

תשובה והתחזקות אמיתית מתחילה בסמארטפון מוגן 'בלוק פון'

סמרטפון רק עם ואצאפ !

WhatsApp

שקט נפשי להורים שמחה לילדים !!
עפ"י הנחיית גדולי הדור
חפשו בגוגל : בלוק פון

" חסום ומוגן מפני אינטרנט פוגעני
חנות אפליקציות נקיה ומוגנת
מאות אפליקציות חינוכיות מכל תחומי החיים
שקט נפשי להורים - הילדים מוגנים
מפגעי האינטרנט
" הילדים מאושרים שיוכלו להשתמש בואצאפ
באופן חופשי

**מבצעים חזקים
לחודש תשרי**

מוכרים את כל סוגי
המכשירים הכשרים
החל מ- **180 ₪**
באישור וועד הרבנים

מוכרים את כל סוגי
הנוקיה
החל מ- **150 ₪**
במחירים הנמוכים בישראל

מרכז הזמנות ארצי

052-2-129-129

זול פון
סלולר ומחשבים

אספקה לכל חלקי הארץ תוך 24 שעות

רח' פינס 9 ירושלים | zolphone.co.il

שמע
איסמעיל...

הבדידות של ילד יהודי בכפר ערבי זועקת בלי מילים,
העיניים שלו מביטות בתחינה אילמת:
**אל תשאירו אותי לבד! תראו אותי, תפתחו לי שער,
תחזירו אותי הביתה!**

“אין מצווה כפדיון שבויים”
1-800-620-640

www.yadlachim.co.il

יד לאחים - לא מוותרים על אף יהודי

מקומות אחרונים

לשנת הלימודים הקרובה

הכנעה חכמה דעת
נפש מידות הב
בינה רוח מלכות
המתקה נצח

ללמוד, להעמיק, לייעץ, לשנות
באמת

תורת הנפש

בית הספר הגבוה לפסיכולוגיה יהודית

תכנית לימודים חד-תלת שנתית של היכרות מקיפה
עם סודות הנפש ועם עולם הייעוץ והעזרה הנפשית.

שפת הנשמה שתשנה את חייוך

תורת הנפש
לפי שיטת הבעל שם טוב

www.torathanefesh.org

02-5662323

ירושלים | תל אביב | חיפה

נקודות מתקוות מהשפת אמת לעבודת אלול ותשרי

הרב ארלה הראל | ראש ישיבת לב חדש, שיילה

מרגיע ותובע

בסוף זה הולך ביחד. יכול להיות שבאופן זמני היצר מנצח ואני מצליח רק לשמוע ולא לעשות, אבל אני שומע מבפנים, מכניס טוב טוב לאוזניים, וללב, ולנשמה, ואז מוציא ועושה.

כוונות לתקיעת שופר

המסר הזה מרגיע ותובע. מרגיע – כי גם אם אני לעת עתה לא מצליח לעשות הכל, אני יכול תמיד לשמוע. להתרומם לגובה של עם ישראל לפני מעמד הר סיני. ותובע – כי אני צריך לזכור לא לעצור שם, אלא לתת לשמיעה להפוך למשהו חי וקיים, ממשי, נגלה.

וכך צריך להרגיש בזמן תקיעת השופר – כעת אני רק שומע, לא עושה כלום. אבל, "לזאת עכשיו מצפין, על ידי שמיעת הקול, לבוא למעשה". על ידי זה שנעמוד ביום הרת עולם, נפתח ונכרה אוזניים, נשמע את הקול הפשוט והשבור הזועק לנו שיש מלך לעולם, שהתגלה לעמו על הר סיני בקול שופר גדול – על ידי זה נוכל אחר כך גם לעשות.

מבוסס על שפת אמת לראש השנה, שנת תרל"ג

שכתוב 'הקול קול יעקב'. אל תחשוב שהשמיעה היא משהו נמוך יותר, מן סוג ב' כזה: אם לא לעשות, הבה נסתפק בשמיעה... ההפך הוא הנכון: השמיעה היא משהו גבוה יותר, עדין יותר, נצחי יותר.

אדם יכול ליפול במעשה, בגלל היצר הרע שגובר עליו, אבל שום יצר לא יכול לנצח את השמיעה, את המוכנות לקבל. זוהי התכונה הלאומית שלנו, קול יעקב, היכולת לשמוע, להקשיב, לקבל, להיות פתוחים לדבר ה'.

גיבורים הולכים עד הסוף

אבל, כמובן אנחנו לא עוצרים כאן, חלילה. הנצרות, להבדיל, הפכה את כל התורה כולה לשמיעה ללא מעשה. כמוה גם עושה הרפורמה במאתיים השנים האחרונות (שכידוע הושפעה ברעיונות רבים מן הנצרות).

אנחנו יודעים שיש צורך גם בעשייה בעולם הזה, ולכן מביא השפת אמת את הפסוק המתאר את עובדי ה' "גיבורי כוח עושי דברו, לשמוע בקול דברו" (תהלים קג). אלה שהם גיבורים, השומעים את קול דברו של ה', גם עושים אותו אחר כך.

המצווה היחידה בה נצטוונו בראש השנה, היא מצוות השופר. אך השפת אמת עומד על כך שלדעת רוב הראשונים ולהלכה, המצווה איננה לתקוע בשופר, אלא לשמוע קול שופר, היינו "שעיקר המצווה – השמיעה".

כמובן, דבר זה מעורר שאלה: מדוע כאן, במצוות יום הדין, הדגש הוא דווקא על השמיעה, שהיא כל כך אוורירית, ולא על המעשה עצמו, על התקיעה?

אתה שומע?

השפת אמת רואה בכך תיקון עמוק. כולנו זוכרים את רוממות הרוח של עם ישראל לפני מתן תורה, עת אמרו "נעשה ונשמע". ואחר כך? אחר כך נפלנו מאיגרא רמה לבירא עמיקתא, חטאנו בעגל ונשברו הלוחות.

חז"ל במדרש האגדה אמרו: "קלקלתם נעשה, וזהו בנשמע...". ההבנה הפשוטה היא, שאם נפלתם וקלקלתם את העשייה, שהיא הדבר החשוב, לפחות תיזהרו בשמיעה הרוחנית של דברי התורה. אבל השפת אמת לוקח זאת למקום עמוק יותר ומסביר "כי הקול לא קלקלו, שהוא מקום גבוה יותר וקיים לישראל לעולם, כמו

מפנקסו של חוזר בתשובה

עודד מזרחי | ORCHOZER@GMAIL.COM

קו אחד של חיוך

הסתקרנתי לראות את שמעיה, אבל כמובן שלא עשיתי שום צעד בנידון.

בסיום תפילת שבת אחת עמדתי ושוחחתי עם דניאל מחוץ לבית הכנסת ליד דלת ביתו המקולפת של שמעיה. חמישה חתולים נמנמו במרחק מה, מייחלים לעונג שבת שלהם.

לפתע נפתחה הדלת. החתולים הזדקרו...

עמד שם אדם בן גילי, עוטה זיפים אפורים על לחייו, עיניו השחורות שקועות בחוריהן, לובש מכנסיים כחולים בליים וחולצה אפורה מקומטת. הייתי מרותק למראהו. כאשר הבחין בדניאל, אמר לו בהתרגשות עצומה:

"הבת הקטנה שלך חייכה אליי ואמרה לי 'שבת שלום'..."

זמן רב לא ראיתי אדם מאושר כמוהו. נזכרתי בתיאור בריאת העולם לפי האריז"ל, כאשר קו אחד נכנס לתוך החלל הפנוי. בתוך הבדידות הענקית האינסופית חודר קו אחד של תקווה, קו אחד של חיוך אנושי, קו אחד של קשר טהור לזולת, וזו אתחלתא דבריאת העולם.

לאחר מכן הניח שמעיה את עורות התרנגולים על הארץ, סב על עקביו וחזר למאורתו, לחזר השחור שבגלקסיית שכונת הפחים. החתולים הסתערו על מנתם הבשרית. נפרדתי מדניאל והרהרתי בכך שחיוך של ילד או ילדה קטנים בתוספת "שבת שלום" הם אתחלתא דגאולה.

צמוד לבית הכנסת שלנו בנחלאות, המשקיף על מרחבי גן סאקר, יש מחסן קטן מוזנח מצופה בפיח, זכר לשכונה שנקראה פעם שכונת הפחים, ובראשו גג רעפים אדום דהוי. חשבתי שמדובר במחסן של בית הכנסת. לילה אחד סיימתי ללמוד אחרי חצות, ירדתי במדרגות הברזל למטה ליד אותו מחסן פח, והתקשרתי לאשתי להודיע שאני נמצא בכיוון הבית.

לפתע שמעתי לצדי קול עמום וחזק: "למה אתה מדבר כאן? תעוף מפה תכף ומיד!".

נבהלתי. לא היה לי מושג מנין בא הקול. המשכתי לדבר עם אשתי, והקול גבר:

"תסתלק מפה או שאני יוצא אליך!..."

זה היה מפחיד לכל הדעות. הסתכלתי על המחסן וראיתי תריסים פתוחים מעט ומתוכם בוקע אור אדום עמום.

"אני הולך", אמרתי מיד ומיהרתי לעבר ביתי.

"ריבוננו של עולם", תמהתי בלחש, "מי מתגורר במחסן הישן הזה?"

למחרת שאלתי את חברי הצעיר דניאל על המחסן הצמוד לבית הכנסת, והוא הסביר:

"אה! זה שמעיה, בן של מישוהו שהיה גבאי לפני עשרות שנים בבית הכנסת הישן שלנו. הוריו נפטרו מזמן והוא גר שם לבדו. אין לו נפש חיה בעולם. הוא מכיר בקושי כמה אנשים, כמו הומלס שיש לו בית... שמעיה מאוד לא אוהב שמדברים

סוכת המקור

דגם "חומות"

דגם "פסיפס"

סוכת

הסוכה המושלמת לילדים

חוויה כיפית ומהנה של הקמת הסוכה באופן עצמאי, יצירה וקישוט, ובילוי בסוכה משלהם, כמו שהם הכי אוהבים!

נפתחת ונסגרת בקלות

רק 199 ₪ במקום 269 ₪

חדש!!

גם לילדים יש סוכה אמיתית

סדרת הילדים

כולל טיימר ואטבי אחיזה | הילדים במגוון צבעים

מוצרי הילדים החל מ-19 ₪

מגוון בדים לסוכה

החל מ-110 ₪ לדופן

בד תמונה "הרבנים"

ללא איור

דגם חומות

דגם רימונים

סוכות ירושלים

מארחבים לכם את החג!

סוכה עם "בד לכל"

שלד + בד
החל מ-470 ₪

סוכה
לכל

כיר ניד

קל בהרכבה, קל בפירוק, קל בנשיאה
כולל בסיס, מיכל מים ושואבה רגלית
אידאלי לקמפינג, אירועים, חצר וסוכה

חדש
ובלעדו

מכצע חד פעמי
רק 350 ש"ח

למידע על סניפים והזמנות:

***2582**
2582.co.il

להזמנות באתר: co.il/סוכהפלורס

ארוסון

תופסן גומי עבה
עם חרוז לאחיזה
וחיבור יציב

במידות:
8 ס"מ | 25 ס"מ | 40 ס"מ

מחיר מארז: 10 ש"ח

רוב פעמי

כשחסר כסף מתפללים על עושר, כשעצובים מתפללים על שמחה, כשלא מרגישים טוב מתפללים על רפואה - ובראש השנה מתפללים על התפילה, שיהיה לנו רצון להתפלל כל השנה.

אהרן רזאן

שעות ארוכות תחת הטלית

נשכחת מאיזו מקהלת ילדים מילדותי. רומנסה ספרדית עממית. כל אימת שהלבשתי אותה על מילות התפילה הרגשתי אוטומטית שיורדות להן דמעות. ואני שוב נזכר. ערב ראש השנה, שנה ראשונה לנישואין, אפרת נתנה לי מתנה. עטפה ועטפה עטיפות על גבי עטיפות, ובפנים כתבה "ראש השנה שלי עולה על הכל". כרטיס לאומן. ברגע שהמטוס המריא, כולם התחילו לשר. חשבתי לעצמי: עד אתמול התפללו כדי לנסוע, ועכשיו נוסעים כדי להתפלל. דעו לכם, בראש השנה מתפללים על התפילה. כשחסר כסף מתפללים על עושר, כשעצובים מתפללים על שמחה, כשלא מרגישים טוב מתפללים על רפואה - ובראש השנה מתפללים על התפילה, שיהיה לנו רצון להתפלל כל השנה.

מה היא נשמה בכלל? נסה לבודד אותה. היכן ה' - בסידור? בשמים? בתוכי? תחשוב שאתה עורך כתבת מסוף חגיגית של סוף שנה, אבל אישית - בינך לעצמך. מהו "רגע השנה" שנצרב בך. בחר את אדם השנה, את ניגון השנה ואת מקום השנה. השמחה של השנה. המצווה של השנה. משהו עמוק ששינה אותך? רגע של דמעה. של קרבה. מה הם הדברים לשיפור. להודיה. לצעקה מעומק הלב. על מה התפללת ולא שמת לב שקיבלת. מי לא מתפלל ואתה יכול להתפלל עליו. תפילה על משהו, זה עצמו לומר לה: אתה לא צריך להמליך אותו על זימבבואה ועל חצי האי האיברי... ככל שאתה ממליך אותו על כל פינה בחייך - אתה ממליך אותו על כל העולם כולו. דברים קורים שם מתחת לטלית בתפילה. תאמינו לי. בשנה שעברה נכנסה לי פתאום לראש מנגינה

בצעירותי פחדתי מהתפילות הארוכות בראש השנה. הייתי מצטייד במקבץ סיפורי חסידים או ספר קודש אחר תחת מחזור התפילה. מאוחר יותר הבנתי שזו קצת בריחה מעצם עבודת התפילה. משל למה הדבר דומה? למכשיר ה'מיקסר' בצידוד הגברה. יש בו כניסת Output - כבל שמוציא את הצליל. ויש Input - לשם מחובר כבל שמכניס את הצלילים. תפילה היא בעצם Output של הנשמה. זמן שבו היא מתבטאת, רוצה, בוכה, שותקת, מחפשת ומבקשת. ואילו לקרוא ספר קודש זה Input. הזמן בו הנשמה מחכימה, לומדת ומתפעמת. עבודת התפילה היא דווקא לחפש ולהעצים את ה Output שבך. "דואר יוצא". אבל בכל זאת התפילות מאוד ארוכות. ומה יעשה מי שלא מאיר לו? עשה לך סדנה עצמית מתחת לטלית. שאל את עצמך: מה אני עושה פה? על מה חשוב לי להתפלל? מה בתוכי מתפלל? הפה? הלב? המוח?

והבעל שם טוב מלמד שגם עבודת הימים הנוראים נעשית יחד עם אבותינו הקדושים המלמדים עלינו זכות בשמים. לידיעה זו יש תועלת רבה עבורנו - התפילה שלנו משפיעה! כמה שנתאמץ יותר לעורר בקרבנו את נשמות אבותינו ומשה רבינו הגנוזות בקרבנו ונתפלל מעומק לבנו ללמד זכות וטוב על ישראל ולרצות בכל לבנו בישועת ישראל, כך נזכה שהם יוכלו להכניס את זכויותינו ולמנוע מקטרנים מעלינו. והידיעה הזאת שאבותינו ומשה רבינו מצטרפים לתפילותינו ומהווים מליצי יושר בעדנו יכולה לחזק אותנו במאוד מאוד בעבודתנו. אמנם יתומים אנו ואנשי אמנה אבדו וגוררים בפרץ אין, אבל הם "עומדים שם לפני המלך" ומצטרפים אלינו ומגישים ומכניסים לו את זכויותינו. וזהו "מעשה יפה" כלשון הבעל שם טוב, מעשה שאפשר להתחזק ממנו. בכמה מקומות בדברי הצדיקים השתמשו בביטוי "מעשה יפה" במשמעות של מעשה שמחזק ומדריך בעבודת ה', ואינו נשאר סיפור בעלמא. הבעל שם טוב סיים את סיפורו, ואז שאל את נכדו הגדול אם המעשה פעל את פעולתו לעוררו ולהדריכו בעבודת ה'.

הבעל שם טוב מלמד על חשיבות וכוונת תפילותינו בראש השנה, וזהו לימוד גדול לכולנו - לא עת לחשות! תפילותנו יקרה וחשובה, ובכוחה אף לעורר את כוח אבותינו הקדושים, ללמד סגנונה על ישראל ולעורר את אהבת ה' וחסדיו להשפיע לישראל חיים טובים ושפע ברכה והצלחה, גאולה וישועה, ושנה טובה ומתוקה.

הבעל שם טוב אומר

הרב שמואל טל | ראש ישיבת תורת החיים

הוא משם ואני מכאן

האבות הקדושים קיימים בכל אחד מאיתנו. זה גם היסוד של זכות אבות, שהבן נחשב לחלק מאביו, "כרא כרעא דאבוה", ולכן זכות האב מתייחסת אליו. וגם נשמתו של משה רבינו מפעמת בכל אחד ואחד מאיתנו.

משמעות הדברים היא הדדית: לא רק שזכות האבות עומדת לנו ומשפיעה עלינו. גם אנחנו, בעבודתנו כאן בעולם, מעוררים את פעולת האבות הקדושים בשמים. הכוחות שלהם טבועים בנו, ועל ידי תפילותינו, גם הם יכולים לפעול בתפילתם למעלה. כיוצא בזה מצאנו שכאשר משה רבינו התבקש בשמים לבטל גזירה מישראל, הוא תלה זאת בתפילתו של מרדכי כאן בארץ, ואמר: "שיעמוד הוא משם בתפלה ואני מכאן, ונבקש רחמים עליהם לפני הקדוש ברוך הוא" (אסתר רבה ז, ג). הגזירה התבטלה בזכות צירוף תפילת האבות בשמים ותפילת הבנים בארץ,

פעם אחת עמדתי לפניו במוצאי ראש השנה, וסיפר האיך מתנהג שם. וסיפר שעומדים שם לפני המלך המשפט אבות העולם, ומסופק אני אם אמר כל השבעה רועים עם אברהם יצחק ויעקב, ומגישים הזכויות של ישראל. וגם משה רבינו ע"ה עומד שם, והוא כמו סרסור, פונה אנה ואנה ומכניס הזכויות, ורואה בחכמה ובמחוג שלא יבואו המקטרגים והעוונות חס ושלום. זה תוכן דבריו, אף על פי ששינה לשונו הטהור מעט. ואחר כך שאל אותי אם מעשה יפה הוא מה שספרתי.

דגל מחנה אפרים, ליקוטים

הבעל שם טוב הקדוש מתאר את עבודת האבות הקדושים ומשה רבינו שמתקיימת בשמים בראש השנה. יש להבין: אם נעשית כזאת עבודה עילאית בשמים על ידיהם, עד כדי שהם מגישים ומכניסים את הזכויות של ישראל ולא נותנים שייכנס שום מקטרג ועוון כנגדם, מה אפוא מקומן ותפקידן של עבודותינו, תקיעותינו, סדר מלכויותינו וזכרונותינו ושופרותינו כאן בארץ? ועוד יש להבין מה התועלת שלנו כאן בארץ, מידיעת הנעשה בשמים. וגם צריך להבין מה כוונתו הקדושה של הבעל שם טוב בשאלתו "אם מעשה יפה הוא מה שספרתי"? וכי עסקינן כאן בסיפורי מעשיות יפות?

חז"ל לימדונו ש"האבות הן הן המרכבה". והבעל שם טוב מבאר בכמה מקומות שהכוחות של

רגע לפני יום כיפור

הכי קרובות לאמא

כנס התשובה המרכזי לנשים למרגלות מערת המכפלה

האירוע לנשים בלבד!

שני ה' תשרי 17.9
מערת המכפלה

20:00 האירוע המרכזי

רוחמה בן יוסף מופע פתיחה

שרית הדד בהופעה מלאה

הרבנית שמרית אוהנה "לפתוח שערי שמים"

הרבנית ימימה מזרחי את, רגע לפני יום הכיפורים

במהלך האירוע ישולב מעמד סליחות ותפילה

עם המקובל הרב יעקב עדס שליט"א

התפילה תוקרן על מסכי ענק

18:00-20:00

סיורי סליחות
ביישוב היהודי בחברון

מיצג חוויתי
רב חושי בחברון
לפרטים: 02-9965333

קבוצות מאורגנות ומוסדות מוזמנים ליום חוויתי להרשמה לקבוצות בלבד 0523191902

האירוע בסיוע המשרד לשירותי דת

מחדשי הישוב היהודי בחברון | קרן מורשת מערת המכפלה
מנהלת מערת המכפלה | המועצה הדתית ק"א | הכנסת אורחים חברון
מדרשת חברון | מנהלת מוניציפלית חברון | מרכז מבקרים לגעת בנצח

מספר המקומות מוגבל
כרטיסים חינם • הרשמה מראש חובה

חפשו: הכי קרובות לאמא
כרטיסים ב- **טיקצ'אק**
02-9965333

באחת מתכניות הבישול התארח שף מפורסם. הוא סיפר על עצמו, על חייו והנהגותיו, ועל האופן שבו הוא אוכל. בתחילת דרכו הוא אכל מכל הבא ליד, והכול היה טעים ונפלא, בכל זאת – שף מצליח. בהמשך הוא ראה שהאכילה המוגזמת הזו מביאה אותו למקומות לא טובים, והתחיל לנהוג באוכל באופן אחר לגמרי. הוא ניגש אליו לאט, בכל החושים, מריח, מתבונן, לעתים אפילו ממשש, וכשהוא לוקח ביס, הוא משהה אותו בפה לכמה רגעים, עד שכל הדג"א

של האוכל נפרש לפניו בביס אחד. הוא מצליח להבין את מרכיבי האוכל, את אופן הבישול, את הטעמים המורכבים, והכול בביס אחד מדויק. אין לו יותר צורך להפריז או להחסיר.

אני חושבת על הסיפור הזה הרבה, כיוון שבכל אחד מאיתנו יש את תמצית הדג"א של חייו, יש את הנקודה האחת שאנו משתהים עליה, מבינים ומכירים אותה לעומק, ושם כל הטוב והטעם נפרשים לפנינו ברגע אחד. ראש השנה הוא זמן של הבנת הדג"א הפנימי שלנו, זמן מקודש ומרוכז שבו נפרשים הטעמים המתוקים, החריפים, המלוחים, החמוצים, המנחמים, החמים והקרים של חייו. יומיים לשהות בהם על כל מי שאנחנו. להבין את הדג"א הנפשי של עצמנו, להתקרב אל עצמנו בשביל לבקש ולזכות בשנה טובה שטעמיה בעיקר מתוקים.

ב. המלשינון

לרבי מלובביץ' היה עניין, שהוא היה מוחה תמיד על כך שלא מעדכנים אותו בבשורות טובות. "ולפלא שאינו מזכיר דבר אודות השתתפותו בהעבודה הכי ענקית – להגדיל מפעל לימוד תורה", למשל. וגם: "ומה שכותב ומצטדק על כך שלא היה מה לכתוב – הרי הפליאה גדולה על זה, כי בכל יום ויום אפשר לעשות טוב, ובמילא היה מקום לכמה וכמה מכתבים", וכהנה וכהנה מוסר עטוף במתיקות על כך שלא מעדכנים בבשורות טובות. זה נקרא לא להיות "צורעס-חסידיים", לא להיות חסידים של צרות שבאים ומבקשים רק כשמהו לא עובד. אלא לעדכן שוטף, כל הזמן, גם בבשורות הטובות.

יש כאן שעון מעורר שמבקש מאיתנו לשים לב אל הטוב. לדעת מה עשינו טוב השנה, לכמה לבבות הגענו השנה, כמה אור הגיע ופתח את לבנו, מה אנחנו לומדים ומלמדים, אילו חסידים וחמהלה ורחמים אנו מעתירים פנימה והחוצה, כמה השפעה אנחנו משפיעים בעולם בעבודות קטנות ועבודות ענקיות. למה בעצם אנחנו עושים טוב ולא משחררים על זה אפילו מילה?

הרבי מבקש שנהיה המלשינון של עצמנו דווקא בדברים הטובים, בדברים שחשבנו שאין צורך לקחת שם קרדיט, והקטנו את עצמנו והצטננו לכאורה. וכשאנחנו שוכחים לעדכן, אנחנו מקבלים נזיפה אוהבת, לא לשכוח את הטוב, הוא העיקר כאן. עלינו להתחיל לומר בחיוך ובפה מלא "אני עשיתי את הדבר הגדול הזה", לא בכחינת כוחי ועוצם ידי חלילה, אלא בכחינת השתדלותי וכוונותי הטובות וההשגחה הפרטית שמכוונת אותי לעשות טוב. חתיכת דברים גדולים עשינו בעולם השנה, אז למה אנחנו באים לפני ריבוננו של עולם כבני מרון דווקא עם כל הצורעס? בואו נתחיל "להלשין" על עצמנו יום יום לריבוננו של עולם, לעדכן על הטוב שעשינו היום ועל הטוב שאנחנו מתפללים לעשות מחר. ובשורות טובות קטנות מושכות בעזרת ה' בשורות טובות גדולות.

אלומה נחמה נב | ALLUMA@GMAIL.COM

חמש תנועות לראש השנה

ג. מיצוי זכויות

רגע לפני ראש השנה, ימימה אמרה ללומדות: חלקים חדשים אי אפשר לקבל, כי זה שיעור אחרון של שנה זו, שמסתיימת. ואותם חלקים – השאלה האם באמת קיבלתם הכל? האם שמתן לב לחיבורים ולחלקים שיש? ולמה שהשתחרר? בחלקים האחרונים שקיבלתם יש עוד מה לתקן ולשחרר. זו הגשמה עצמית.

אלול וראש השנה הם כמו פתח צר שאליו מתנקזת השנה שהיתה, וממנו מתחילה ומתרחבת השנה החדשה. והוא מלחיץ אותנו, הפתח הצר הזה, כמו דד-ליין של מה עשינו ומה הספקנו עד לכאן, ומה אנחנו חייבים להספיק עוד. אנחנו מגיעים חסרי נשימה, מלאים במשימות עד לקו הסיום-התחלה הזה, ולא זוכרים שאחרי החגים מחכה לנו בעזרת ה' שנה שלמה ורחבה שנוכל לעשות בה יותר בנחת.

לכן ימימה אומרת לנו לשכוח מהדד-ליין, אי אפשר לקבל עכשיו חומר חדש, ויותר מזה, האם באמת קיבלנו הכל מהחומר הישן? מכל מה שעשינו השנה? האם שמנו לב איפה התחברנו לטוב ואיפה שחררנו את הלא טוב? הרבה לפני שאנחנו רצים קדימה, בואו נסגור את השנה הזאת יפה. לנוח לרגע, לבדוק שמיצינו – את זכויותינו, מה שנקרא. לבדוק שמיצינו את כל מה שיכולנו למצות ממה שכבר קיבלנו, אלה הזכויות שאיתן אנו באים לראש השנה. זוהי הגשמה עצמית אמיתית, כי אלה לא רק מטרות קדימה, חתירה אינסופית ליעד ותכנונים לעתיד. הגשמה עצמית היא גם להשלים את המטרות הקודמות. על גביהן אפשר יהיה לבנות את החדש.

ד. פתיחת שערים

וכשאנו עומדים בתפילה על השנה החדשה, אנחנו בדרך כלל מבקשים לעצמנו גם נסים מבורכים. כשאנחנו מבקשים נס – אנחנו בדרך כלל מבקשים את קלות הדרך, שלא נצטרך יותר להתייגע על הדבר הזה, לשרוט בצפורניים שבורות שערים נעולים.

אבל האמת היא שנס אמיתי הוא כשפשוט נפתחת לנו אפשרות במציאות, ואנחנו יכולים להכניס פנימה את כל הכוחות שלנו, את כל חוכמת הלב שלנו, את כל מה שלמדנו והתפללנו סוף סוף ליישם. זה השער שנפתח, ועכשיו – יאללה, לעבוד, אבל לעבוד במקום הנכון. זו השמחה האמיתית. והעבודה הזו לא תמיד קלה, אבל התחושה היא של סיפוק אדיר ושערים שפתוחים לרווחה. ועל זה ראוי וכדאי להתפלל מאוד.

ה. נוכחות

שמעתי לאחרונה סיפור על כך שלפני הרבה שנים הגיעו החסידים אל הרבי מלובביץ' לאיזו התוועדות. ובזמנו הטיטות היו כנראה יקרות יותר, ופחות בקלות, ולא כל מי שרצה להגיע הצליח. אז הציע אחד החסידים בהתוועדות לרבי: בואו נרים 'לחיים' לכבוד כל החסידים שלא הגיעו. הרבי הסכים, והרימו לחיים. ואז הרבי הציע: ובואו נרים 'לחיים' גם לכל החסידים שהגיעו, אבל לא באו...

שנוכה בעזרת ה' לנוכחות אמיתית בשנה הזו, שתהיה טובה, מתוקה, יקרה, ברחמים גדולים, במעשים טובים, בהשפעה ברוכה בפנימיות ובגשמיות, בשובע שמחות ובגאולה אמיתית. כתיבה וחתומה טובה.

יש את אלו שטוענים שמפריעים להם לצמוח

יש את אלו שתמיד מרגישים יוצאי דופן

גם בשביל הנוער, צריך רב קהילה!

כל קהילה זקוקה למנהיג שידע להתמודד עם הצרכים המגוונים שלה ויכריע בשאלות החיים לא פחות מבשאלות הלכתיות. בברקאי, עוברים רבני הקהילות הכשרה ייחודית ומקיפה בנושאים רבים ומגוונים התורמים לרווחתה ועתידה של כל קהילה בישראל. **עשו לכם רב, מוסמך ברקאי!**

office@israelrabbis.org | דוא"ל: 072-2155077

פרשת נצבים | העולם מחכה לכם

להכיר בו כריבון וכמחוקק יחיד. ברית סיני כללה שש מאות ושלוש עשרה מצוות. בני ישראל נדרשו מעתה לשלב את המודעות לאלוקים בכל תג ותג בחייהם.

אנו רואים אפוא כי ככל שתהליך כריתת הבריתות מתקדם, כן מתרבות בקשותיו של אלוקים משותפיו לברית. או בניסוח קצת אחר: הוא מטיל עליהם אחריות גדלה והולכת.

בברית סיני קרה דבר נוסף שלא קרה קודם לכן. ה' מורה למשה להודיע לעם על טיבה של הברית לפני כריתתה, כדי לבדוק שהעם מסכים. לראשונה בהיסטוריה אנו פוגשים פה בתופעת "הסכמת הנשאלים". ה' השמיע את עשרת הדיברות רק לאחר שהעם נתן אות כי הוא מסכים לקבל עליו את דברו. ה' אינו כופה את שלטונו בכוח. במעמד הר סיני, כריתת הברית הפכה לצעד הדדי. שני הצדדים נדרשו להסכים.

תפקידו של הצד האנושי בברית בין אלוקים לאדם גדל אפוא בכל פעם. עתה, בפרשת ניצבים, מגיע צעד נוסף, גדול, בתהליך הזה. משה, ככל הנראה ביוזמתו שלו, מחדש את הברית:

אתם נצבים היום בלכם... לעברך בברית ה' אלהיך ובאלתו אשר ה' אלהיך כרת עמך היום, למען הקים אתך היום לו לעם והוא יהיה לך לאלהים כאשר דבר לך וכאשר נשבע לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב

זו הייתה הפעם הראשונה שהברית חודשה, אך לא הפעם האחרונה. היא חודשה שוב ושוב - בערוב ימיו של יהושע, ואחר כך בימי יהוידע, ובימי חזקיהו ובימי יאשיהו. אחרי גלות בבל, עזרא ונחמיה הקהילו אספה לאומית ובה חידשו את הברית שוב. אך הפעם הראשונה הייתה בפרשתנו.

זה קרה מפני שמשה ידע שזה צריך לקרות. הוא ידע שמגמת פניה של ההיסטוריה של עם ישראל היא העברת היוזמה מידי הקב"ה לידי האדם. אל השינוי הזה הוא הכין את בני ישראל לאורך החודש האחרון בחייו. הוא כאילו אמר: עד עכשיו ה' הוביל אתכם - בעמוד אש ובעמוד ענן - ואתם הלכתם אחריו. עכשיו הוא מוסר בידכם את מושכות ההיסטוריה. מעתה והלאה אתם תנהיגו. אם ללבכם יהיה עם ה', ה' יהיה עמכם. אינכם ילידים עוד; אתם בוגרים. לאדם בוגר עדיין יש הורים, כפי שיש לילד, אבל יחסיו איתם שונים. אדם בוגר נושא בנטל של אחריות. אדם בוגר אינו מחכה שמישהו אחר יעשה את הצעד הראשון.

כאן טמונה חשיבותה ההיסטורית והסיפורית של פרשת ניצבים, זו הניצבת כמעט בסוף התורה ונקראת כמעט בסוף השנה. היא עוסקת בהתכוננות לקראת התחלה חדשה; לקראת מציאות שבה אנחנו פועלים למען ה' במקום לחכות שיפעל למעננו.

תרגמו זאת למונחים אנושיים ותראו כי הדבר יכול לשנות את חייכם. לפני שנים רבות, בתחילת עבודתי כרב קהילה, נשאתי עיני למילה של עידוד מאישיות רבנית בכירה. עבדתי קשה, ניסיתי גישות חדשניות, חיפשתי דרכים חדשות לקרב יהודים למורשת אבותיהם. רב צעיר זקוק לתמיכה בזמנים כאלה. הוא נוטל סיכונים, סופג ביקורת בלתי-נמנעת, ומשאביו הרגשיים מידלדלים. חזיקתי וחיכיתי אבל העידוד לא הגיע. הדומייה הכאיבה. היא איכלה את ליבי כחומצה.

עד שעברה בי כברק התובנה: מה יהיה אם אהפוך את התרחיש על פניו? מה אם במקום לחכות שהרב פלוני יעודד אותי, אני אעודד אותו? מה אם אעשה למענו את מה שאני מייחל שהוא יעשה למעני? זה היה רגע משנה-חיים. הוא נסך בי כוחות שלא הכרתי.

התחלתי לנסח זאת ככללים לחיים. אל תחכה שישבחו אותך; שבח אחרים. אל תחכה שיכבדו אותך; כבד אחרים. אל תעמוד ביצע ותבקר את אלה שעושים: עשה בעצמך משהו שישנה את פני הדברים לטובה. אל תחכה שהעולם ישתנה: התחל בתהליך בעצמך, וכך תגייס אליו אחרים. קח את היוזמה.

את זאת עשה משה בחודש האחרון של חייו, בסדרת הנאומים הארוכה שאנו מכירים כספר דברים, ובייחוד בטקס הגדול של חידוש-הברית שבפרשתנו. ספר דברים מציין את קץ ילדותו של עם ישראל. אצלנו האמונה איננה המתנה לאלוקים; אצלנו האמונה היא ההבנה שאלוקים מחכה לנו.

בכל פעם שאתם מוטרדים מכך שמישהו לא עשה בשבילכם את מה שצריך היה לדעתכם לעשות, הפכו את המחשבה הזו על פיה - ועשו אתם למען אותו אדם. אל תחכו שהעולם ישתפר. טלו את היוזמה. העולם מחכה לכם.

מאורע גדול מתרחש בפרשתנו, ואנו כמעט איננו מבחינים בו. מאורע ששינה את קוד הקיום היהודי, ויכול גם לשנות את חיינו. משה חידש את הברית. נשמע פורמלי ויבש? אולי, אבל דרמטי מאין כמוהו.

עד אותה עת, לאורך תולדות האנושות כפי שהן מסופרות בתורה, אלוקים כרת שלוש בריתות. הראשונה, בבראשית פרק ט, הייתה עם נוח, ובאמצעותו עם כל האנושות. אפשר לקרוא לה ברית הסולידריות האנושית. על פי חז"ל היא כוללת שבע מצוות, הלא הן "שבע מצוות בני נוח", שהידועה בהן היא קדושת חיי האדם.

הברית השנייה, בבראשית יז, הייתה עם אברהם ועם צאצאיו. ברית זו הפכה את אברהם לאביה של אמונה חדשה, שלא נועדה להיות אמונתה של כל האנושות אבל היא שואפת להיות לאנושות לברכה: "ונברכו בך כל משפחות האדמה".

הברית השלישית היא הברית שכרת ה' עם בני ישראל בימי משה, במעמד הר סיני, כאשר העם שמע את עשרת הדיברות וקיבל על עצמו להיות "ממלכת כהנים וגוי קדוש".

מי יזם את כל הבריתות הללו? תמיד הקב"ה. לא נוח, לא אברהם, לא משה ולא בני ישראל ביקשו ברית עם ה'. ה' הוא שרצה ברית עם בני האדם. אך עם זאת, אפשר להבחין בתהליך של תמורה. מנוח, אלוקים לא ביקש תגובה. נוח לא התבקש לעשות שום דבר שיראה כי הוא מקבל על עצמו את תנאי הברית. נוח נותר פאסיבי לאורך כל התהליך.

מאברהם, ה' כבר ביקש תגובה - תגובה מכאיבה. "וינמלתם את פשר ערלתכם ויהיה לאות ברית ביני וביניכם". עד היום אנו קוראים לטקס מילת העזרה "ברית". ה' מבקש מבני בריתו זו, מן הזכרים לפחות, דבר תובעני מאוד: טקס חניכה.

מבני ישראל, בברית סיני, ה' כבר ביקש הרבה יותר. הוא ביקש מהם, בעצם,

דמיון נובע

למה יש דמיון?

דמיון נובע

בואו לגלות איך הדמיון יכול לרפא ולתווך בין גוף לנפש

קורס ללימוד שיטת התבוננות וטיפול ייחודית באמצעות עולם הדמיון

הקורס מיועד למטפלים, אנשי חינוך וכל מי שמעוניין לרכוש שפה חדשה ופורצת דרך לגילוי הנפש ואוצרותיה הטבעיים

הרשמה לקורס השנתי בת"א ובירושלים - מקומות אחרונים!

מסלול לימודי הכשרה ותעודה • הזדמנות לגברים קורס בימי שישי • בקרוב, מפגשי הכרות ומבוא נוספים - הרשמו באתר ועקבו אחרינו! לפרטים: 054-5774431 • dimyonovea.com

בעצרת מלך יחיד א"ל חי העולמים

והשיב להם הבעל שם טוב:
אני באתי לעולם הזה להורות דרך אחר,
והוא שיראה האדם להמשיך על עצמו
שלושה דברים הללו, היינו
אהבת ה' יתברך,
ואהבת ישראל ואהבת תורה

הכשרה בתורת הבעש"ט

לְשִׁמְעַ לְלַמֵּד וְלִלְמֹד

בדרך ג' האהבות

בהכשרה נעסוק בנושאים מגוונים
בעבודת ה' ובתורות נפש האדם
על פי משנתו של הבעש"ט הקדוש.

את לימוד התורות נרחיב עם כלים מעשיים
שיכניסו את אורו של הבעל שם טוב לתוך החיים,
בפשטות, בהירות ושמחה.

ההכשרה תינתן ע"י
הרב סטבסקי

מרצים אורחים:
ר' מיכי יוספי, ר' הראל חצרוני, ר' שניאור גודינגר ועוד

ההכשרה מיועדת לגברים ולנשים
תחילת ההכשרה ז' חשוון תשע"ט

לפרטים ובירורים 050-2241426

סליחה שאני שואל, יש לך תשובה בקשר לסינון?

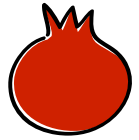

NETSPARK
נטספּרק - הופכים מרחב מסוכן למרחב מוגן

▶ NETM.CO.IL ◀

הדתה

עצה טובה ועט מהיר
הרב יצחק גינזבורג

הדתה? החלנה? היינו כחולמים? היינו כהוזים? האם אתם רואים בקמפיינים האנטי־יהודיים השנה תופעה מקומית או שיקוף למהלכים עמוקים שזקוקים להתייחסות תורנית־אמונית?

מה קורה במדינה?
מה השם אומר לנו?

ה'דתה' היא מילה חדשה, אבל אנו יכולים בהחלט לאמץ אותה, כדברי הרמב"ם שכל מגמתו של מלך ישראל היא "להרים דת האמת ולמלאות העולם צדק".

הנאשם הראשון בהדתה היה אברהם אבינו, היהודי הראשון, שעמד למשפט בפני נמרוד (המלך הראשון) על שניפץ את האילים והפיץ את האמונה בה' אחד. הדין והמשפט בארץ משקפים בירור פנימי בשמים, מהו המניע האמיתי של אברהם. אברהם יצא זכאי, כיוון שהדתה שלו נובעת רק מתוך אהבה, אהבת ה' ואהבת הבריות, "אהבת צדק ותשנא רשע" - "אהבת לצדק את בריותי". וכך מוגדרת מצוות אהבת ה' בדברי חז"ל "אהבהו על הבריות כאברהם אביך", ובדברי הרמב"ם - "כמו שאברהם בעבור שהיה אוהב השם... דרש האנשים אל האמונה מחזוק אהבתו כן אתה אוהב אותו עד שתדרוש האנשים אליו" (ספר המצוות מ"ע ג). מאז אברהם, שאיפת ההדתה מוטמעת עמוק בתוכנו, כפי שמתבטא במיוחד בתפילות ראש השנה, "וידע כל פעול כי אתה פעלתו", "לתקן עולם במלכות שדי".

אם ה"דתיים" מואשמים כיום בהדתה, עלינו לעשות תשובה ולוודא שההדתה היא אמיתית ונכונה. לשם כך נשתמש במנהג ישראל לתת סימן טוב בראשי התבות של השנה. נפתח בראשי התבות: תשע"ט - תהא שנת עין טובה. המשנה אומרת שתלמידיו של אברהם אבינו מצוינים במדת "עין טובה" - מבט פנימי החודר מעבר לרובד החיצוני של הזולת ורואה את הטוב הגנוז בפנים, הנשמה האלוקית של היהודי. כך מגיעים לאהבת ישראל ללא גבול, גם כלפי מי שאינו בחוג שלנו ושונה מאיתנו בתכלית. זהו המניע הנכון להדתה, כתלמידי אברהם אבינו ואהרן הכהן שהיה "אוהב את הבריות [ומשום כך] ומקרבן לתורה". "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם" - וכאשר אנו אוהבים כל אחד ואחת באמת, לבסוף גם הוא ישיב לנו אהבה.

ועדיין, ההדתה עלולה להיות נגועה בהתנשאות, כאילו "אנו הדתיים" נמצאים מעל אחינו הרחוקים לעת עתה מתורה ומצוות. לכן נדייק יותר את העין הטובה: לא רק אהבה לכל אחד, אלא הכרה בכך שיש בו מעלה מיוחדת שאין בנו, כדברי אדמו"ר הזקן "שכל אחד מתוקן מחבורו", בכל אחד יש נקודת אור מיוחדת שהוא מוסיף לתמונה השלמה של עם ישראל. לכן אין זה נכון שהזולת נמצא באותו מישור איתנו, עלינו לחוש שהוא למעלה ממנו, "והוי שפל רוח בפני כל אדם". כאשר באים לקרב יהודים לתורה (הדתה) מתוך ראייה כזו, הגישה היא שאנו מתקדמים יחד - כולנו צריכים לעשות תשובה וכל אחד יתרום את הנקודה החזקה אצלו לחבורו. ראובן ילמד את שמעון להניח תפילין ושמעון ילמד את ראובן מידות טובות וכדומה.

לאחר בירור המניע הנכון, אהבת ישראל, נגיע לדרך ההסברה, בעזרת ראשי התבות: תשע"ט - תהא שנת עצה טובה. מתוך אהבה לזולת אנו נותנים לו עצה טובה, והעצה הטובה ביותר (לעצמנו

ולאחרים) היא להתקרב אל ה' בדרך התורה והמצוות, כמו שכתוב בזוהר שכל המצוות הן "עטין טבין" - עצות טובות (וממילא תשע"ט היא תהא שנת עט, עצה בארמית). בנבואת הגאולה נאמר "וְאֲשִׁיבָה שְׁפִטַי פְּכָרָשְׁנָה וְיַעֲצִיבְךָ כְּבַתְחֻלָּה" - במקום "שופטים ושוטרים" יהיו שופטים ויועצים (כפי שהדגיש הרבי מלובביץ'): היועץ המבין לנפש האדם מחליף את השוטר וגם ממתיק את הדין של השופט. כלומר, קיום התורה לא יבוא מתוך כפייה חיצונית אלא מתוך רצון ושכנוע פנימי שזו העצה הטובה ביותר. התורה היא ההשקעה הכי מוצלחת, שיא התענוג והשמחה - זה פשוט כדאי. אנו בהחלט רוצים להחזיר את כולם בתשובה, כולל אנר־עצמנו כמוכן - אבל לא בכפייה אלא בכיף, כאשר כל פעיל הדתה הוא רק השליח להדליק את הניצוץ בלב חברו.

הרמז המנחה השלישי הוא פשוט: תשע"ט - תהא שנת עט. המלה עט מופיעה בתנ"ך פעם אחת בהקשר חיובי, "רַחֵשׁ לְבִי דְכָר טוֹב אֲמַר אֲנִי מַעֲשֵׂי לְמַלְךְ לְשׁוֹנֵי עֵט סוֹפֵר מְהִיר". "רחש לבי דבר טוב" - זו כוונת הלב הטובה שלנו לקרב רחוקים ליהדות. "אומר אני מעשי למלך" - המעשים הללו לא נועדו לאינטרס מסוים מלבד המלכת ה' בעולם, הדבר הטוב האמיתי והנצחי לכולם. ואיך אני עושה זאת? בעזרת "לשוני", כח הדיבור והתקשורת (כמו שיעורי תורה לציבור רחב). "עט סופר" - כדי להשפיע יש 'לספור' כל אחד באשר הוא שם, לא רק 'לשטוף' אותו במים חיים של תורה אלא להתייחס אליו כיהודי ואדם מיוחד שאני רוצה להתקדם יחד אתו להמלכת ה'. ולסיום, זהו "עט סופר מהיר" - בדור שלנו הכל נעשה בצורה מהירה, במיוחד התקשורת "עט סופר מהיר". למהירות עלול להיות חיסרון גדול של שטחיות ורדידות (תרבות אינסטנט והמזון המהיר), אבל עלינו להשתמש בה לטובה, להביא במהירות את אור התורה והאמונה לכולם, הן לבני ישראל בכל מקום שהם והן לבני אומות העולם. כך נזכה לקיום התפילה על ביאת המשיח "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח".

ההופעה הנוספת של "עט" בתנ"ך היא בהקשר שלילי, "אכן הנה לשקר עשה עט שקר סופרים". יש תחרות בין עט השקר לעט הטוב, כמו ספרי הכפירה לעומת ספרי הקודש, מאבק בין תפיסות עולם. אולם סוף האמת לנצח, העט המהיר של הקדושה ינצח את עט השקר, וכולנו נתקרב לדת האמת עוד השנה.

יהי רצון שנוזכה לעשות תשובה ולקרב את הגאולה, כדברי הרמב"ם "כבר הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותם ומיד הם נגאלים".

הדתה

ההתנהגות

הם עוד ייכנסו למים הרב יעקב אריאל

בים החיים נעים גלים, פעמים עולים פעמים יורדים, פעמים שקטים פעמים סוערים. הים אינו שוקט על שמרי. הוא חי, הוא תוסס, הוא מאתגר, מי שאינו יודע לשחות נשאר במים הרדודים וחושש להיכנס פנימה. וכשהוא רואה מישהו שוחה במים העמוקים, הוא מודד אותו לפי מידתו וזועק 'הצילו' כאילו הוא עצמו עלול להיטבע.

כרגע אנו בשיאו של גל עכור, אך הוא יעבור והמים יחזרו לצלילותם. בינתיים יש הכרח להוריד את הראש עד שהגל יעבור.

התופעה אינה חדשה, 'כבר היה לעולמים'.

כבר בתנ"ך מסופר על שליחי התורה שעשו 'הדתה' ונתקלו בתגובות עוינות: וַיְהִיו מְלַעְבִּים בְּמִלְאָכֵי הָאֱלֹהִים וּבְזִים דְּבָרָיו וּמִתְעַתְעִים בְּנִבְאָיו (דברי הימים ב, לו).

וישעיהו שסבל אף הוא מתופעה דומה אומר:

"אָחֹר לֹא נִסְגַּתִּי. גִּי נִתְּתִי לְמִכִּים וְלִחַיִּי לְמַרְטִים פְּנֵי לֹא הִסְתַּרְתִּי מִכְּלָמוֹת רֶקֶק" (ישעיהו ט).

וכן ירמיהו ויתר הנביאים. ורבי עקיבא העיד על עצמו שבהיותו עדיין עם הארץ היה מסוגל לנשוך בעלי 'הדתה' כנשוך החמור המשבר את העצמות.

וגם בתקופתנו. כשהחלו גלי החילון להתגבר היו התפרצויות חמורות של שנאה, עד כדי כך שצעירים דתיים חששו לחבוש כובע לראשם פן יסירו אותו מעליהם בעל כורחם (לעצם ההופעה בלבוש יהודי התייחסו כאל 'הדתה'). הייתה אווירה של הסתה והדהדה שפגעה קשות בנוער הדתי. המצב היום טוב מבעבר. חוץ מקומקץ קטן הממומן על ידי קרנות מחו"ל, המנסות לגרוע את קרן ישראל, רוב רובו של הצבור לא שונא ולא חושש.

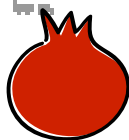
בתקשורת יש פרסומות לכל מיני מוצרים. הן אינן מרגיזות אף אחד. מי שלא מעוניין, לא רוכש את אותו מוצר. יש בחירה חופשית גם למפרסם וגם לצרכן. רק כשמתפרסם נושא דתי הוא מעורר מדנים. מיד נשמעת זעקה 'הדתה'. הסיבה להבדל נעוצה עמוק בנפש. משל למה הדבר דומה? לילד קטן הצועק על אביו "אתה לא אבא שלי". הוא לא יאמר זאת לאף אדם חוץ מאשר לאביו האמיתי. דווקא משום שהוא אביו, והוא כרגע כועס עליו, הוא מתכחש לו. נושא דתי מציג אלטרנטיבה רצינית לריקנות התרבותית הכללית, לכן הוא מרגיז. זהו סימן טוב. סימן הוא שבצעם הכועס צמא בעומק נפשו ללחלוחית יהודית, אלא שברגע זה קשה לו להיפרד מהתרבות שהורגל לה. בצעם הוא כועס על עצמו. לכן הוא מתפרץ בחמת זעם. הניחו לו עד יעבור זעם.

אין להירתע מאחריות לאחינו המוסתים והמודחים. חובתנו לקרובם לתורה. אך אל נרד לרמה של שנאה ואלימות, גם לא מילולית. עלינו להימנע מעימותים ישירים. אל נאכופך אלא נעקוף.

לדוגמה, אם אוסרים עלינו לארגן תפילות המוניות ביום הכיפורים במרכזים עירוניים, נערוך מניינים בבתי פרטיים. נזמין אנשים בלא רעש והמולה, אלא בשקט ובצנעה. הדבר מחייב גיוס כוח אדם גדול יותר, הן לצורך הזימונים והן לצורך המניין עצמו. אך יש מעלה גם למניין קטן. באווירה ביתית קל יותר לחדור ללבבות. אם לא ניתן לטבול בים הגדול נסתפק ב"מקוה ישראל ה'"; אם סגרו לנו את המקלחות, נסתפק בהזאה, "זורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם".

יש לפעול בשקט ובתבונה. לא לעורר ישנים מתרדמתם, המשכשכים את רגליהם במים אפסיים וחוששים להכניס את ראשם למים הרעננים. כשייחס להם הם ייכנסו מעצמם אל המים העמוקים.

שועטים אל הטוב הרבנית ימימה מזרחי

לפני כמה שבועות, ביושבי על כיסאי כמגישת תכנית בתאגיד השידור הציבורי, שמעתי שני מגישים מדברים ביניהם על המצעד שהיה בירושלים. בסיכומם של דברים הם אמרו: "זה היה מצעד של בני ארבעים וחמש ומעלה".

אני חושבת שאין אמירה מדויקת מזו למה שהחברה הישראלית חוותה בשנה הזו. הצעירים חדלו מלצעוד בשם סיסמאות של חופש. גבולות הם מבקשים. גם אלה שבחייהם האישיים נוהגים כך או אחרת, מעוניינים בשמירת גבולות של פרטיות. אני פוגשת אותן בכל מקום בארץ ובעולם. צעירות מכל הזרמים, דתיות כחילוניות, סטודנטיות בחו"ל על סף התבוללות, את המגדר הן מבקשות, את ההגדרה והגדר.

בני הסיקסטיז, הסבנטיז והניינטיז, עדיין חושבים שפריצת גדרות היא הבשורה. לא עוד. בארה"ב הולכת ומתרחבת האמירה ה"חנונית": ללמוד, להצטיין, לתרום לעולם. שוב, ייתכן שבחייהם הפרטיים הם לא יחיו על פי אמות המוסר שלי, אבל הם יהיו אנשי גבולות כפי שהם יגדירו אותם. כך גם האופנה - אני רואה אותה הולכת ונתפרת לכיוון של התלבשות, שוב, לא הצניעות כשם שאנחנו מגדירות אותה אבל היא תבטא חיפוש של גבול, של קווי מתאר.

מטבעה של חברה מתגדרת, שתפסול בחשדנות מגדרים אחרים. כך, יאמר רבי נחמן, חייבת בת המלך להילקח אל ה"לא טוב" כדי שתלמד את הגדרת הטוב. כדי לזהות גידול, ל"ע, יזריקו לחולה חומר מנגד, דווקא כדי להדגיש את מה שגדל בו. נדמה לי שהשנה החולפת, על חולאייה, היוותה בדיקת CT לחברה הישראלית. אם נאמר זאת במילותיו הנפלאות של רבי נחמן: הבת השביעית, בואכה האלף השביעי, חייבת להיזרק אל ה"לא טוב"; יזריקו לה חומר מנגד רק כדי שתזהה ותתגעגע אל הטוב.

אז מהו הטוב? אני יודעת מהו, רק לפי הגדרת ה"לא טוב" האולטימטיבית - לברו. היות האדם לברו, היא היא הלא טוב. נדמה לי שהשנה היינו חברה שצועדת אל הטוב - צעקנו זה על זה, גינינו והפגנו. הפגנו נוכחות. למדנו זה את זה, הדיבור על ה"הם", הופך אותנו לאט, מאוד, ל"אנחנו".

בימים אלה, אנחנו בימי לוחות שבורים, עד ליום כיפור, מתן הלוחות השניים. כל האותיות נשברו בלוחות הראשונים אבל מלבד האות ט', שאינה מופיעה בלוחות הראשונים. אבל באחרונים, היא כתובה בציווי: "כבד את אביך ואת אמך... למען ייטב לך". רק לאחר ט' חודשים יקבל העובר, ירך אמו, הגדרה של חי עצמאי ולשם כך, הוא חייב לבעוט: "מבעט במעי אמו ויוצא". הבעיטה באמא, תגדיר את קיומו העצמאי. אמא מצדה, תספוג בכאב ובאהבה את הבעיטה הזו, יודעת שעם חיתוך ה'ט', הטבור, הוא יסב את פניו אליה ולראשונה, לאחר שהגדיר את עצמו, יכיר בטובה של זו מהמגור האחר, זו שנגזר ממנה - אמא.

הכל לטובה ונדמה לי שיצאנו כבר מגדר הצועדים אל הטוב. אנחנו כבר שועטים אליו: תשעט - תהא שנת עם טוב.

הדתה

הדוניתה

הדוניתה

סוף סוף צועקים עלינו משה שילת

מחשבות טובות אבי שיש

א. שנים חיכינו שיצעקו עלינו, היינו המומים מהאדישות הנוראה ומכך שכולם ישנים בעמידה. אז עכשיו, כשסוף סוף צועקים עלינו אנחנו נבהלים?! זה בדיוק הזמן לצעוק בחזרה: לצעוק בקול גדול את האמת, לצעוק במעשים של קירוב, באהבה ושמחה; ובעיקר לזעוק את זעקת העולם הזה שמעלים על האלוקות וצמא אליה בו זמנית. "מן המיצר קראתי יייה".

ב. כשאתה מעיר משהו שישן עמוק והוא מאוד עייף, הוא קם רוטן ולפעמים גם צועק, זה סימן לכך שהוא אכן התעורר ולא הסב את ראשו לצד השני ונרדם עוד יותר עמוק.

עד לפני תקופה היינו מדברים פעמים רבות בעיקר לקיר, חלק מהאנשים חייכו אלינו במקרה הטוב והסבו את הראש לצד השני. עכשיו הם צועקים סוף סוף: הדתה! געוואלד!

ג. בשנתיים האחרונות צמחה דת חדשה בישראל: הדת החילונית, זו שמקדשת מלחמה בדת הדתית. אבל אין לחשוש, היהודים הקדושים (המכונים בטעות 'חילונים') לא יסבלו את זה זמן רב, וכבר מתחיל להישרב להם מזה. יצא לי ללכת ברחוב שינקין בתל אביב ב'שבוע הגאוה', היתה ברחוב אווירה של דת מפחידה עוד יותר מברחוב מאה שערים...

יש כאן סתירה פנימית שאין סופה להתקיים: חילוניות שכוללת את מאמיניה ב"עשה" ו"לא תעשה" אגרסיביים, מפרקת את עצמה. הרי החילונית היא חופשיות, והחופש כולל בתוכו את האפשרות לקיים מצוות אם בא לי.

ד. החילונים הישראלים הם יהודים! הם לא באמת סובלים את הזיוף הרפורמי, ובתכל'ס מקיאים אותו. דוגמה קטנה, תחשבו על זה: פחות מאחוז אחד מה'חילונים' שבאים בהמוניהם לכותל המערבי, נכנס לפיקציה של מתחם התפילה הרפורמי החדש. כולם מגיעים לכותל המסורתי של כולנו, נשים לחוד וגברים לחוד. סופם של כל הזיופים המשונים והדתות המתחדשות להיות מוקעים. היהודים מתחברים לה', בו הם מאמינים, ולמסורת שאותה הם מכבדים, גם אם קשה עליהם קיומה המדוקדק לעת עתה.

ה. המציאות היא שלמעשה הפצת היהדות הולכת ומתגברת. נכון, אין לנו כסף לקמפיניים והפעלת מערכות אדירות של תקשורת שקרית שמייצרות מצג שווא. אבל יש לנו פעילים מסורים חדורי מטרה עם נשמה גדולה, ששוים הרבה יותר מכל הכסף של קרנות חדשות ומרעין בישין.

השליחים האלו מספרים שעם ישראל בכל החזיתות, בארץ ובחו"ל, בקרב הצעירים והבוגרים, ער אל ה' וצמא לו! ושבת תשע"ח המגמה של קרבה למסורת הלכה וגדלה, הלכה והתעצמה בכמות ובאיכות: השנה היתה שנת שיא בהצלחה עם נוער וסטודנטים לכל הארגונים הפעילים בתחומים אלו; אין כמעט אדם לא דתי שלא מכיר בעל תשובה מהמעגל הקרוב שלו, וזמרים אמוניים מובילים בפופולריות בכל המגזרים של מבקשי המוזיקה, ועוד.

ו. סופו של הלב היהודי לפרוץ את כל המחסומים והקלישאות - אלו שבעיקר מהלכות עלינו אימה בתקשורת ולא במציאות - ונוכה שבשנת ה'תשע"ט הבאה עלינו לטובה, ה' ימלוך על כל העולם כולו בכבודו ויינשא על כל הארץ ביקרו. וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלוקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה, במהרה בימינו! וזה תלוי גם בנו.

ביום הראשון של ראש השנה אנו קוראים בתורה את פרשת הגר וגירוש ישמעאל. אחד הטעמים לבחירת הפרשה הוא המילים "כי שמע אלוקים אל קול הנער כאשר הוא שם", דבר הרומז לכך שעל אף שהאדם חטא בשנה החולפת, כעת בראש השנה האדם רוצה בכל מאודו לחזור בתשובה והקדוש ברוך הוא דן אותו כפי רצונו, כפי שאמרו חכמינו בתלמוד: "ואמר רבי יצחק אין דנין את האדם אלא לפי מעשיו של אותה שעה, שנאמר: כי שמע אלוקים אל קול הנער כאשר הוא שם" (ראש השנה טז). ומבאר רש"י: "איני דן את העולם אלא בשעתו".

הקדוש ברוך הוא יודע שחפצו של יהודי הוא לקיים את מצוותו ולדבוק בו, ויום הדין מביא את האדם לעלות על נס את מחשבותיו ושאפותיו הטובות. והקדוש ברוך הוא מצרף מחשבה טובה למעשה (קידושין מ) ו"כאילו עשאה".

בשנה החולפת שמענו לא מעט את המונח 'הדתה' בחינוך, בצבא ובערים שונות, עד כדי כך שהיו שאמרו שאיום ההדתה חמור יותר מהאיום האיראני.

בעוד העם אוהב ורוצה מסורת, קמים אנשים פרטיים ועמותות שונות ומנסים לשכנע כי חס ושלום העם אינו רוצה יהדות. אך עמותות אלו לא יוכלו לשנות את הזהות העמוקה המתגלה "באשר הוא שם".

בל נחשוש מקריאת שם שמים בכל מקום ובכל זמן, כי אלו המחשבות והרצונות של כל עם ישראל.

הדתה

אתר חינמי ואיכותי

עיצוב חדש לסמארטפון

חיפוש לפי GPS

סיפור החתונה הבא יכול להיות שלך!

www.7brachot.co.il

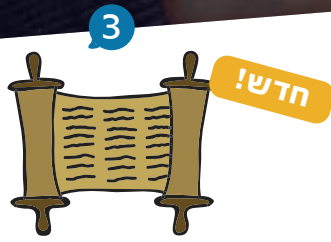
1000 חתונות

40,000 מנויים ומנויות

שבע ברכות
אתר הכירויות איכותי ומפוקח
מבית הידברות

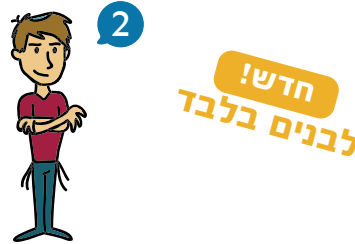
לקראת השנה החדשה בית "הלכה למיכה" מציג: הלימוד היומי שלך **אצלך בווטסאפ!**

דבר תורה על פ"ש

להצטרפות:

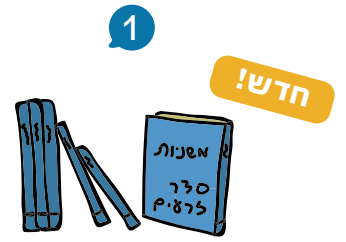
054-8352770 ☎ 058-4626643

צניעות וקדושה לבנים

להצטרפות:

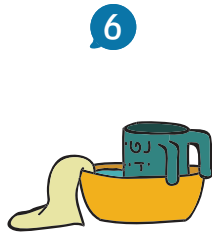
054-3008020 ☎ 054-2465538
054-6050100 ☎ 054-2455647

משנה

להצטרפות:

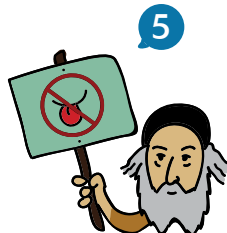
054-3972082 ☎ 054-6713978
לע"נ אשר בן שולמית

הלכות יום-יום

להצטרפות:

050-5855663 ☎ 053-3391287

שמירת הלשון

להצטרפות:

054-5929808 ☎ 058-7299075

תנ"ך

להצטרפות:

050-5065735 ☎ 050-9222214

הלכות שבת

להצטרפות:

052-8690077 ☎ 053-6665669

ליקוטי מוהר"ן

להצטרפות:

058-5807090 ☎ 054-2233183

תניא

להצטרפות:

054-8083941 ☎ 055-9988389

למעוניינים להצטרף, נא שילחו דרך הווטסאפ את המילה "צרף" לאחד מהמספרים של הפרוייקט הרצוי ושימרו אותו באנשי הקשר שלכם

הלימוד היומי נשלח דרך רשימת תפוצה ולא דרך קבוצה!!!

"הלכה למיכה" הינו מיזם לימוד יומי בווטסאפ בכתב ובשמע לע"נ מיכה אליעזר קירשנבוים ז"ל בן יחזקאל נפתלי ותמר.

MASTIC

163

שיעורי צורבא לנשים
מצפון ועד דרום

647

שיעורי צורבא
לגברים ברחבי הארץ

מובילים בעולם גם

182

מוסמכי הרבנות
הראשית בתואר:
רועה רוחני

5,400 כ-

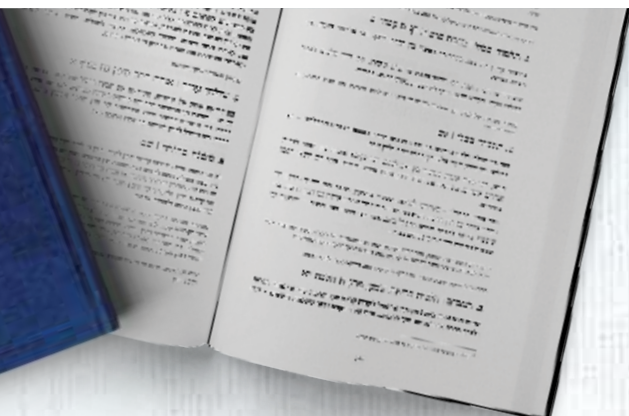
חיילים לומדים בשטח

שנה טובה ומתוקה לאלפי הלומדים,
למגידי השיעורים ולשותפי צורבא בארץ ובעולם!

בשנה החדשה אין תירוצים - מצטרפים ללימוד צורבא מרבנן!

www.tzurba.com | 1-700-500-777

8,350

בתים התחדשו בסט
צורבא מרבנן המפואר

מהפכה ההלכה השנה

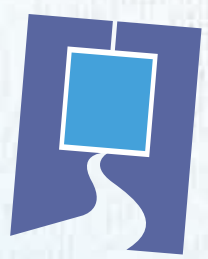
6,740

נערים ונערות
לומדים צורבא
במוסדות החינוך

25,000

לומדי הלכה בארץ ובעולם

צורבא מרבנן
TZURBA M'RABANAN
לעילוי נשמת מאיר (מיש) אלימלך ז"ל

תרמו להגדלת
תורה בעמ"י!

לימוד מרתק
פעם בשבוע

סיום כל
השולחן ערוך

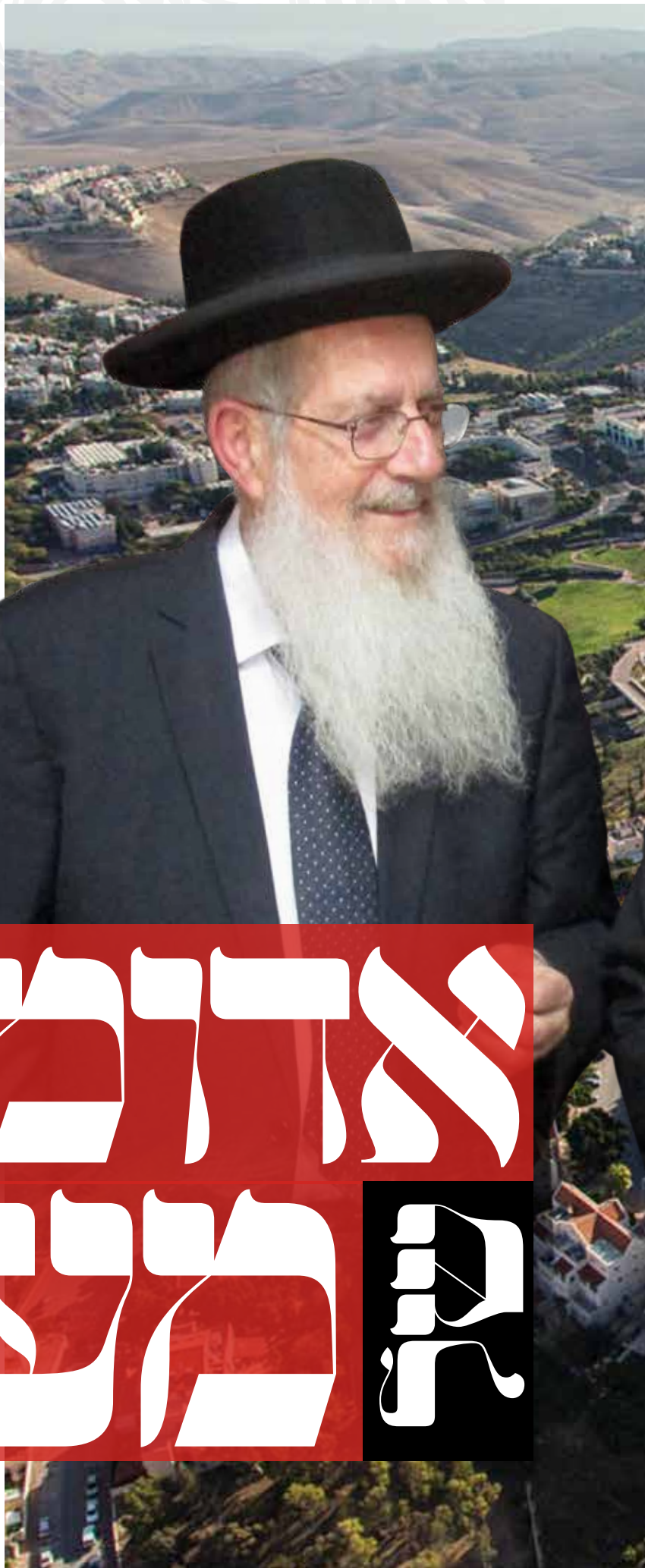
שיעורים
בארץ ובעולם

צילום: albatross
באדיבות לייטרטורף בן-דיין

הם פוסקי הלכה ו'עובדים
סוציאליים', מנהיגי הפגנות
ומקרבי לבבות, עונים
לכל שואל אך עוקפים
פרובוקציות > רבני העיר
מעלה אדומים הם מופת
למנהיגות רבנית שמשלבת
קצוות > חיבור לגדולי ישראל
מכל החוגים, התמדה בלימוד
תורה ושמירת גבולות ברורים
הם אלו שיצעידו אותנו
קדימה

יוסף ארנפלד

אדומים מעלה

ספרים על שני חסידים חב"ד שגרו באודסה והגיעו לבקר אצל הרבי. בהיכנס החסיד הראשון אל הקודש פנימה, שאל אותו הרבי מה מתחדש בעיר בימים אלה. החסיד הפליג בשבח התנופה הרוחנית הגדולה שמקדמת את פני העיר, בתי מדרש שנפתחים והי קהילה תוססים מלאים באהבה, אחווה, שלום ורעות. הרבי רווה נחת והעניק לו עשרה זהובים. בצאתו מהחדר, התעניין החסיד השני בתוכן הפגישה ובהגיע תורו סיפר לרבי שאין פני הדברים כך וביקש להעמיד את הדברים על דיוקם. העיר אודסה מלאה בלשון הרע, מחלוקות ושנאת חנם. בתמורה העניק לו הרבי זהוב אחד בלבד. כשתהה החסיד על האפליה, השיב לו הרבי: "עוד לפני שהגעתם ידעתי בדיוק מה קורה באודסה. רציתי לשמוע ממכם באיזו אודסה כל אחד מכם חי...".

אני בדרכי אל מעלה אדומים, ומצפה אני לשמוע על מעלה אדומים של מעלה. אמנם העיר שוכנת בצפון מדבר יהודה, מעבר לקו הירוק הדמיוני, אבל היא ממש צמודה לירושלים, כך שתושביה נהנים משני העולמות כאחד. החיים העירוניים של ירושלים נמצאים במרחק נגיעה, ומאידך, הנוף המשגע של מדבר יהודה נשקף מבעד לחלון. מדובר בעיר מודרנית ומטופחת היטב. אך לא ביקרתי בעיר בכדי להתרשם מיופיה הגשמי, אלא דווקא מיופיה הרוחני.

מזה שלושים וארבע שנה משמשים בקודש שני רבני העיר, הרב יהושע כ"ץ והרב מרדכי נגארי, ומובילים את

חיי הרוח והקדושה בעיר ביד רמה, תוך שיתוף פעולה נדיר ומפעים. הרב כ"ץ למד בישיבת מרכז הרב וכן נמנה עם מחזור המייסדים של ישיבת הכותל. במשך שנתיים שימש כרבו של קיבוץ חפץ חיים, והחל משנת תשמ"ד משמש כרבה של העיר מעלה אדומים. לצידו בתפקיד מכהן הרב נגארי, שלמד בישיבת כרם ביבנה והיה תלמיד קרוב ומובהק של הרב מרדכי אליהו זצ"ל.

שנים ספורות לאחר הקמת העיר, הצטרפה אליה ישיבת ההסדר 'ברכת משה', ששכנה עד אז במישור אדומים הסמוכה. העיר קיבלה חיזוק משמעותי, רוחני וגשמי כאחד, מקהילת הישיבה, שרבים מבוגריה גרים בעיר והשתלבו במערכת החינוך שלה. במשך למעלה משלושים שנה מסר הרב כ"ץ שיעור קבוע בישיבה. גם הרב נגארי מסר שיעור בישיבה במשך תקופה ארוכה. במקביל לישיבת ההסדר, פועל גרעין תורני בראשות הרב אלי קפלן שמפעיל כולל בישיבה התיכונית של אמ"ת וכן פועל רבות בקהילה האתיופית. מעבר לכך, פועלים בעיר לא מעט כוללים נוספים, חלקם גם מרביצים תורה בנוער הדתי והחילוני כאחד.

עוד לפני שאנו נכנסים אל ביתו של הרב כ"ץ, פונה תושבת העיר אל הרב נגארי בהתרגשות ומרעיפה עליו ברכות לשנה החדשה. השניים כמעט ואינם מתראיינים לכלי התקשורת ואינם מרבים להתערב בנושאים פוליטיים. בענוה טבעית הם אינם ששים לדבר על עצמם, אך באופן נדיר, בכדי להגדיל תורה ולהאדירה ולמען ההתפתחות התורנית של העיר, הם נאותו להעניק שיחת חג במיוחד עבור קוראי 'קרוב אליך'. במהלך הראיון, הטלפון בביתו של הרב לא מפסיק לצלצל, פניות רבות מגיעות מתושבי העיר.

מיזוג ללא ערבוב

"הקדוש ברוך הוא שתל אותנו כאן יחד, לפני שלושים וארבע שנה. הגענו לעיר באותו היום", מגלה הרב כ"ץ. "מאז אנחנו משתדלים לעשות את מה שהקדוש ברוך הוא גזר עלינו. הרבה שנים חשבתי שאני 'בעל מדרגה' שאנחנו עובדים בכזאת הרמוניה, עד שפעם סיפרתי זאת למישהו, והוא אמר לי 'אל תחשוב שזה רק אתה. אם זה לא היה הרב נגארי, לא בטוח שזה היה עובד'". ואכן, במשך הישיחה ניכר כי שני הרבנים עברו ככרת דרך ארוכה ובנו יחד מפעל חיים, שמושתת על הערכה הדדית עמוקה. הרב נגארי מספר שלפני שהחלו לכהן ברבנות, הלכו לקבל ברכה מהרב מרדכי אליהו שהיה אז הרב הראשי לישראל. מיד הצטרף הרב אברהם שפירא מהלשכה הסמוכה, והביא כיסא מהחדר שלו. השניים התיישבו וברכו אותם יחד. "הרב אליהו הדגיש: 'שתמיד תעבדו יחד'".

גם אצל הרב שמחה הכהן קוק, שהינו קרוב משפחתו של הרב כ"ץ, ביקרו השניים, עם כניסתם לתפקיד. "הוא אמר לנו שלכל אחד יש את כתב היד שלו וכך כל אחד צריך לשמור על הייחודיות שלו בהנהגה הרוחנית של העיר. גם היום, אחרי כל כך הרבה שנים, אנחנו רואים שבכיוון של עבודת ה' וההסתכלות על בעיות הדור, אנחנו רואים את הדברים פחות או יותר אותו דבר, אך עדיין לכל אחד יש את הסגנון והאופי שלו".

כיום, בעידן של קיבוץ גליות והפערים בין העדות השונות הולכים ונעלמים, יש צורך בשני רבני ראשיים?

"כאשר הרבנים חיים בשלום, הם מכפלת כוח ומעצימים את התורה בעיר, בדומה לישיבות רבות בהן מכהנים שני ראשי ישיבה" - משיב הרב כ"ץ, "במקומות בהם רבנים מרגישים שהאחד מייחד את השני, יש לשאלה הזו מקום. לנו אין את ההרגשה הזאת אפילו לרגע. הרב קוק היה חותם על מכתביו 'עבד לעם קדוש'. אנחנו מרגישים שאנחנו עבדים, העבודת הזאת עוזרת לנו לעבוד יחד."

אחת התופעות הכי מרתקות במעלה אדומים היא שטף פניות שלא פוסק יום ולילה. טלפונים ודפיקות בדלת מכלל תושבי העיר, ובעיקר מחילונים. 'לפעמים יש שאלות מדהימות. ילד מתקשר שיש לו שיעורי בית והוא לא יודע מה התשובה, 'אולי הרב יוכל לעזור לי'?"

"מעבר לזה, שנינו רבנים של כל העדות. כשאני מגיע לקהילה הספרדית מקבלים אותי בכבוד מלכים. כבר שנים שאני מעביר שיעור קבוע בקהילה ספרדית. החתן הספרדי שלי מעביר שיעורים בקהילות אשכנזיות ומכבדים אותו גם כן, וגם החתן האשכנזי של הרב נגארי מעביר שיעורים בבית הכנסת המרוקאי".

הרב נגארי: "המציאות מראה שכל ה'תמימים', כולל הרבנים, שרצו לבטל את כפל התפקידים ברבנות, למעשה גרמו לכך שיש פחות רבנים בעיר. היום, לפי המציאות בשטח, כל רב שמסיים את תפקידו, לא ממנים רב אחר תחתיו. לא רבני ערים ולא רבני שכונות. על כף היד אפשר למנות את רבני הערים שמינו בשנים האחרונות. כך למשל בעיר בת ים, אחרי פטירתו של הרב בר שלום זצ"ל, מינו את הבן שלו רק לחצי משרה. היחס לרבנות, לתורה ולדת במדינה - כל כך כושל מבחינה תקציבית, שמצווה שיהיו שני רבנים, כדי שיהיה ריבוי של תורה".

"מעבר לחלוקת העבודה, יש עניין של קהילות. 'אל תיטוש תורת אמך'. יש כל כך הרבה נוסחים ועדות, 'מיזוג גלויות' זו רק סיסמה" - ממשיך הרב נגארי, "למעשה, ככל שעוברות השנים קורה בדיוק הפוך. כל עדה מתחזקת עוד יותר במנהגיה. אדם נמשך למי שהוא נקשר אליו, שהרי אין אדם לומד תורה אלא ממקום שלבו חפץ. בלי עין הרע, בעיר שלנו יש חמישים בתי כנסת. רב אחד לא יכול להנהיג כל כך הרבה בתי כנסת. יש ערים שהרב לא מבקר בשום בית כנסת, חוץ מזה בו הוא מתפלל. העובדה שלפני שלושים וארבע שנה היו שני תקנים לרבנים בעיר, היא שגרמה לפריחה התורנית בעיר".

חלוקת העבודה בין שני הרבנים היא גמישה יחסית והשתנתה לא פעם במהלך השנים. "בשנים הראשונות לא הייתה כל כך חלוקה, הכל היה עדיין קטן. כשהעיר גדלה, באופן טבעי כל אחד התמקד בתחומים שהיו קרובים ללבו. הרב נגארי נחשב היום למומחה בתחום המקוואות. גדולי ישראל מכל החוגים, כולל העדה החרדית והרב ברנסדורפר, היו כאן וסמכו את ידיהם על המקוואות בעיר" - מפרגן הרב כ"ץ לעמיתו. הוא בעצמו אחראי על תחום הכשרות. "הבאנו מישיבת הכותל מפקח כשרות יוצא מן הכלל, שמכהן אף כרב שכונה".

תחבולות ולב פתוח

לדידו של הרב נגארי, סוד ההצלחה הוא סובלנות כלפי כל סוגי האוכלוסייה. גם כאשר נאלצים לעשות מאבקים, עורכים אותם בצורה שגם מתקבלת על ידי הצד כנגד. המחשה לדבריו הוא מביא

המשך בעמוד הבא <

ב"ה

שמיני

אָסַף אֶת הַמַּעֲשִׂים

ערב ניגונים

ניגון // תפילה // התוועדות

הכנה ליום כיפור

עיצוב גרפי וקריאטיבי: סמורין הילה ברק

חיליק פרנק • אחיה הכהן אלורו • ניצן חן רזאל
מיכי יוספי • ברל'ה קרומבי

מוצ"ש "שבת שובה" ו' תשרי - 15.9
היכל שלמה ירושלים

פתיחת דלתות: 21:30 // מופע: 21:45

כרטיסים בקופות האירוע: 50 ש"ח // מכירה מוקדמת בטיקטליין: 45 ש"ח TICKLIN.CO.IL/NIGUNIM

"שבעים-שמונים אחוז מעבודת הרבנים היא לטפל בבעיות כלכליות וסכסוכים. הרבנים רואים כמה אנשים סובלים. ברחוב כולם נראים נחמדים, אבל יש הרבה ייסורים"

נישואין, דיני תורה, שלום בית ועוד. "אפילו חילונים באים להתייעץ לגבי חינוך ילד שלא הולך בדרך, ומתחיל לגנוב למשל" - מתפעל הרב נגארי. "לפעמים יש שאלות מדהימות. ילד מתקשר שיש לו שיעורי בית והוא לא יודע מה התשובה, 'אולי הרב יוכל לעזור לי?' הוא שואל".

שני הרבנים מקפידים לשמור על קשר חם עם תושבים. "התנאי בזמנו היה שהרבנים יגורו בשכונה מעורבת. אבל התנאי היה מיותר כי מראש באנו במחשבה כזאת, לגור בתוך העיר, יחד עם הציבור הרחב" - משחזר הרב נגארי. "לא עלה בדעתנו לגור בשכונה של דתיים בלבד. נלחמנו שהרבנות ומשרדי הרבנות יהיו במרכז העיר.

בצומת דרכים. פעם הגיע הרב עמאר לבקר בעיר, ואמר שהלוואי שרבנות ירושלים, שקיימת למעלה משבעים שנה, הייתה מקבלת מבנה במיקום מרכזי כל כך".

"אנחנו משמשים כ-144 כפשוטו" - מחייך הרב כ"ץ, אך מיד מרציץ. "חלק גדול מהעבודה של הרבנים היא סוציאלית. שבעים-שמונים אחוז מעבודת הרבנים היא לטפל בבעיות כלכליות וסכסוכים. הרבנים רואים כמה אנשים סובלים. ברחוב כולם נראים נחמדים, אבל יש הרבה ייסורים" הוא משתף. "אנחנו מתפקדים כעין מחלקת רווחה של העיר, חוץ ממחלקת הרווחה הראשית של העירייה".

יש שאלות שאתם לא עונים עליהן?

הרב כ"ץ: "בוודאי. פנתה אלי אישה עם שאלה פרובוקטיבית. שאלתי אותה איפה היא גרה והיא נקבה בשם של עיר מרוחקת. אמרתי לה: המבלי אין רבנים בעירך, שאת פונה אליי?! פעם אחרת פנתה אלי אישה ממוצא אתיופ, שביקשה שדווקא אני אחתן אותה. לאחר מעשה התברר שהיא שמעה שאני מחמיר ביחס ההלכתי כלפיהם ורצתה לעזור מהומה". הרב נגארי מתערב באמצע הסיפור ומציין כי הרב כ"ץ פעל רבות לקליטת הקהילה האתיופית בעיר, ומסר את נפשו בפעילות איתם. "הפניתי אותה לרב הקהילה

מהתקופה בה רצו לפתוח את בתי הקולנוע בשבת בעיר, וממילא את כל החנויות בקניון. "התארגנו מכל שכבות הציבור הדתי, על כל פלגיו. הפוליטיקאים הדתיים רעדו מהדבר הזה, איך עושים הפגנה מול ראש העיר. בסוף החלטנו על תפילת ליל שבת, אבל אז הסתבכנו עם חילול שבת של המשטרה. התייעצנו עם הרב מרדכי אליהו שהמליץ לנו להקדים את התפילה לפני הזמן, אחרי פלג המנחה. כך שהתפילה ודרשות הרבנים יסתיימו עוד לפני השקיעה, וכך המשטרה לא תצטרך לחלל שבת בגין ההפגנה".

"נוצר מצב שבו הפוליטיקאים שפחדו להגיע, ראו שצפויה השתתפות של פלגי האוכלוסייה, גם המתונים שבהם, ובסופו של דבר הגיעו. אין ספק שזה עשה רעש גדול בשמיים. לבסוף אחרי זמן קצר נסגרו בתי הקולנוע כי לא באו אנשים" - מתאר הרב נגארי. הרב כ"ץ מוסיף בצער כי רק הבריקה העירונית עדיין נשארה פתוחה בשבת. "היו נוסעים אוטובוסים לקיבוץ קליה הסמוך, אז עשינו חשבון מה נרוויח אם יהיה כאן סגור, וממילא לא נלחמנו. גם הרווחנו שלא עשינו מלחמה על הכל וכך יכולנו להתמקד בקניון".

זה לא היה האתגר היחיד שהציבה הבריקה. המיקום שלה בסמוך לכביש ראשי עורר בעיות צניעות לא פשוטות, אך גם כאן מצאו הרבנים פתרון יצירתי. "פנינו לשר השיכון בזמנו, הרב יצחק לוי וביקשנו ממנו תקציב מיוחד, ממנו בנו חומה של גדר חיה וטבעית בגובה שלושה מטרים ועצים שמסתירים עבור כל מי שנוסע בכביש". הרב כ"ץ מציין בסיפוק "זוהי כנראה אחת הזכויות שלנו בשמיים".

כאשר השניים הגיעו לעיר, היא הייתה מאוכלסת ב-4,000 תושבים. כיום העיר הכפילה את עצמה כמעט פי עשר, ומתגוררים בה קרוב ל-40,000 תושבים. אחת התופעות הכי מרתקות במעלה אדומים, עליה מספרים השניים, היא שטף פניות שלא פוסק יום ולילה. טלפונים ודפיקות בדלת מכלל תושבי העיר, ובעיקר מחילונים, נושאי הפניות הם בדרך כלל בתחומי אבלות, חתונה, פדיון הבן,

להשיב. להבין. להצמיח.

**ההרשמה
בעיצומה!**
מספר המקומות מוגבל

אני מזמין אותך להצטרף אלינו
וללמוד איך התורה הקדושה
משיבה, מבינה ומצמיחה את הנפש
- ר' הראל חצרוני

במכון משיבת נפש לומדים תורת הנפש על פי התורה בלבד בצורה ייחודית ומעמיקה שפותחה על ידי **ר' הראל חצרוני** בעקבות שנים ארוכות של לימוד וניסיון בשטח.

לפרטים הרשמה
ולקביעת ראיון

מוריה 052-6980522

או יו ישראל רח' קרן היסוד 22 ירושלים
machonmeshivatnefesh@gmail.com
משיבת נפש - הכשרה למכוונות רוחניות

לפרטים, המלצות
והרשמה
לימי ראיונות
סרקי את הקוד
→ משיבת נפש
שובי נפשי ←

שובי נפשי
לימוד נפש לנשמה על פי התורה

בתוכנית **שובי נפשי** נלמד להבין ולהכיר את הנפש שלנו, לרפא אותה ולצמוח אל מקום בריא חזק ושמח על פי התורה.

מתאים לכל אישה (נשואות ורווקות), שמעוניינת לרכוש כלים להתמודדות יום-יומיות, העצמה, זוגיות, חינוך וצמיחה מתוך לימוד משותף ומעמיק.

תוכנית דו-שנתית | ימי שני בערב

משיבת נפשי
הכשרת מכוונות על פי התורה

בתוכנית **משיבת נפש** נלמד להבין ולהכיר את הנפש היהודית, לרפא את עצמנו וכיצד להעביר זאת לזולתינו והכל על פי התורה.

מתאים לנשים הרוצות לכוון בתורת הנפש, שראות בדבר שליחות ומעוניינות להעמיק ולתת מעצמן לאחרים לנערות, נשים וזוגות.

תוכנית תלת-שנתית | ימי רביעי בבוקר

האתיופית שרושם ומחתך אותם" ממשך הרב כ"ץ, "בסוף התברר שהיא הקליטה את השיחה ושידרה אותה בתכנית טלוויזיה".

סגוריהם של ישראל

כתוצאה מהאווירה שנוצרה בעיר יש בה מאות בעלי תשובה, מהם משפחות רבות. לא מעט הורים באים אחרי הילדים. "זה מרנין את הלב לראות אותם באים להירשם לנישואים, מתוקים מדבש", מתפעל הרב נגארי. "יש כאלה שהיו חברים בילדותם וחטאו, חזרו בתשובה והפסיקו לגעת אחד בשני במשך שנתיים עד שהתחתנו! לא יאומן כי יסופר באילו ניסיונות הם עומדים. יש התעוררות גדולה בנוער. בתוך בתי הספר החילוניים יש בתי כנסת ותלמידים שמתפללים ומניחים תפילין. יש בנות שלא נוגעות בבנים. פלאי פלאות. אני נתקל יותר ויותר באנשים כאלה".

איך בעיר תחושת פחד מ'הדתה'?

"הרבנים כבר לא מוזמנים לבתי הספר החילוניים" – מודה הרב כ"ץ, "בעבר, היו מזמינים למסיבות בר מצווה וכדומה. הסיבה העיקרית שהם לא מוזמנים היא כי הם מתביישים. התלמידים לא יודעים לתת כבוד. פעם נכנסתי לכיתה בבית ספר חילוני והתלמידים ישבו על הרצפה. המחנך הפציר בהם לעמוד או לשבת על הכיסאות. נככה נוח לנו הייתה התשובה".

הרב נגארי: "הדתה" זה מושג צפון תל אביבי. בניגוד להלך הרוח של התקשורת, ברחוב ישנה התחזקות רוחנית עצומה. צריך לזכור ש-90% מהציבור הספרדי שומר מסורת, ויחד עם 40% הדתיים בעיר הם כבר 70-60 אחוז מכלל תושבי העיר. חצי מהנשים שטובלות במקווה אינן דתיות. הרבה אנשים שמצויים באבל על אחד ההורים מגיעים לבית הכנסת כדי להגיד קדיש, נשארים כבר לשיעור תורה ואיתם גם האישה והילדים מתחזקים. יש גם נשים צדקניות עם בעלים חילוניים לגמרי".

לא מכבר הוציא לאור אחד התושבים בעיר חוברת שלמה המרכוז את כלל שיעורי התורה המתקיימים ברחבי העיר. "באיזה דור היו כל בתי הכנסת מלאים ביהודים שאומרים תיקון ליל שבועות ולומדים תורה ברצף כל הלילה? זה לא יאומן" – מתרגש הרב נגארי. היום הכי עמוס בשבוע, ללא ספק הוא שבת קודש. "אנחנו עובדים בו הכי קשה" – מספר הרב כ"ץ.

האם יש משמעות לכך שמעלה אדומים נמצאת מעבר לקו הירוק?

הרב נגארי: "רוב האנשים עובדים בירושלים, כל השמחות בירושלים. רוב האוכלוסייה, חוץ מעולי ברית המועצות ועולי אתיופיה, הם ירושלמים, לכן גם נוהגים בעיר כמנהג ירושלים, כמו בכניסת שבת. זה עניין מהותי אצלנו. אנחנו מרגישים חלק בלתי נפרד ממדינת ישראל ולצערנו מקפחים את העיר ולא מספיק נותנים לה להתפתח". "לא נותנים לבנות פה, ראש העיר נלחם על זה" – מעיר הרב כ"ץ.

סכנת ההתנתקות

סוגיה אקטואלית שמטרידה מאוד את מנוחתו של הרב כ"ץ בתקופה האחרונה, הוא הנתק בין גדולי הדור ותלמידי חכמים מובהקים, לבין הציבור. אל הנושא הוא נחשף בעוצמה חזקה באמצעות מקרה טרי שארע לו לפני כשבועיים. הוא הלך ללוות עריכת חופה, היות והמשפחה התעקשה שדווקא אחיו של החתן יערוך את המעמד. "מכיוון שאין לו ניסיון, הצעתי שאבוא לחופה ואלווה אותו. בסיום החופה, אמר האח עורך החופה רעיון ששמע מהרב שלו, על הפסוק "כי יפלא ממך דבר... וקמת ועלית... אל השופט אשר יהיה בימים ההם". הוא אמר שצריך ללכת לא רק לחכם של הדור, אלא לחכם שמכיר את הדור שלו. מצד אחד, אני מאוד מזדהה עם הרעיון היפה, מצד שני יש בזה סיכון נורא ואיום. האמירה הזאת שמה איקס על חלק גדול מהרבנים בדור, כי כביכול הם לא מבינים בדיוק את מה שקורה בדור".

"רבנים עצמאיים יורדים אל העם, אך במקום להעלות אותו הם נשארים שם" – מחדד הרב נגארי. "מי חי יותר את הדור מאשר הרב קוק? הוא ירד אל העם, אבל נשאר מורם מעם. סיפר לי אחד מראשי המועצות הדתיות בארץ שבאחד המקוואות הוא לא רצה להכניס מכשיר מסוים כי הוא לא היה מספיק מהודר, וכך הורה לו הרב מרדכי אליהו. אך הרבנים במקום התעקשו להכניס אותו בטענה של

"לא יאומן כי יסופר באילו ניסיונות הם עומדים. יש התעוררות גדולה בנוער. בתוך בתי הספר החילוניים יש בתי כנסת ותלמידים שמתפללים ומניחים תפילין. יש בנות שלא נוגעות בבנים. פלאי פלאות"

מדור: מרתק @חוני

מדרשת שילוב יצהר שבשומרון

לך האטווינית אלזכ איחודים עם רוח
לך שרצה לעבוד, אבל את הנשמה לא לעבוד...
לך שתכוננת לחיים - ומחפסת להתאם בתורת חיים
אדרשת יצהר בהרי השומרון הקסומים, בדיוק בשבילך!

מדרשת ערב, באווירה משפחתית,

שיעורי תורה, סדנאות, שבתות ועוד.
20 דק' מאוניברסיטת אריאל

מילגת פר"ח לסטודנטיות | אפשרות לשילוב שירות לאומי ביישוב | אפשרויות תעסוקה במקום | דירות מרוהטות מטבחים מאובזרים | ושכונת נאות...
רק 600 ש"ח לחודש! 2 בנות בחדר, 4 בדירה

לפרטים: מיתי 052-7710519 | אורטל 058-7710471

סטריליזציה וניסו להמציא היתרים". הרב מתריע על כך שהרבנים הללו אינם כפופים למורי הוראה מובהקים ולגדולי הדור. "נוצר כיום מצב בו הרבנים יורדים ממדרגתם הרוחנית כדי להגיע אל העם, בצורה שאפילו בעלי בתים מבינים דברים שהרבנים הללו לא מבינים".

"יש טעות לחלק מהאנשים החושבים שאם רבנים לא מתייחסים ליום העצמאות לפי הבנתם, הם לא מבינים את בעיות הדור" – קובל הרב כ"ץ, "זה לא נכון. גדולי הדור חיים את בעיות הדור ואכפת להם מהדור. יש רבנים שמתפללים ובוכים ומשתתפים בדיונים כבדי משקל איך לפתור את בעיות הדור. יש להם גישה שונה למדינה. יבוא משיח ויגיד מי צדק, אך זה לא קשור לכל שאלה ציבורית והלכתית".

סוגיית הגיור שנמצאת בכותרות בימים אלה, מהווה מבחינתו המחשה ברורה לנושא. "תמיד חשבתי שאנשי מרכז הרב, שכל כך אכפת להם מהעניין הלאומי, יחמירו בגיור. וראה זה פלא, חלקם פתוחים לרעיונות חדשים. כמובן שלא כל הרבנים והדיינים באותה גישה, אבל הגישה הכללית מאוד מתירנית לגבי הגרות. ודווקא הרבנים שהקהל שוגה לחשוב כאילו לא אכפת להם מכלל ישראל, חס ושלום, יוצאים בשצף קצף נגד הקולות הללו. חוק הגיור הוא נורא ואיום".

כך גם בנושא גיוס בנות. "זו סוגיה קשה ביותר", קובע הרב כ"ץ. "דיברתי לא מזמן עם ראש אולפנה במרכז הארץ, הוא סיפר לי שהיום יש נהירה עצומה של בנות לצבא, בגלל הגמגום ההלכתי. זקני רבני הציונות הדתית היו צריכים לצאת נגד גיוס בנות. בגלל כל מיני חששות שלא ישמעו אליהם, מספר הבנות הדתיות המתגייסות נמצא בעלייה. יש לי כלה שעובדת באולפנה חשובה בירושלים, היא שואלת את הבנות איך הן מתגייסות, הרי התורה אסרה ומצווה לשמוע לדברי חכמים. הרב שלנו מתיר – זאת התשובה. אם כמה רבנים היו יוצאים חוצץ נגד גיוס בנות, יש סיכוי שזה היה קצת חוסם את המגמה. השתיקה נותנת את הלגיטימציה וזה דבר נורא ואיום".

תופעת הרבנים שמחפשים קולות ופשרות באופן עצמאי, נגד גדולי הדור, בעייתית ביותר. "זה הרבה יותר מאשר להורות הלכה בפני רבו" – מחדד הרב נגארי, "יש כאן את העניין של העברת המסורת ושימוש תלמידי חכמים. אותם רבנים צעירים לא מקבלים מסורת מרבתיים. היום הגישה היא שאם מצליחים לחנך לעצמאות, זה פאר החינוך. ממילא, גם בהלכה, כביכול אפשר להיות מקורי ועצמאי". הרב

ישיבת מקור חיים לפני ולפנים
בית מדרש להתחדשות

לדעת להיות מחנך לפני ולפנים

תוכנית לגברים

תואר ראשון בהוראה במכללת הרצוג בשיתוף ישיבת מקור חיים

פיתוח אישי באמצעות לימודי אומנות, תיאטרון, כתיבה ומוזיקה

לימוד בחבורה יחד עם הרב דוב זינגר, אילן בוכהולץ, הרב יצחק מנדלבאום ומנחים נוספים ברוח ישיבת מקור חיים

הסעות מרחבי הארץ

בנוסף לתואר: תעודת 'מורה-מנחה'

אפשרות למלגות

שנה ראשונה חיים*

הכשרה מעשית מרוכזת בישיבת מקור חיים

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 02-9937337 או פנו בדוא"ל: rishum@herzog.ac.il

* לזכאים

כ"ץ מוסיף שאם רבנים קצת מחמירים בסוגיות מסוימות, מיד מכנים אותם חרדים ופוסלים אותם, "אנחנו שייכים לצינורת הדתית, שיהיה ברור", הוא מדגיש לאוזני הדור ששופט את שופטיו בתיוגים שטחיים.

אהבת אמת

אביו של הרב יהושע, הרב רב כ"ץ, כתב חמישה ספרים על תנועת המוסר. באחד מספריו הוא מתאר את ההתנגדות שנעלמה עם הזמן, מה שהעניק לתנועה את היציבות. בעידן הנוכחי, במיוחד במגזר הדתי-לאומי, הנהירה אחר תורת החסידות הולכת ומתגברת, לעומת תורת המוסר שקצת נדחקה הצידה. הרב יהושע תולה זאת בחוסר היכרות עם תנועת המוסר.

אף אחד לא מדבר על כך, אבל אנשי תורת המוסר עסקו גם בקירוב יהודים באהבה. "אבא שלי היה מספר שכשהסבא מסלבודקה היה בחברון, דיווחו לו שבעיצומו של יום השבת הגיע לעיר אוטובוס של חלוצים. הוא ביקש להזמין אותם לישיבה לסעודה שלישית, וכך אכן עשו. חלק גדול מהאנשים לא מכירים את תנועת המוסר, בגלל שלא עוסקים בה ומראש יש לה תדמית בעייתית. בתורת המוסר מדברים על אמת פנימית ועל כל כך הרבה דברים יסודיים, וממש חבל שלא עוסקים בה יותר".

באחד מבתי הכנסת התייעצו עם הרב כ"ץ לגבי הפסוק שיירקם על פרוכת חדשה שהזמינו לימים הנוראים. הוא המליץ להם על הפסוק "קרוב ה' לכל קוראיו, לכל אשר יקראוהו באמת". "זה ממש מתאים לכם, 'קרוב אליך', שמבקשים את האמת הפנימית" - הוא מפרגן לנו, וממשיך בסיפור - מטעמי חוסר מקום הושמטה המילה האחרונה "באמת", והרב כ"ץ חייב אותם להחזיר את הפרוכת אל הרוקם ולהיין הכל מחדש. "זה יכול היה להישמע כמו 'איש באמונתו יחיה'". הוויתור על האמת הפנימית היא אחת השגיאות המצויות כיום.

הרב נגארי מרחיב את עניין המוסר לעולם התיקונים. "פעם, מי שהיה עושה עבירות, היה עושה סיגופים ותעניות. אך ה'בן איש חי' והרב עובדיה יוסף כתבו במפורש שזה לא שייך בדורותינו. ההוראה לאנשים כיום היא ללמוד תורה. זאת הטהרה וזהו התיקון. זכיתי לשמש את הרב מרדכי אליהו, הוא מעולם לא אמר לאדם לעשות תענית. לאנשים שבאו אליו אחרי שפגמו בטהרת המשפחה, היה מורה כתיקון ללמוד מחודש הלכות טהרת המשפחה בכתובות או עם רב, והמאור בכתורה יחזירם למוטב".

דרכם של גדולי התורה מאז ומעולם הייתה לקרב באהבה ובנועם. הרב נגארי מצטט סיפור שסיפר הרב מאזוז, על בן שירד מהדרך ולא נתן לאביו מנוח ודרש שיעזור לו בקניית מכונת. האב לא רצה, כי ידע שבמכונת הזאת בוודאות ייסעו גם בשבת. הוא שאל את החזון איש, שהורה לו לתת לבן את הסכום הנדרש, בלי תנאים. "תן לו באהבה ועם חיבוק". ואז קרה הנס: הבן כל כך התפעל מכך שהאב העניק לו את הכסף באהבה בלי תנאים, עד שהוא עצמו החליט לכבד את האב ולא

"גדולי הדור חיים את בעיות הדור ואכפת להם מהדור. יש רבנים שמתפללים ובוכים ומשתתפים בדיונים כבדי משקל איך לפתור את בעיות הדור. יש להם גישה שונה למדינה. יבוא משיח ויגיד מי צדק, אך זה לא קשור לכל שאלה ציבורית והלכתית"

שביל טשטוש

מה היחס לדתל"שים, האם הם פורקי עול או תינוקות שנשבו? הרב נגארי: "היום יש את מושג הדתיים על הרצף. קשה לקרוא להם תינוקות שנשבו".

הרב כ"ץ: "סיפר לי אחד מהם שאצלם בבית יותר גרוע היה לא ללמוד באקדמיה מאשר לא לשמור שבת. הנושא של הפרופורציות הוא מאוד חשוב. היום סדרי העדיפויות השתבשו, אבל הילדים שלהם יחזרו בתשובה, זה יהיה 'העונש' שלהם. אח שלי, הרב יעקב כ"ץ נשיא ישיבת הכותל אומר, שאם היינו שומעים על עשרה תינוקות שנשבו בסוריה, כל המדינה היתה מזדעזעת. אז עם כל כך הרבה תינוקות שנשבו, אנחנו צריכים לבכות! נניח שהם בגדר תינוקות שנשבו, אז מה? פתרנו את הבעיה?".

לדודו, הפתרון לבעיית הדתל"שים נעוץ בלימוד התורה. "זה

המשך בעמוד הבא <

לנסוע בשבת. הם נקטו בדרכי נועם אך מבלי להכיל את הנפילה. "הייתה להם את הטקטיקה איך לקרב יהודים באהבה".

עד שיכאב

השיחה שלנו מתנהלת במאור פנים ובניחותא, אך מילה אחת שצצה פתאום, מצליחה להרגיז את הרב כ"ץ. הכלה. "יש במושג הזה סכנה גדולה. ברגע שאתה משתמש בזה, אתה בעצם נותן לגיטימציה לדברים הכי גרועים. כך יש כאלה שמכילים היום את הסוטים. רבנים כותבים שצריך להתייחס אליהם כמו למחללי שבת, וזה נורא ואיום. צעירים וצעירות שקוראים דברים כאלה חושבים שזה לא נורא. גם על חילול שבת צריך לצעוק שזה נורא ואיום, אבל מה זה להכיל סטיות?!".

אגב חילולי השבת, מספר הרב כ"ץ על מנהג יפה שראוי להנהיג לציבור, אותו למד מהרב בן-חן מחברון. בדומה למנהג אותו מביא השל"ה הקדוש לומר 'לכבוד שבת קודש' לפני האכילה בשבת, כך גם לומר 'שבת קודש' כשרואים מכונית נוסעת בשבת. "לבנו גם בשבת" - הוא אומר בצער, "כשהייתי ילד, עברתי בגפנית הרחובות המלך ג'ורג' ויפו בירושלים, עוד לפני שהיו שם רמזורים. עמד שם יהודי ממאה שערים, ועל כל מכונית שעברה שם הוא היה צועק 'שאבעס' ורועד כולו. כך מחדש, על כל מכונית. ריחמתי עליו, כי אם הייתי במקומו, אחרי עשר פעמים הייתי מקבל חולשה. שאלתי אותו: האם יש משהו שפיסיק לנסוע בשבת בזכות הצעקות שלך? אבל הצעקות הללו נבעו מכאב. איננו צועקים על אחרים, אך מנהג נכון הוא להזכיר לעצמנו את קדושת השבת ולכאוב את חילולה. אם לנו לא כואב שיש חילול שבת, פלא שיש דתל"שים?! - הוא אומר בהתרגשות.

הרב כ"ץ מספר שהאסימון בנושא הזה נפל אצלו בזמן הסכם השלום עם מצרים ופינוי חבל סיני, כשרד לימית עם משפחתו וילדיו. היו שם חברי הכנסת אריאל שרון, גאולה כהן ושאר מנהיגי הליכוד. "אשתי הצביעה על הבעייתיות: גאולה כהן הפכה לאליל, אבל היא לא שומרת שבת. איך יכול להיות שימחאו כפיים ויעריצו אדם כזה שלא הולך בדרך התורה. מה יגידו הילדים? אפשר גם לחלל שבת, העיקר להיות ערכי ואידיאליסטי?! אנחנו צריכים לדעת שיש אצלם נקודה מסוימת גדולה וחשובה, אבל לא מעבר לזה".

שישי ישיבתי

במכללת הרצוג

המכללה האקדמית הרצוג מזמינה את בני הישיבות ובוגריהן להצטרף ללימודי תואר ראשון בחינוך B.Ed. בתוכנית יום השישי בקמפוס היכל שלמה, ירושלים

יום לימודים מרוכז

הכשרה מעשית בקרבת הישיבה

מלגה לתלמידי ישיבה

הכרה בלימודי הקודש הנלמדים בישיבה

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים והרשמה: 02-9937337 או פנו במייל: rishum@herzog.ac.il

אלא אתה!

הרב דוד דודקביץ

רב הישוב יצהר וראש ישיבת 'רועה ישראל'

בפרשיות המועדים בתורה, מתואר ראש השנה כ"יום תְּרוּעָה" או כיום של "זְכֹרֹן תְּרוּעָה". בשונה משאר המועדים, בהם מופיע בפסוקים ציווי מפורש ביחס למצוות היום ("וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם", "בַּסֶּכֶת תִּשְׁבּוּ" וכדומה), הרי שביחס לראש השנה התורה מתארת ומגדירה את מהות היום, ואגב כך אנו מבינים שיש בכלל מצווה להריע ביום זה.

ובעוד שביחס ליום כיפור מציינת התורה מה משמעות היום ויעודו: "כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם", בראש השנה לא נאמר בתורה מאומה מה מטרתו של יום זה.

בנוסף, יש לתת את הדעת לכך, שחכמים מזהים את ראש השנה כיום דין, בו ספרי חיים ומתים פתוחים לפניו, אולם בשונה מתפילת יום הכיפורים, בה אנו עוסקים בפנייה אל "מלך מוחל וסולח לעוונותינו", הרי שבתפילות ראש השנה כלל לא מוזכרים סליחה, כפרה ותשובה על חטא ועוון, אלא עסוקים אנו ב"מלך על כל הארץ", ואף הוידוי "על חטא שחטאנו", התופס מקום מרכזי בתפילות יום הכיפורים, נעדר באופן בולט מתפילות יום הדין. זאת ועוד, גם בפתחת "אבינו מלכנו" יש רבים המשמיטים את הפתיחה הרגילה של "חטאנו לפניך" ופותחים בקריאה כי "אין לנו מלך אלא אתה!".

על מנת להבין את סוד תפילות ראש השנה בהן אנו שבים ומזכירים את מלכות ה' עלינו ובעולם כולו, נעיין בדברים שנמסרו בשם הבעש"ט ז"ל:

"כי לולא התמהמהנו כי עתה שבנו זה פעמיים" – "שבנו פעמיים" הם שני אופני תשובה: א. תשובה כללית דראש השנה בקבלת עול מלכות שמים. ב. תשובה פרטית דיום הכפורים לפרט חטאיו לכבסם ולהטהר. ושתי תשובות הללו תלויות בחשבון הנפש שהאדם עושה בחדש אלול. וזהו "כי לולא התמהמהנו" לולא אותיות אלול. לולא התמהמהנו, אם האדם מתמהמה ומאריך בחשבון נפשו בחדש אלול, הנה אז שבנו פעמיים, כלומר לפי אופן זה תהיה העבודה בשני אופני התשובה דראש השנה ויום הכפורים.

בראש השנה לא נידון האדם על הפרטים, על המעשים והנקודות, אלא על הרצון בכללותו – האם ועד כמה רוצה הוא באמת להיות בן, עבד ושליח של המלך. בשלב הזה, הפרטים, הצלחתו במימוש הרצון הזה, אינם העיקר והם אינם מייצגים ומאפיינים באמת את האדם ורצונותיו. אדרבה, העיסוק בשלב הזה בפרטים, מסיט אותנו מלהתמקד בשרשם של הדברים, במלכות עצמה, בהתחברות שלנו אל השליחות והתפקיד שלנו כעבדי המלך – זוהי מהותו של היום, יום תְּרוּעָה, יום של המלכת ה'. רק אז ניתן וצריך יהיה לעבור לשלב הבא, להתכונן בעשרת מי תשובה לתשובה הפרטנית, על כל פרטי מעשיו, אשר עליהם נידון האדם ביום הכיפורים.

בבית סלוניס נוהגים לומר שבראש השנה תפקיד האדם להמליך את ה' יתברך על כל אבר ואבר בגופו. הדברים הללו נכונים לגבי היחיד ונכונים לגבי האומה בכללותה, שביום זה מבקשת להמליך את אלוקיה על כל אורחות חייה.

אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה!

יחס ישיר, כך כותב הערוך השולחן. ככל שלומדים יותר תורה, כך מדקדקים יותר במצוות. צריך להוסיף בלימוד התורה. ברוך ה' בדור שלנו יש עלייה גדולה בנושא של לימוד התורה. אני זוכר שהייתה תקופה שחלק גדול מהציבור לא פתחו גמרא. המהפך התחיל עם הגמרא של הרב שטיינלץ והתעצם עם שוטנשטיין. רבים כל כך לומדים היום תורה ומשניות, במגוון אפשרויות. זאת התקווה וזאת הדרך לפחות דתל"שים".

הרב נגארי מפנה אצבע מאשימה כלפי החינוך. "אין גבולות ברורים" – הוא קובע, "על כל שאלה שילד שואל את הרב שלו או המורה שלו, הוא לא מקבל תשובה ברורה". כך למשל לא ניתנות תשובות ברורות וחתוכות לגבי השתתפות בטקס "נישואים" האסורים לפי ההלכה. "אנחנו מקבלים שאלות כאלה לא פעם". אחת הטענות הקשות שלו היא מול הדתל"שים: "אתם שנטשתם את הדת, איך אתם לא רואים את החילונים שנמשכים אל הדת ואל המאור שבתורה? שולחן שבת, אתם רוצים לוותר על זה?" הרב כ"ץ מוסיף ומציין כי רוב הדתל"שים חוו חוסר אהבה מההורים או המחנכים.

נקודה כואבת נוספת עליה מרחיב הרב כ"ץ היא הסמארטפונים. הוא מבקש לשבח את הרב יהושע שפירא שפועל רבות בנושא. "לא מזמן הייתי בניחום אבלים ורואים את הנכדים יושבים שם ומשחקים בסמארטפונים. הם אפילו לא כיבדו את הגעת רב העיר ולא חשבו להצניע את המכשיר כדי להאזין לדבריו, עד שהעירו להם על כך. המצב הולך ומתדרדר. היום יש דבר חדש: לומדים תורה דרך המכשירים. אם המכשיר חסום, תבוא עליהם ברכה, אבל אם המכשיר לא חסום, רואים בו דברים שלא צריך לראות, גם אם מתפללים ולומדים מתוכו, זה חילול הקודש". יש לכך השלכות מידיות על חיי משפחות, ושאלות מצערות שמגיעות לרבנים מעידות על כך.

להיפרד מהבינוניות

שני הרבנים מבקשים לתת קרדיט בולט לנשותיהם הצדקניות. "הרבינויות נותנות גב לרבנים ובעצמן מהוות אוזן קשבת וכתובת לכל תושבי העיר, אפילו בשידוכים הן עוסקות. גם כהן גדול כשר לתפקידו רק כשהוא נשוי. תמיד אני אומר שאני רב בגלל שאשתי רבנית" – אומר הרב כ"ץ בבדיחותא. למרות הפעילות הענפה של רבני העיר, הם לא מרשים לעצמם לנוח על זרי הדפנה. "כמה שעושים זה לא מספיק, יש ציבורים שלא מגיעים אליהם, יש הרבה מה לעשות" – מסכם הרב כ"ץ.

לקראת ראש השנה, אילו קבלות טובות כדאי לקבל על עצמנו?

"ההחלטה הטובה ביותר היא להשפיע על אנשים ללמוד תורה. אי אפשר לחזור בתשובה בלי לקבוע עיתים לתורה. מעבר לכך, הנושא של חסימת טלפונים ואינטרנט זה אל"ף ב"ת ביהדות. לא יכול להיות יהודי דתי שיהיה לו טלפון או אינטרנט שאינם חסומים. זו סתירה. זה כמו טובל ושרץ בידו" – קובע הרב כ"ץ בתוקף. הרב נגארי מציין שהשיחה האחרונה שמסר הרב מרדכי אליהו לפני פטירתו, הייתה על נושא חובת החסימה של האינטרנט והסלולרי.

"לא צריך להיבהל משחיקה. אם אדם משתתף בקביעות בשיעור תורה ושומע רב, זו כבר התחלה טובה" – אומר הרב כ"ץ, ומספר על יהודי שלא היה קובע עיתים לתורה. "יום אחד הילדה הקטנה שלו שאלה: 'כל פעם שאנחנו הולכים לסבא, הוא יושב ולומד גמרא. אף פעם לא ראיתי אותך יושב ולומד'. שלושה ימים לקח לו לעכל את הדברים והיום הוא משתתף קבוע בשיעורי תורה".

נשמח לקבל ברכה לקראת השנה החדשה.

הרב נגארי: "אני מאחל לעם ישראל שהכוחות שנלחמים נגד ההשפעה של התורה והמעוניינים שחם ושלום עם ישראל יהיה ככל העמים, הם עצמם יחזרו בתשובה, ושתתגבר הרוח של עם ישראל ואהבת התורה".

הרב כ"ץ: "אני מברך את הקוראים בכרכת כוהנים באהבה. ולמה באהבה, הרי בתורה לא מוזכר שאהרן הצטווה לברך באהבה? שאלתי את הרב אברהם שפירא זצ"ל, והוא ענה לי שברכה בלי אהבה זאת ברכה של בלעם. אהבה איננה הכלה, תקוותנו חזקה שכל נפש יהודי תתעורר לחזור בתשובה. מעבר לכך, אני מאחל לכל מי שנמצא בבינוניות שיצא מזה. בינוניות לא יכולה להיות שיטה לכתחילה, השאיפה צריכה להיות לשלמות, בכל התחומים".

"טוב ומיטיב"

המסלול להכשרת מאמנים-מטפלים ברוח היהדות

אנחנו מאמינים בטוב. את מאמינה? אתה מאמין? בטוב שקיים בכך, בטוב שקיים בעולם, בטוב האלוקי. נכון, לפעמים קשה, יש התמודדויות, והחיים - מורכבים הם.

בשביל זה אנחנו כאן. או אולי - בשביל זה אתה ואת כאן. אתם שמאמינים בטוב שקיים בבריאה, שמאמינים שחיבור לטוב ולאור הוא הריפוי שכולנו זקוקים לו. אתם שרוצים להיטיב עם אחרים - אנחנו מזמינים אתכם לחשוב בגדול, לראות את עצמכם כשותפים של הקב"ה ולהיות, כמוהו, "טוב ומיטיב".

אנחנו מזמינים אתכם לבוא ללמוד במסלול שמחבר בין האמונה האדירה שלכם, לבין אוקיינוס של כלים אפקטיביים איתם אפשר לחצוב את הטוב מהאדם. בואו ללמוד במסלול יחודי שמחבר את האור של מקורות היהדות (תנ"ך, חז"ל, קבלה, חסידות והרב קוק) לכלים מעשיים מעולם הטיפול הרגשי, האימון האישי, הפסיכולוגיה החיובית, ה-NLP, הדמיון המודרך וה'דמינובע'.

מבנה הלימוד, המבוסס על 5 רבדי האדם (רצון-מחשבה-רגש-דיבור-מעשה), יעניק לכם גם את הידע התיאורטי הנדרש ממאמן וגם כלי עבודה עצמתיים ליצירת שינוי ומימוש של הכוחות שהבורא נטע באדם, תוך כדי חווייה מעצימה, תרגול והפנמה.

בואו ללמוד ממאמנים ומרצים מרתקים, בעלי נסיון עצום, שחכמת גדולי ישראל בכל הדורות היא נר לרגליהם. **בואו ללמוד במסלול שיוציא לאור סופסוף את השליח שמתחבא בכם.**

שדרגו את הרצון שלכם לעזור לאנשים - למקצוע משמעותי ורווחי!

משה שרון | סופר, מרצה ומאמן אישי וזוגי. מחבר רב-המכר "העולם לא יכול להתקיים בלעדיך". למעלה מעשור של שילוב בין תחומי הפסיכולוגיה והאימון לבין תפיסות רוחניות וקבלה. www.mo6.co.il

אהרן דרמון | מרצה, מטפל ומאמן אישי וזוגי, רב אומן ב-NLP ומנחה בכיר בשיטת דמינובע. בעל נסיון של יותר מ-10 שנים בתחום האימון והטיפול. מומחה להתפתחות אישית יהודית. aaron-darmon.com

פרטים והרשמה - משה: 0546-970455 | אהרן: 0544-636065
WWW.TOVOO.CO.IL

אפשר!

להצטרף לקהילה דתית איכותית במרכז וליהנות מדירה חדשה בסביבה ירוקה

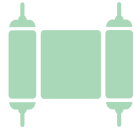
4 חדרים במחירי
PRESALE
1,390,000 ₪^{החל-ת}

- אפשר ליהנות מקהילה דתית איכותית
- אפשר ליהנות ממוסדות חינוך דתיים
- אפשר ליהנות מסביבה ירוקה ופארק גדול
- אפשר ליהנות מאיכות בנייה גבוהה
- אפשר ליהנות מנגישות קלה (כביש 40)
- אפשר ליהנות ממחירים אטרקטיביים

אפשר לעבור לפרויקט "Aura במושב" בסמוך למושב אחיסמך

בסמוך
לכביש 40

בתי
כנסת

מרפסת
סוכה

מוסדות
חינוך

נוף
פתוח

פארק
גדול

Aura
במושב

בריש גלי

ההדמיה להמחשה בלבד

 Aura

מחדשת את חוויית המגורים בישראל

ותפתח את ספר הזכרונות

בין אומן לישיבת רמת גן
משה מוסא ברלין

משה מוסא ברלין

ב"קייבוץ" של ברסלב (שהיה במירון בטרם התאפשר להגיע לאומן) הייתה תפילה מיוחדת שהתאפיינה בסבלנות אין קץ. אף אחד לא ממהר, והכל מפרגנים לכל. הקהל ממתין בדממה עד שהתוקע בשופר יוציא את הקולות כראוי, ושבעל התפילה הזקן והוותיק, שקולו כמעט ולא נשמע, יסיים. אין זה פלא שהתפילה נמשכה משש בבוקר עד שלש אחרי הצהריים.

לאומן הגעתי לפני תשע-עשרה שנה לפי הזמנת חסידי

ברסלב. התפילות והנוסח לא היו זרים לי ומהר מאוד השתלכתי במניין הגדול מאוד. אין צורך לומר שההתעלות הייתה כשיאה. נוסח ברסלב עם מחיאות הכפיים כשמזכירים את המלך, נוסח המתאים לחסידי ברסלב מקוריים וגם למצטרפים החדשים. כולם נמצאים שם וכולם יכולים לבא לידי ביטוי.

לאור ההצלחה הגדולה והתרוממות הנפש שהייתה לי באומן, רציתי להמשיך את האור באותה השנה גם ליום כיפור. החלטתי להתפלל עם ישיבת רמת גן. לאחר מאמצים והפעלת פרוטקציות נמצא לי מקום בתפילה שנערכה בזמנו כבר אילן. נכספתי מאוד להגיע לשם אך מה רבה הייתה אכזבתי כשלא הצלחתי להתחבר ולהתעלות בתפילות, שהיו עוצמתיות ביותר. קשה היה לי להבין למה זה קרה. מה בין אומן לישיבת רמת גן?

לאחר כמה ימים הגעתי להבנה: לתפילה באומן מגיע כל אחד מעולם אחר. עד לרגע כניסת החג הוא מתנהל בחיי היום-יום של עצמו, ומשם מגיע ל'קלוז' ותפילתו מתאחדת ומתעלה יחד עם כולם. הבחורים בישיבה, לעומת זאת, הגיעו לתפילת יום הכיפורים לאחר 'מסלול גיבוש' שהחל כבר בראש חודש אלול, ויום הכיפורים הוא שיאו.

הפעור ביני לבינם היה בעוכריי. המסקנה שלי מאז היא לדעת את מקומי, ולהתפלל במניין של בעלי-בתיים. כך אני נוהג עד היום.

נתן בטפיפות על הבמה כשקופסת הטבק בידו. בסיום כל קטע האדמו"ר היה מרים את קולו למילותיו האחרונות של הפיוט, וזה היה האות שממשיכים בתפילה הלאה.

בזמן שירותי הצבאי ולימודי כבר אילן הייתי מתפלל במדרשיית נעם בפרדס חנה

אצל הרב יוגל, שהיה משקיע כוחות נפשיים ופיזיים בתפילתו. הוא זה שהנחיל לדור הכיפות הסרוגות את הנוסח הליטאי. כמו למשל, מה שאנו שרים בקדושת מוסף על "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד" וגם "מכלכל חיים" - שהפכו לנכסי צאן ברזל של תפילותינו.

כשהיה הרב יוגל עובר לפני התיבה וכורע בסדר העבודה, אפשר היה להמותו לכהן הגדול בבית המקדש. עיני עם ישראל נשואות אליו בציפייה שתפילתו תתקבל.

שנים הייתי נוהג לטבול בים בערב יום כיפור ובהושענא רבה. הים שימש לי מעין "סימנא מילתא". נדמה היה לי שהשנה שתבוא עלינו תושפע ממראה הים: רגוע, רוגש או גלי.

בערב יום כיפור אחד, כשטבלתי בים מול פרדס חנה, פני הים לא היו כתמול שלשום. הים היה סוער ורוגש בצורה בלתי רגילה ואני נחרדתי. למחרת כשפרצת מלחמת יום כיפור אמרתי: ריבונו של עולם, כל כך מהר?

למירון אני מגיע כנגן מוביל בהילולות ל"ג בעומר וז' באדר. מעטים יודעים שבשלב מסוים התחברתי שם למניין של חסידי ברסלב בראש השנה. המניין הזה נקרא "קייבוץ" ונקבע כך על פי בקשתו של רבי נחמן שחסידי יתקבצו יחד בתפילה בראש השנה. שנים נסעתי למירון עם ילדיי הקטנים וחוויתי את התפילות והמעמד, ובעיקר הרגשתי את השפעתו על בניי וחיוזקם הרוחני.

לידתי ושנות חיי הראשונות (לפני קרוב לשמונים שנה) עברו עליי בעיר שכונתה "העיר העברית הראשונה". בתל אביב של אז אפשר היה לחוש "יידשקייט": בית הכנסת הגדול ברחוב אלנבי היה שוקק חיים והיו בו מניינים בכל שעות היום. בשבת החנויות היו סגורות והכל שבתו ממלאכתם. אמנם לא כל התושבים הלכו בשבת לבתי כנסת והיו אי-אלו מכוניות ברחובות, אך הם לא פגמו באווירת הקדושה והמנוחה. כיאה לעיר עברית, השבת היתה מורגשת ברחוב.

הייתי מתפלל בבית הכנסת 'בית ישעיהו' בו אבי ז"ל היה בעל-תפילה, בעל-קורא ו'מגיד שיעור'. המתפללים היו אנשי תורה ועבודה יוצאי פולין וגליציה. נוסח התפילה היה בהתאם.

כבר מט"ו באב, מילא קולו של אבי את חלל הבית בצלילים של טעמי המקרא ונוסחי תפילה לימים הנוראים. אבא היה משלב בתפילתו ניגונים לפיוטים כמנהג החסידים כפי ששמע בעיירתו (ינדז'יוב), והוסף גם ניגונים שקלט בארץ משולחנו של ה'אמרי שאול' ממודז'יץ שגר אז בדרום תל אביב.

כל זאת בילדותי, עד שסיימתי ללמוד בבית הספר העממי. בגיל שתים-עשרה עברתי ללמוד במחזור של שנת תשי"ב של ישיבת בני עקיבא בכפר הרואה. שם כבר פגשתי נוסח ישראלי מקורי, שקבע הרב נריה, על בסיס הנוסח בישיבות הארצישראליות.

היה משהו חדשני ומפתה להתחבר לתפילות שבהן מיוחד המנון הפלמ"ח ל"ויאתיו", "בערבות הנגב" ל"אתה זוכר מעשה עולם", קטע מתוך "התקווה" ל"הממליך מלכים ולו המלוכה" ועוד.

לאחר שנתיים בכפר הרואה, חזרתי לתל אביב בשביל להשלים את לימודי התיכון. באותה תקופה התפללתי לעיתים בחצר מודז'יץ אצל ה'אמרי אש'. האווירה בתפילה הייתה רווית ניגונים מקוריים, כשכל הקהל מצטרף לשירה. האדמו"ר עצמו עבר לפני התיבה ואת הקצב

יש קיבוץ ויש קיבוץ אודה ליה צרלין

בטור הסמוך אתם יכולים לקרוא על זיכרונותיו של אבי שיחיה מתפילות הימים הנוראים. בין השאר הוא מספר שם שבמשך מספר שנים הוא נסע עם הבנים שלו ל"קיבוץ" של חסידי ברסלב במירון.

ואיפה היו הבנות?
בדרך למירון הוריד אבא את אמא ואותנו ב"קיבוץ" אחר - קיבוץ טירת צבי, כדי להעביר את החג עם סבא וסבתא (ההורים של אמא).

אם אחי ספגו תפילות באווירה חסידית אותנטית, אנחנו הבנות, ואני בתוכן, ספגנו תפילות "יקיות" למהדרין. זו היתה תפילה אצילית: לא זכור לי רעש של פטפוטים, או רעשי רקע אחרים לתפילה. הילדים שיחקו בחוץ ובבית הכנסת זכורה לי דומיה סמיכה של תפילה, ומנגינות אשכנזיות מסורתיות משולבות עם קטעי חזנות.

גירסא דינקותא לא משתכח ומתיקות התפילות בקיבוץ שמורה אצלי עד היום.

היו כמה רגעי שיא בתפילה, שאפשר היה להרגיש את האוויר בבית הכנסת כמו נמתח לקראתם, ובאף שנה לא רציתי להחמיצם.

רגע אחד כזה היה באמצע חזרת הש"ץ של מוסף, כשהחזן התחיל: "ועל ידי עבדיך הנביאים כתוב לאמור..."

התחילה תכונה בעזרת נשים (כנראה גם בעזרת גברים, אבל הזיכרונות שלי הן מעזרת נשים), וכשהגיע הרגע נעמדו נשות הקיבוץ,

זקפו קומתן ושרו בקול מדוד ואיטי כאילו הן בהופעה באופרה: "הבן יקיר לי, יקיר לי אפרים, אים ילד ששועים..."

בקצב כל כך איטי, שזהו נס שאני יושבת פה היום וכותבת ולא נמצאת שם עדיין בתפילה.

בתפילות האלו לא היה ניסיון להתייפף ולהתחכם ולשלב בתפילה שירים וניגונים מודרניים.

פשוט תפילה. שנה אחרי שנה, אותן מנגינות, אותה זקיפות קומה. אותו הבן יקיר. מסורת.

מאז חלפו הרבה שנים, סבא וסבתא כבר לא חיים, ואני בניתי את חיי במקום אחר.

התפילות בקיבוץ נשארו זיכרון רחוק, אבל בכל בית כנסת שבו אני מתפללת בימים הנוראים ובכל נוסח, תוך כדי שאני מנסה לזהות מאיפה מוכרת לי המנגינה שהחזן שר ומנסה להתאים אותה ללא הצלחה למילים של "מלך עליז" או "וכל מאמינים", אני עדיין מחפשת את המנגינות ההן.

לבי עדיין מבקש את הפשטות המתוקה הזו שיש במסורת, את הנחת שיש בידיעה הברורה מה הולכת להיות המנגינה הבאה ואיך היא מתאימה בדיוק למילים.

אינני יודעת מה קורה כיום בקיבוץ, האם התפילה נשארה כמו שהיא או נסחפה גם היא עם המערבולת של המנגינות החדשות, אך בדבר אחד אני בטוחה

עד היום, כשמגיע הרגע - האוויר מתרכז, נשות הקיבוץ זוקפות גב, מותחות צוואר ושרות במלוא גרון ובקצב איטי:

"זכרתי לך, חסד נעוריך..."

עננו אבינו, עננו

חנן בן ארי

מגיל שש אבא שלי היה לוקח אותי לסליחות. הוא היה החזן ואני הייתי עומד לידו. כל הסליחות חיכיתי לפיוט

של 'עננו'. אבא שלי היה מחלק את הקטעים בין הילדים וכל אחד היה שר 'עננו' אחד.

אני הייתי בנו של החזן והגבאי, אז הייתה לי פרטקציה. אם כל ילד היה מקבל 'עננו' אחד, לי הוא היה נותן שלוש, ארבע וחמש. ובמשך כל הסליחות חיכיתי לשלב הזה.

לפני כמה שנים ישבנו, ושאלתי אותו אם הוא זוכר את הסיפור על 'עננו'. הוא שאל איזה סיפור, וסיפרתי לו:

אבא הקפיד שאהיה לידו בכל התפילות, כבר מגיל צעיר. כל הילדים בחוץ משחקים, אוכלים במבה וביסלי, ואני צמוד אליו ביכל נדרי, ערבית, שחרית, מוסף, מנחה, ובנעילה הרגשתי שאני כבר נשבר. שאלתי: "אני יכול לצאת לחמש דקות?" הוא אמר שכן.

יצאתי החוצה ושיחקתי עם הילדים חמש דקות. בלי ששמתי לב זה הפך לעשר דקות, חצי שעה וארבעים דקות. פתאום אני קולט שכבר מחשיך ועוד שנייה יוצא הצום, ומה אני עושה? מתתי מפחד.

תוך כדי שאני מתלבט אם להיכנס או לא, פתאום אני שומע מבית הכנסת ששרים 'עננו'. 'עננו' אחרון של יום כיפור, של נעילה.

אמרתי שאין מצב, אני לא מפספס את זה. רצתי לבית הכנסת, נכנסתי מתחת לטלית של אבא שלי וראיתי איך הוא מחלק את 'עננו'. הוא נותן אחד לילד הזה ואחד לילד הזה ועוד אחד לילד הזה, ואני מחכה, מחכה ומחכה, מגיע ל'עננו רחום וחנון, עננו' ואיננו. אין יותר עננו, נגמר יום כיפור.

רצתי החוצה. בכיתי, בכיתי ובכיתי. איך הוא עשה לי דבר כזה. מה, בגלל שפישלתי? כל יום כיפור הייתי לידו! בגלל פשלה כזאת? מה כבר עשיתי?

אז כשישבנו, שאלתי אותו: "אתה זוכר את הסיפור הזה?" והוא אמר לי: "לא, אבל בוא אני אספר לך סיפור אחר על 'עננו'". ואז הוא סיפר לי:

"אתה מאוד אהבת סליחות, והתחננת שאקח אותך לסליחות בכל לילה כבר בגיל שש. היינו מעירים אותך בשתים עשרה וחצי בלילה, אמא ואני, לפעמים קמת ולפעמים לא קמת, ואז היית מתעצבן בבוקר למה לא הערנו אותך. אנחנו ניסינו, אבל לא התעוררת.

"לילה אחד ניסינו להעיר אותך, ולא התעוררת. הגיעה השעה וכבר הלכתי לסליחות, ופתאום אחרי חצי שעה התעוררת. ביקשת מאמא שתיקח אותך לסליחות. ואמא שלך הצדיקה אמרה שיאללה, הילד יספיק משהו. שמה עליך בגד חם ולקחה אותך יד ביד לבית כנסת. היא לא

ידעה שאנחנו אחרי ארבעים דקות כבר מסיימים את הסליחות. אין בשביל מה לבוא.

"דרך החלון של בית הכנסת ראיתי אתכם מתקדמים, ואנחנו כבר בקדיש. זהו, סיימנו. אחת ורבע בלילה, אנשים סוגרים מחזורים ורוצים ללכת לישון. מה אני אעשה?"

"אמרתי לכולם: 'עכשיו חנני נכנס לבית הכנסת. כולם חוזרים למקום, פותחים מחזורים ומתחילים לשיר עננו!'

"נכנסת לבית הכנסת, כל הקהל מעוכב יציאה רק לכבודך, וכולם שרים עננו. אתה רצת למקום, פתחת מחזור והסתכלת עלי. אנחנו כבר שרנו עננו פעם אחת, אז קיבלת לא אחד, לא שניים ולא שבע, את כל העננו קיבלת!

"סיימנו את העננו, חזרנו הביתה ואתה היית כל כך מבסוט עד שלא שמת לב שהסליחות התקצרו לפורמט של חמש דקות..."

אבא שלי סיים את הסיפור, הסתכל עליי ושאל: "אתה זוכר את הסיפור הזה?" ועכשיו תורי היה להודות שלא... אני לא זוכר.

אני הולך עם הסיפור הזה כמה שנים, כי הוא מזכיר לי כמה אנחנו זוכרים להורים שלנו דווקא את הרגעים הקשוחים האלה, כשהם לא נתנו לנו את החיבוך שהיינו זקוקים לו, את הכסף או את הרכב. זה צרוב בייכרון ולא יוצא... אבל מה עם אלף אלפי פעמים שהם עשו בשבילנו מאחורי הגב דברים שאפילו לא ידענו עליהם? ומה עם אלף אלפי פעמים שהם עשו למעננו דברים בגלוי, 'מלפני הגב', וידענו ושכחנו?

ספר החיים רוני פרינץ

העמידה מול ה' כפי שהוא מופיע מבין אותיות המחזור, מעוררת בי כל שנה מחדש הרהורים קיומיים: החיים האלוקיים וחיינו אנו. זיכרון, נצחיות, משמעות מול שכחה, צל עובר ואפסיות.

בין כל תפילות החג, חוזרים ונקשרים קווי כל העולמות הללו. מעט מכוונתי, הרהורי, צערי וכמיהתי, הרי הם לפניכם.

החיים שלנו על עושרם ועוצמתם, הם פיסה קטנה בלבד, שבריר של החיים האמתיים. המושג השלם של החיים הוא כולל כל, נצחי ושלם. מתעלה מעל למושגי הטוב והרע, יחסיות וגבולות המרכיבים את החיים שלנו.

חיים שלמים אלו הם חיי ה' – "ואתה הוא מלך אל חי וקיים".

אצל הקדוש ברוך הוא – חיי השעה: חיי התפילה ושאלת הצרכים, מאורעות הזמן וההיסטוריה מראש כל הדרות ועד סופם, וחיי העולם: מחשבת העולם השלם שקדמה לבריאה ולזמן – כרוכים זה בזה.

ברא ה' את עולמו בשלשה ספרים: בסופר, ספר וסיפור. הקדוש ברוך הוא נדמה כסופר ועורך את קורות חיי העולם וחיי השעה – "וכותב וסופר ומונה".

ובה בעת מתעורר זיכרונו הקדום. מחשבות וזיכרונות של הרצון הראשוני – כיצד רצה שיהיו הדברים בטרם אחזה היד בקולמוס, בטרם טפטפה טיפת הדיו הראשונה על הספר.

ואיפה אנחנו בכל הסיפור הזה?

הטקסט של סיפור העולם, מצטרף קו לקו תו לתו, והעלילה נרקמת מעמל ידינו, כולנו מותירים חותם. כל אחד מבאי העולם, ירצה או לא, טובל את ידו בנוזל חיי ומשאיר סימן. "וחותם יד כל אדם בו".

ושלושה ספרים נפתחים.

כאשר טביעת ידינו בעולם היא טובה ונאה לפני הסופר ותואמת למחשבתו, היא נחתמת ונחקקת בספר חיינו – חיי השעה, שהם כציץ נובל וכצל עובר, חוברים לחיי עולם. "זיכרון לפניך בשחק, לעד בספר יוחק".

המציאות והרצון עולים בקנה אחד. העלילה זורמת מעומק המחשבה אל הכתב, אל המציאות הממשית. אך לעיתים יש סתירה, ועל הסופר לגרוע, לנסח מחדש ואף למחוק את הטקסט.

אבל אפשר גם שמתרחש שינוי בעלילה. לפעמים

בתהליך הכתיבה נוצר משהו חדש, ההתרחשות מחדשת ומעשירה את הזיכרון הראשון – את העלילה המתוכננת. הזיכרון עולה מלמטה, "יעלה זכרונו לפניי", ומעורר חלקים רדומים ונשכחים בסופר העורך. ורצון חדש נולד – חיים חדשים ורעננים מתחדשים ממעמקי הזיכרון.

התנועה שבין הזיכרון השלם לשכחה, בין אותיות שלמות לאותיות פורחות-שבורות-נולדות מחדש, היא היצירה שלו ושלנו, הנכתבת מחדש שנה בשנה.

זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למען אלוקים חיים.

הקדוש ברוך הוא נדמה כסופר ועורך את קורות חיי העולם וחיי השעה. ובה בעת מתעורר זכרונו הקדום – כיצד רצה שיהיו הדברים בטרם אחזה היד בקולמוס, בטרם טפטפה טיפת הדיו הראשונה על הספר

עוקד והנעקד

הרב יצחק סבתו, ראש ישיבת מצפה יריחו

לימדנו מרן הרב קוק לשים ליבנו לעובדה כי באדם ישנו חוש רוחני מיוחד. חוש היודע לזהות קדושה. וככל שאדם מתעלה ומזדכך, הקליטה שלו את התדר הרוחני הפנימי נעשית עמוקה יותר ומדויקת יותר.

במקביל למה שקולט את הקדושה, יש מה שמשדר קדושה, מעשים ותוכן שמוליכים את קדושת ה' לבריותיו. ככל שהם נעשים יותר לשמה וללא כוונות לרווחים חומריים צדדיים, נוכחות הקדושה בהם חזקה יותר. האיכות הפנימית היא ברמה אחרת לגמרי. מה שמכונה בגמרא "מעל השמים".

פסגת חיי הקדוש היא המוכנות למסור את הנפש מתוך אהבת ה'. "ובכל נפשך" כפשוטו. כאשר נפגשים באדם המוסר נפשו באהבה על עם ישראל או ארץ ישראל, אנו מתרגשים וחשים רוממות. אנו נוכחים לדעת שיש בעולם נשמות שיונקות מעולם עליון יותר.

כאשר העניקו את העיטור לאשתו של רועי קליין הקדוש הי"ד, כל האנשים באולם עמדו ומחאו כפיים זמן רב. הדמעות בעיניים באו מהמיית הנשמה החשה את הקדושה במעשה מסירות נפש הבא מתוך אהבה. הפיוט "עת שערי רצון להיפתח" נכתב על ידי רבי יהודה בן שמואל אבן עבאס, ונאמר על ידי עדות רבות לפני תקיעת השופר. התקיעה מבטאת את המיית הנפש להתבטל ולהשתייך לרצון הבורא, להיכלל באור אהבתו. זוהי ההמלכה במובנה הפנימי.

השופר מחבר אותנו למעשה העקדה ומעלה אותנו לפסגת מסירות הנפש. "נאה לקדוש פאר מקדושים". השופר מעורר בנו את מסירות הנפש החבויה בתוך כל אחד מאיתנו. מתוך ההתמסרות הזו לא-לוהים מתעטרים ישראל בבגדי מלכות, וכתר בני מלכים ניתן בראשם.

את כל התוכן הזה מקפל בקרבנו בית אחד בפיוט עמוק הלב. כמענה ליצחק השואל את אביו איזה השה לעולה? מתאר הפייטן את הרגעים המרטיטים של תשובת אברהם ליצחק במילים הבאות:

"ויענה אביו: באל חי מחסה, כי הוא יראה לעולה השה. דע כל אשר יחפוץ הא-לוהים יעשה. נבנה בני היום לפניו כסא. אז יאמיר זבח והזובח, עוקד והנעקד והמזבח".

הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד

הבן יקיר לי אפרים אורה רבקה וינגורט

אחד הקטעים בתפילת ראש השנה, שתמיד מפליא אותי עד כמה הוא "תופס" אותי, הוא: "הבן יקיר לי אפרים, אם ילד שעשועים... מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד, על כן המו מעי לו רחם ארחמנו נאום ה'".

הפסוק מוזכר בהפטרת היום השני של ראש השנה, אך המקום בו מתעוררת באמירתו המיית קרביי, הוא דווקא בהזכרתו בין פסוקי הזכרונות, באמירתו בשעת לחש, ביני לבין אלוקיי. הפסוק מגלם מבחינתי את עוצמת אהבתו של הקדוש ברוך הוא אלינו. ממש ניתן לחוש באמירתו עד כמה כל אחד מאתנו הוא בן יקיר של הקדוש ברוך הוא, המעורר בו אהבה, ורחמים...

בקהילות רבות נוהגים לשיר את המילים בחזרת הש"ץ, במנגינות שונות ויפות. אך הלחן שאין כמוהו מבחינתי, הוא הלחן החב"די. הניגון הולחן על ידי ר' שלום חריטנוב, חסידו של הרבי הרש"ב. מעניין לציין שר' שלום הלחין גם את הניגונים הידועים "כי הנה כחומר", ו"יעלה תחנונו", שיכולים לתת מושג על אלו נימי נפש "הבן יקיר לי אפרים" פורט, גם למי שטרם הכירו.

פעמים רבות ניסיתי לדמיין באיזה הקשר הולחן הניגון. איכשהו תמיד מתעוררות בי תמונות של תקופת ההשכלה בה חי ר' שלום, ומי יודע על איזה "בן יקיר" או "בנים יקירים" הוא כיוון. אכן, ישנו סיפור מפליא על נער יתום שחמד לו לצון, ובשעה ששר במקהלה לפני ר' דוד מטאלנא בעת תפילת ראש השנה, במקום לנגן "כבקרת רועה עדרו", פצה בדבקות בשירת "הבן יקיר לי אפרים". ר' דוד לא שעה למחאותיו וכעסו של שליח הציבור, ועודד את הילד לשיר שוב ושוב. במהלך השנים הילד-נער התדרדר מטה מטה ועזב את עיירתו לטובת ה'עיר הגדולה'. אך דווקא שם, על "במת אופרה" מול קהל רחב, התעורר בו שוב "הבן יקיר לי אפרים" והחזירו למוטב.

גם בשנים האחרונות, זכיתי למעין חוויה שכזו. בבסיס צבאי בו זכינו לחוג את ראש השנה, פתאום התברר שכמה מהבחורים שנכחו עמנו הם בחורים חב"דיים, שכבר לא ממש נראים "תמימים". ואולם, כשהם שרו בתפילה יחד "הבן יקיר לי אפרים", הקירות רעדו...

על אף שתמיד הבנתי את המילים כקריאה, בה"א הידיעה - הבן שהוא יקירי אפרים, גיליתי לאחרונה פירוש מדהים של המלבי"ם, לפיו ה"א הוא ה"א של תמיהה. לאמור - האם אפרים הוא בן העטור במעלות יקרות? או שמא הוא ילד קטן שמשעשע אותי על אף שובבותו? והתשובה לצערנו היא לא ולא. אין בנו מעלות פז, ואנו כבר בוגרים ולא בקלות יסולח לנו. ובלי כל קשר, ואולי עם כל זאת, "מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד". יש לקדוש ברוך הוא אהבה עצמית אלינו, ורחמים אין סופיים שבלתי תלויים בדבר.

ויבין כל יצור תהילה מאוב

וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה. המילים האלה שולחות אותי למציאות המיוחלת השלימה כל כך שבה אנחנו חיים קשר מלא וחי עם ה'. לא רק כל ישראל, ואפילו לא רק כל העמים, כל פעול, כל יצור, יאמר: ה' אלקי ישראל מלך.

כשאני מתפללת עם המילים האלו, אני חושבת על פעולות שלי, כאלו שלא זכרתי שה' פעל אותן וחושבת על התופעות סביבי, כאלו שלא קל לי לחבר אותן להשגחה. מתפללת שה' ירים את המבט של כולנו אל העיקר, אליו...

ואני מרגישה עם התפילה הזו מעין שליחת ציבור. מתפללת עבור כל אלו (המוכרים והקרוכים לליבי וכאלו שאיני מכירה כלל) שלא יודעים שלכך הם מייחלים, שלא זוכרים שהם פעולי ה', יצוריו, שלא מחזיקים במודע את סיבת חייהם, ומתפללת להתגלות אור האמונה בעולם.

הייתי פעם במופע מיוחד של רקדנית שרקדה לצלילי המילים האלה (בלחן של יצחק שדהו), ובמילים "ה' אלוקי ישראל מלך" היא קדה מעין קידה מתפעלת, מתרגשת, מלכותית כזו. הרגשתי שהלב שלי קד יחד איתה. הריקוד שלה היה סוג של הזמנה להצטרף לעמדה הנפשית הזו.

כיפוף הקומה אל מול כבוד ה', גם במקומות שלא נוח ולא כיף לנו להיכנע ולהתכופף.

כאשר הכתרת מלכו של עולם עלינו נעשית מתוך הכרת כבודו וגודלו, ההשתחויה והוויתור הופכים להיות זכות, פינוי מקום להשכנת שכינה.

חלק ממעשיו, אף ממעשיו ה'דתיים', נעשים מתוך הרגל ומתוך שגרה אפורה. לפעמים מתוך קוד חברתי (לא פעם זה עולה בשיח על צניעות, כיסוי ראש ועוד). הם חסרים את החיות של הקשר עם ה', בורא העולם, נותן התורה.

התפילה הזו מעוררת בי את ההשתוקקות לקשר החי. המילים האלו מחזירות אותי-אותנו למקום שממנו צועדים בעולם.

לא רוצה להתגלגל, ולא רוצה במקרה: רוצה להיות קשורה בכל רגע, בכל פעולה ובכל יצירה למלך העולם. ומייחלת ומתפללת שכל הבריאה כולה תכיר בכך, שהכל ממנו והכל שלו ומכותו.

לא רוצה להתגלגל, ולא רוצה במקרה: רוצה להיות קשורה בכל רגע, בכל פעולה ובכל יצירה

והגיון לבי לפניך

תפילת ראש השנה שמפליחת את לבי

עליהם הופעת מנחם ברונמן

קריאת טקסט מוכר, שוב ושוב, עלולה להיות מעשה מתיש למדי. זה משעמם. העפעפיים תובעים להיסגר. עקצוצים בקצה הרגל, והמחשבות – הן המחשבות מרחיקות נרוד. לא בכדי דיברו גדולי החסידות כל-כך הרבה על כוונת התפילה ועל חיות בתפילה. מבלי נקיטה של מאמץ תודעתי, של התכוננות והתפוננות, עלולה התפילה להיות אחת מן השתיים: או מעמסה מנטלית כבדה ומעיקה עד בלי חפץ בה, או אקט מונוטוני ואוטומטי, בלי לב בו או חמדה.

אני חש כי בחגים, אך בעיקר בימים הנוראים, האתגר נעשה קל יותר. חלק נכבד בתפילה איננו מצוי בנוסח היום-יומי השגור. האטמוספירה הכללית של התעוררות הלב, מקלה על ההכנה המנטלית הדרושה לשם קריאה מתוך כוונה ואפילו מתוך המיית-לב. וכן, לנעימות ולניגונים, לערגה ולנוסטלגיה, לקולו המשתפך של החזן ולמקהלות הציבור המצטרף בהרמוניה לשירת הקטעים – יש תרומות משלהן שמסייעות

“כניסה” נלהבת לתוך תיבותיה של התפילה, לתוך החדרים אפופי הניצוצות המצפים להשתלחב (אם להשתמש בפרפרזה על דברי הבעל-שם-טוב בנוגע למילות התפילה).

התשלובת והשזירה הנאדרה כל-כך של קרבה וחרדה. לְדַבֵּר עִפְסָם אַךְ גַּם חֶרְדוֹ מִפְּנֵי. זוהי בעצם תפילה. קול וְדַבְרוֹת וְלִהְיוֹת אִשׁ

תפילות ראש השנה גרושות הן טקסט

מלא יפעה ושגב של מחשבה וקדושה. המבנה, הלשון, התמהיל, כל אלו מאפשרים תפילה מתוך לימוד ולימוד מתוך תפילה. בגלל תדירותה, אך אחת בשנה, קל יותר להקשיב למוסיקה המיוחדת של המילים, של הגיונותיה ומחשבותיה, של הכמיהה וההתבטלות בפני הנשגב אשר העולם כולו חל מפניו.

עבורי – שיא השיאים בתפילת ראש-השנה, מתרחש בקטע שמתחיל במילים “אֲתָה נְגַלִּיתָ”. אחד הקטעים הכי יפים בעברית שקראתי, ויפיו וכוחו תמיד מעורר בי כוונה חדשה וערגה.

מילותיו שגורות תמיד על-פי, ומשפטים

מתפילה זו קופצות בפניי בעת של התעלות רוח.

למעשה, במילותיו מעיד קטע זה גם על עצמו. מגלה הוא כי עַרְפְּלֵי טֵהָר קיימים למעשה בכל תפילה, וכי אם נחפשם נמצאם; וכי כמו בְּהַגְלוֹתָ מִלְּפָנָי עַל הַרְסִינִי לְלַמֵּד לְעַמְּךָ תוֹרָה וּמִצְוֹת, אף תפילה זו מלמדת דרך לדופקי בתפילה.

עבורי קטע זה של אֲתָה נְגַלִּיתָ, הוא כמו קפיצה למים מרעננים. כשנעימתו מתפשטת, משהו בי נרעד אך גם מתרכך. התיאור של מעמד הר סיני שהוא מצד אחד מלא ערפילים של קדושה וטהרה בְּקוֹלוֹת וּבְרָקִים, אך מצד שני נגיש כמו טקסט, קרוב כמו הליך לימודי, והלוא כל כולו של מעמד נשגב זה הוא כדי לְלַמֵּד לְעַמְּךָ. התשלובת והשזירה הנאדרה כל-כך של קרבה וחרדה. לְדַבֵּר עִפְסָם אַךְ גַּם חֶרְדוֹ מִפְּנֵי. זוהי בעצם תפילה. קרבה וְדַבְרוֹת וְלִהְיוֹת אִשׁ.

ספרו “תולדות היהודים בקפריסין – מימי קדם ועד ימינו אלו” רואה אור בימים אלה.

מבצע החזרת המלכות וְנוֹר

לפני כמה ימים, ישבנו כמה חברים יחד בציון של רבי שמעון בר יוחאי במירון ולמדנו את תורה פ”ב בליקוטי מוהר”ן תנינא, שהיא אחת התורות המרכזיות שקשורות לחודש אלול. רבי נחמן אומר שם שכשהולך לאדם שלא כסדר – ידע שהוא בגדלות ובגאווה, הוא רוצה להיות המלך, והוא צריך לעשות תשובה ולהשפיל את עצמו. להחזיר את המלכות לה’ יתברך.

זה הזכיר לי מבצע החזרת ציוד שהצבא עושה לפעמים – יש לך ציוד צבאי בבית? רק תחזיר אותו, לא נשאל שאלות.

בשנים האחרונות, אני בראש השנה באומן. נספג בתוך אלפים רבים של יהודים מסוגים שונים, בצבעים שונים ובלבושים שונים. כולם כאן ביחד, כאיש אחד בלב אחד. כל אחד עם הסיפור האישי שלו מנסה להתחבר, להיכנס ולהיכלל בקדושה, וכולם בסיפור הכללי כמו אורגניזם ענק פועם, מסונכרן. וידע כל פעול כי אתה פעלתו. ההמלכה של המלך. החזרת המלכות אל ה’ יתברך. אוסף של רגעים מכוננים, מרגשים.

בערב ראש השנה, הישמע ישראל, שבתיקון הכללי העולמי תופס אותי באמצע ההמון ברחוב, מוקף בעשרות אלפי אנשים. ומשהו מתפרק בפנים. פתאום המושג ‘קבלת עול מלכות שמיים’ הופך לכל כך אמיתי, הדמעות זולגות והפרופורציות משתנות. פתאום כל העולם נצבע הוד והדר וחוזר לתוארו הראשוני – עולמו של ה’ יתברך ובו אנחנו, והחיפושיות, והכוכבים וכל האומות וכל החיות והצמחים. הכל שלו.

בעצם זאת העבודה שלנו כל השנה – להחזיר את המלכות לה’ יתברך. לדעת שאני לא המרכז, הוא המרכז. ההפך מ”אנא אמלוך”. אז ה’ יתברך לוחש לנו לפני ראש השנה: יש לך מלכות? כוחי ועוצם ידי? אתה חושב שאתה שולט במציאות ואתה המרכז? יש מבצע. החזרה של המלכות. לא שואלים שאלות. עושים תשובה ומתחילים מחדש. וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו, ה’ אלוקי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה.

אֲתָה נְגַלִּיתָ בְּעֵינֵי כְבוֹדָה, עַל עַם קָדְשְׁךָ לְדַבֵּר עִפְסָם. מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁמַעְתָּם קוֹלְךָ, וְנְגַלִּיתָ עֲלֵיהֶם בְּעַרְפְּלֵי טֵהָר.

בשבילי חסידי!

נפתחה ההרשמה לתכנית "לב לדעת" תשע"ט!

חסידות בשבילי זו עבודה עצמית

לשאוף, להתקדם, להחכים
ולדעת שתמיד יש עוד מה לדעת...

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת חסידי

סטודנטית ובת מדרשה,

התחברי עכשיו לעבודת ה' באופן פנימי,
בתכנית הלימוד המיוחדת שלנו.

חזק!
לב לדעת יותר,
מסלול אתגרי למושקיעות
שמסוננת גבוה באמת.

אירועים
ומפגשי
לימוד
לאורך השנה

מלגות
ללומדות

5 שנות
הצלחה

סידור

טוב

ומזל טוב

איתיאל סופר עושה לנו סדר
בסדר ליל ראש השנה

דבש או סוכר?

מעניין לציין כי ישנם מאכלים נוספים שלגביהם מצאנו דעות הפוכות בתכלית ביחס לאכילתם בראש השנה - יש שנהגו לאוכלם משום סימן טוב, ויש שכתבו להימנע מפילו מהנחתם על השולחן, מטעמים שונים. רבי חיים פלאגי כתב ב'מועד לכל חי' שאין לאכול דבש, אלא לקחת סוכר במקומו. יש שסברו שכוונתו לבעיות כשרות שהיו בדבש במקום מגוריו, אבל לדעת בנו בספרו 'יפה ללב' הטעם הוא על פי הקבלה.

קרא

יהי רצון מלפניך ה' אֱלֹהֵינו וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינו, שְׁתַּקְרַע רֶעַ גְּזַר־דֵּינֵנו, וְיִקְרָאוּ לְפָנֶיךָ זְכוֹתֵינוּ:

יש לוקחים דלעת ויש נוהגים לקחת מין קישוא לבן, שגם הוא ממשפחת הדלועיים. גם באשר לאופן ההכנה קיימים מנהגים שונים - החל מ'ריבת דלעת' ועד לתבשיל מתובל ומעורב עם גרגרי חמוס.

כרתי

יהי רצון מלפניך ה' אֱלֹהֵינו וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינו, שְׁיִכְרְתוּ אוֹיְבֵינוּ וְשׁוֹנְאֵינוּ וְכָל מִבְקָשֵׁי רָעֵתֵנוּ

יש לוקחים כרישה. בקרב יוצאי ספרד וקהילות אחרות כדוגמת יהדות ג'רבה ולבנון, נהוג להכין מסנה חביתת ירק או קציצות, ויש המערבים בהם אף בשר טחון.

סילקא

יהי רצון מלפניך ה' אֱלֹהֵינו וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינו, שְׁיִסְתַּלְקוּ אוֹיְבֵינוּ וְשׁוֹנְאֵינוּ וְכָל מִבְקָשֵׁי רָעֵתֵנוּ:

ה'סלקא' של התלמוד הוא ככל הנראה תרד, וגם מסנו יש הנוהגים להכין חביתה. יש נוהגים לקחת סלק עלים (מנגולד), או את שורש הסלק. אצל יהודי בבל נהוג שלא לאכול את הסלקא, אלא רק לומר עליה את הבקשה "יהי רצון", וזאת על פי דברי ה'בן איש חי' המתריע על נגיעות התרד בתולעים וחרקים.

תמרי

יהי רצון מלפניך ה' אֱלֹהֵינו וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינו, שְׁיִתְמוּ אוֹיְבֵינוּ וְשׁוֹנְאֵינוּ וְכָל מִבְקָשֵׁי רָעֵתֵנוּ:

כוונות חסידיות

האדמו"ר מגור, בעל הישפת אמת מזכיר כי "בראש השנה אין מבקשים על ענייני עולם הזה" אלא רק על מלכות ה'. לפי זה, מדוע אנחנו אוכלים את הסימנים ומבקשים באכילתם על ענייני העולם? ומסביר: "ויש לומר, דלכך מרמזין על צורכי העולם הזה, שהם באמת רק רמזים להוציא מכל ענין רמזא דחכמתא (רמז של חכמה) לעבודת ה' יתברך, ובאופן זה שיהיה הגשמיות רק לסימן ולרמז, רשאין לבקש, שכן רצונו יתברך, שעל זה נברא". אנחנו מבקשים גשמיות בצורה של סימנים, כי אנחנו רוצים שהגשמיות שלנו תהיה רק סימן לעבודת ה'. משום כך הסימנים הם בקשה ראויה, כי הם מבטאים את היחס הנכון לעולם הזה, שנברא כדי שנשתמש בו כמקפצה לעבודת ה'.

תלמידו של רבי אלימלך מליז'נסק, ה'מאור ושמש', מסביר שהאכילה ממשיכה שפע לפי המידות אליהן מקבילים המאכלים: "כי המשכת הברכות הוא לפי ענין המאכלים, ודברים מתוקים - הם ממדת חסד, והחמוצים - הם ממדת גבורה, לזה אוכלים בראש השנה דברים מתוקים ודבש... ויצחק אבינו היה מדתו מעוררין מדתו, והוא אהב גם כן מאכלים עזים וחריפים, המעוררין מדתו, ולכן צוה לו להביא לו מטעמים 'כאשר אהב' היינו הרומזים למדתו, כדי לעורר סטרא דגבורה". לפי זה, מאכלים מתוקים ממשיכים שפע של חסדים.

כר ענייני חידוש

מקור המנהג לקחת פרי חדש אף הוא משום סימן טוב, כדברי רבי אברהם ב"ר נתן הירחי בספר 'המנהיג': "לקחת כל ענייני חידוש ולתת על השולחן בלילי ראש השנה לסימנא טבא לכל השנה הבאה". בהמשך שימש מנהג זה כדי להסתלק מן הספק, הנובע ממחלוקת הראשונים, האם יש לברך 'שהחיינו' בקידוש בלילו השני של החג. למשל, יש שנוהגים לקחת תמרים רגילים בלילה הראשון, ותמרים צהובים בלילה השני לצורך ברכת 'שהחיינו'.

מחבב 'סימן' זה או אחר אינו מחויב לכפות עצמו לאכול, שהרי אין שום עניין לסכול בראש השנה. ודאי שמותר ורצוי לומר את הבקשות "יהי רצון" גם בראיית המאכל בלבד.

הנהגת הרווח לבקש בקשות בעת אכילת הסימנים, הוא על פי מנהגו של רב האי גאון המובא בתשובת הגאונים: "קרא - יקרע גזר דיננו; רוביא - ירבו זכויותינו; כרתי - יכרתו שונאינו; סילקא - יסתלקו חטאתינו; תמרי - יתמו עוונותינו", ייתכן שאמירת הבקשות נועדה כדי למנוע בעיה של "ניחוש".

המקור הראשון להוספת "יהי רצון מלפניך ה' אלקינו" ואלקי אבותינו" בלשון תפילה, הוא לפני קרוב לשבע מאות שנה, בדברי רבי דוד אבודרהם.

נהג 'סדר ליל ראש השנה' מוזכר לראשונה בתלמוד הבבלי (כריתות ו ע"א, הוריות יב ע"א) בשם אביו, והוא מתייחס למאכלים "קרא, רוביא, כרתי, סלקא ותמרי", שקיבלו בספרות הקדמונים את הכינוי קרכס"ת על שם ראשי התיבות שלהם. וזאת משום שיש לסימן חשיבות: "סימנא - מילתא היא". מה מסמל כל מאכל - אביו אינו מפרש לנו. לפי המובא בגמרא, את המאכלים הללו יש לאכול "בריש שתא" - כלומר בתחילת השנה, או ביום ראש השנה באופן כללי, ולא דווקא בסעודת ליל ראש השנה.

במסכת הוריות מובאים דברי אביו כך: "יהא רגיל למיחזי בריש שתא (יהיה רגיל לראות בראש השנה)" - לראות, ולא דווקא לאכול, וכך כותבים גם רבים מהראשונים (מאירי, מחזור ויטרי ועוד). המנהג הנפוץ, לאכול את הסימנים דווקא, מוזכר בתשובות הגאונים, בטור ובשולחן ערוך. מכל מקום, מי שאינו

שלא יימשך אחר שולחנו

הרמב"ם לא הזכיר כלל את מנהג אכילת הסימנים, כנראה מפני שאין זו הלכה מחייבת אלא רק בגדר מנהג טוב. גם ראשונים מבית מדרשו של הרמב"ם, שהתייחסו לסימני קרכס"ת, לא פירשו את סיבת אכילת המאכלים כ'סימנים' סגוליים בעלמא, אלא נתנו פירושים שכלתניים ומקוריים תוך הסתייעות במציאות הטבעית הידועה בזמנם. רבי יצחק בר ידעיה, מחכמי פרובנס לפני כשמונה מאות שנה (תלמידו של בעל ה'השלמה'), פותח את ביאורו בהגדרת מטרת תקיעת השופר, על פי דברי הרמב"ם בהלכות תשובה - לעורר את האדם להכניע את לבבו. התקיעה בתחילת השנה נועדה להשפיע על האדם, כדי שכל השנה יילחם ביצר הרע. לדבריו, זהו הקשר למאכלים הללו: "לפי שידוע בטבע הדלעת ושאר מיני פרי האדמה אשר הזכירו, שקול הרעם וכל קול חזק יועיל להם להתבשל ולהוציא פרים קל מהרה, כמו שתמצא לכל גנן לעת הדלעת שמוסכם ביניהם לתקוע בשופר בגן, כי הרעם והתרועה מרפה העפר בגן, והשמש היוצא על הארץ הוא נכנס בחורי העפר... ומחמם השרשים ויוצא הפרי... כי הקרקע עולם תיבקע לקול המולה גדולה... כך באו ז"ל להורות לאדם שיביט בפירות ההם אשר יועיל התרועה וכל קול חזק להשיב אל לבו, כי כן באה התקיעה והתרועה בו ביום לתועלת האדם... שלא ימשך אחר שולחנו והחומר שלו לאכול עד לשבעה... וירגיש בתקיעה ההיא ויכוון לבו עליה... ויועיל לו התרועה ההיא ולנפשו וקול הרעש כמו שיועיל לדברים ההם העולים על שולחנו בלילה הוא". בהמשך הוא מסביר מדוע התמרים מובאים יחד עם פירות האדמה. הדקל מניב פירות לאחר שבעים שנה, פרק זמן המקביל לימי חייו של האדם, ואכילת התמר רומזת לפירות - לשכר לו יזכה מי שנכנע בפני הבורא במשך חייו עלי אדמות, לאחר מלאת ימיו ושנותיו.

ריאה

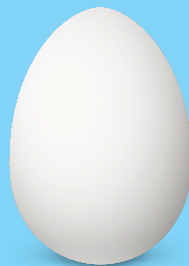
כמה מן הראשונים מציינים שנהגו לאכול ריאה, וגם אותה היו שנהגו לטבול בדבש. בכמה מקהילות הספרדים נקבע מנהג זה, כגון יהדות תוניס וג'רבה, בוכרה ואיראן. סיבת אכילה הריאה היא משום שהיא קלה, וכך מבקשים: "שתהא שנה זו קלה עלינו כריאה", ולא כבדה מעול הצרות.

רוביה

יהי רצון מלפניך ה' אֱ-לוֹהֵינוּ וְאֱ-לוֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁירְבוּ זְכוּתֵינוּ וְתִלְבְּנוּ:

מין שעועית גדולה הקרויה בערבית "לזביה". לכן גם יש הנוהגים, בעיקר בקרב יוצאי צפון אפריקה, להוסיף באמירת הבקשה "ותלבנו".

רש"י מפרש "רוביא - תילתן", וכוונתו כנראה לצמח ה'חילבה', וכשיטה זו נוהגים בני תימן. יש מיהודי צפון אפריקה הנוהגים לקחת פול ל"רוביא", על פי זיהוי של רב האי גאון. בספר 'שער המפקד' (מגדולי רבני מרוקו במאה הקודמת), כותב שבערי מרוקו נוהגים לאכול גם שומר ושומשוּם, שמא אחד מהם הוא ה"רוביא" של התלמוד.

ביצה

ויש נוהגים לאכול גם ביצה כדי "שתהיה שנה זו לבנה עלינו כביצה"

אתרוג

כך גרס בעל הטורים בתלמוד, ויש שנוהגים להכין ממנו ריבה.

נו ולא ענבים, נו ולא תאנים

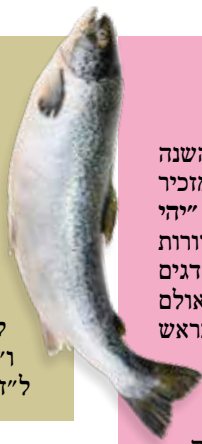
ישנן קהילות שנהגו לאכול ענבים לבנים, תאנים ופירות מתוקים נוספים. אך ב'מעשה רב' מובא שהגר"א נהג שלא לאכול ענבים "על פי הסוד". אמנם הכף החיים' כתב שהקפדה זו היא דווקא בענבים שחורים, אבל לבנים הם סימן טוב, ומוכיח כן מהזוהר.

יש שהתנגדו לאכילת תאנים, בעיקר מחמת השיטה המקשרת אותם לעץ הדעת ולחטא אדם הראשון.

דג או דאג?

עצם מנהג אכילת דגים בראש השנה שנוי במחלוקת. רבי דוד אבודרהם מזכיר שיש הנוהגים לאכול דגים ואומרים "יהי רצון... שנפרה ונרבה כדגים". בדורות מאוחרים התמזג מנהג אכילת הדגים עם מנהג אכילת הראש, כאמור. אולם היו שהתנגדו בכלל לאכילת דגים בראש השנה - הרשב"ץ מציין שבספר נחמיה (יג, טז) מופיע "דאג", לשון דאגה, ולכן יש להימנע מאכילת דגים. כך הובא להלכה על ידי כמה מן הפוסקים הספרדים כהחיד"א וה"בן איש חי. מאידך, היו שביטלו את החשש לחלוטין, ומעניינת התבטאותו של רבי יוסף משאש זצ"ל, שהביע את דעתו בכמה עניינים כנגד 'דמיונות' כלשונו: "פה בערי המזרח (אלג'יר) לית דחש לזה, וכולי עלמא אוכלים אותם, וכן אני נוהג, ואיני חושש לדג אחד בכל התנ"ך צפון וטמון בין פסוקי דנחמיה בתוספת אל"ף...". גם בקהילות האשכנזים לא חששו לעניין זה, ואדרבה, כתבו ש"מחזירים אחרי דגים".

כרתי < פתיתים

עקב היעדרם של "כרתי" ו"סלקא" בארצות אלו, החליפו סימנים אלו ב'פתיתים' המזרח-אירופאיים - "פערפאלאך" המזכירים את המילה "פארפאלך" שפירושה ביידיש "ילכו לאיבוד". כך הברכות "יכרתו שונאינו" ו"יסתלקו אויבינו ושונאינו" הפכו ל"זאל פארפאלך גיין אלע שונאים".

חבושים

בצפון אפריקה נוהגים לאכול ריבת חבושים, בעיקר בלילה השני כפרי חדש, ומתפללים "שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה, ושיצאו חבושי עמך ישראל ממאסרם לאורה".

פעם, פעמיים, שלוש או עשר

המנהג הנפוץ הוא לאכול את הסימנים בשני הלילות של ראש השנה, אולם בעל 'תרומת הדשן' (מגדולי אשכנז לפני כ-600 שנה, מובא בספר 'לקט יושר') סבר, שיש לאכול את ה'סימנים' בכל יום מעשרת ימי תשובה, כי "ריש שתא" שנאמר בגמרא כולל את כל עשרת הימים מראש השנה ועד יום הכיפורים. גם בזמננו יש שהרחיבו והידרו בקיום המנהג. הרב משה שטרנבוך (בספרו 'תשובות והנהגות') כותב שהוא מהדר לאכול סימנים אלו בכל סעודה בראש השנה, ומסיים: "וקצרה דעתנו להבין דברי חז"ל, אבל מאמינים אנו באמונה שלימה בדברי חז"ל שסימנא מילתא היא, וביום הדין דראש השנה גם כן זקוקים אנו לסימנים. ולכן אף שלא ראיתי בפוסקים רמז לדרך שהבאנו, ומנהג אבותינו לא נהגו כן, אין אני רואה שום חשש לצאת כל הדיעות, וכדאי הוא עצם האמונה בחז"ל ועצתם להמתיק הדינים, שנזכה על ידי זה לשנה טובה ומבורכת". סיוע למנהג זה יש להביא מדברי רבי יוסף חיים ה"בן איש חי' (בן יהודע' על מסכת הוריות) המבאר כי מלשון הגמרא "יהא רגיל" מבואר שצריך לאכול גם בסעודת היום, כדי שהסימנים יאכלו לפחות שלש פעמים, שהרי בפחות מכך לא תיתכן "רגילות".

שום או שומשום

יש מן הראשונים שגרסו בדברי הגמרא גם אכילת שום, ובחלק מקהילות צפון אפריקה נהגו לאכול באמירת "שיתמו אויבינו", וגם שומשום "שנפרה ונרבה כשומשומין".

ראש כבש בדבש

מנהג אכילת ראש כבש או איל (כבש בוגר) מובא כבר בתשובה מתקופת הגאונים: "כדי שישמענו הקדוש ברוך הוא לטובה בראש השנה וישימנו לראש ולא לזנב". כך מופיע בשולחן ערוך, והוסיף על פי הראשונים: "זכר לאילו של יצחק". נוהגים להוסיף מילים אלו באמירת ה"יהי רצון". מנהג אכילת ראש כבש מוזכר גם אצל ראשוני אשכנז כרבי יהודה החסיד ומהר"ם מרטנבורג, אמנם בארצות אלו היה קשה להשיג ראש כבש, ומכאן התפתח המנהג לאכול ראש של דג, כמובן בהשמטת את המילים "זכר לאילו של יצחק". בהגהות אשר"י כתב ש"מטבילין את הראש בדבש", כיום לא ידוע על נוהג כזה, ייתכן משום שבינתים התפשט מנהג טבילת התפוח בדבש.

מרק

בשנים האחרונות התרכו מנהגים נוספים, חלקם נוסדו על ידי תלמידי חכמים, הקושרות תפילות ובקשות לשמותיהם של מאכלים. למשל, הרב שאול ישראלי זצ"ל היה נוהג לאכול מרק, ומשתמש בו לסימן ש"יתמרקו עוונתינו".

רימון

מנהג נפוץ הוא לאכול רימון, ולומר "שירבו זכויותינו כרימון" או "שנהיה מלאים מצוות כרימון", על פי דרשת ריש לקיש על הפסוק "כפלה הרימון רתך" - "שאפילו ריקנים שבך מלאים מצוות כרימון".

תפוח או דבש

יהי רצון מלפניך ה' אֱלֹהֵינו
וְאֱלֹהֵי רֵצוֹן מִלְפָּנֶיךָ ה'
אֱלֹהֵינו וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינו, שְׁתַּחֲדֵשׁ
עֲלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה כְּדָבֶשׁ
מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה

אכילת **בשר שמן ומיני מתיקה**: יסוד הדברים מופיע כבר בספר נחמיה, כאשר העם פרצו בבכי בשומעם את דברי התורה שקרא לפניהם עזרא ביום ראש השנה, אמרו להם עזרא ונחמיה שיש לשמוח ביום זה ולאכול בו מאכלים שמנים ודברי מתיקה. על פי זה מובא בתשובת הגאונים, שנוהגים לאכול בשר שמן ולשתות דבש וכל דבר מתוק, "כדי שתהא כל השנה כולה מתוקה ועריבה, ולא יהא בה דבר רע ודבר צרה", כלשונו של רב נטרונאי גאון. במחזור ויטרי מובא מנהג בני צרפת לאכול תפוחים.

מנהג אכילת תפוח בדבש כדי "שתתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה" - הוא בעצם שילוב של שני המנהגים - מנהג בני צרפת לאכול תפוח עם מנהג הגאונים לאכול דבש. מכאן התפשט מאוחר יותר המנהג לטבול בדבש את פרוסת הלחם עליה

מברכים את ברכת המוציא לחם מן הארץ, במקום במלח הנהוג בשאר השנה. יש שנוהגים לטבול את הלחם בסוכר, ויש שאינם מוותרים על טבילה קלה גם במלח, בנוסף לסוכר, כדי לא לשנות מהדין המקורי הנהוג בכל ימות השנה

(כף החיים).

רוביא = גזר = צימעס

חלק מהסימנים שהובאו בשם אביי בתלמוד, איברו מהרלוונטיות שלהם מבחינת ההקשר האטימולוגי לבקשת ה"יהי רצון", ובפרט בקהילות אשכנז. לכן הוחלפו חלקם בסימנים אחרים תוך שמירה על עקרון ה"סימנא מילתא". כך מנהג אכילת גזר בקרב יהודי מזרח אירופה - נוסד במקורו כתחליף ל"רוביא", וזאת על פי דברי ה'מגן אברהם', שיש לאכול כל דבר שמתאים בלשון המדוברת למשמעות של רבייה; הגזר נקרא ביידיש "מערהן" שמשמעו גם "לרבות". לגזרים הפולניים הוסיפו דבש ואף בשר שמן, ככתוב בנחמיה, וכך נוצר ה"צימעס".

לב

מנהג ייחודי ליהודי גרבה לאכול לב ולבקש "שתפתח לבנו בתורה לשמה",

מצה

רבי חיים פלאגי ייסד מנהג מעניין, להשאיר מצה ממצות ליל הסדר ולאכול אותה בראש השנה, על פי דברי זוהר הקדוש, שהדין בראש השנה הוא על אלה שלא אכלו מצה ונכשלו באכילת חמץ, שהחמץ עולה ומקטרג עליהם. אכילת המצה בראש השנה היא כעדות שזוהרנו כראוי באיסור חמץ ובמצות אכילת מצה.

גזר

כשזכינו לקיבוץ הגלויות, החל מעליות החסידים והפרושים לפני יותר ממאתיים שנה, חזרו האשכנזים ואימצו את המנהגים הנשכחים של קרס"ת, כשאינם מוותרים על מנהג אכילת הגזר, אבל הפעם במשמעות חדשה, על פי לשון הקודש: הגזר מזכיר את המילה "גזירה", ולכן הותאם הנוסח "שתגזור עלינו גזירות טובות" [הפערפאלאך המיתולוגיים נותרו מיותמים...]. הרב יוסף קאפח מציין כי גם בקרב יהדות תימן היו שאכלו גזר, ונוסח הבקשה היה "שיגזרו אויבנו ושונאינו".

יהי רצון שתתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה

והכי חשוב - הכל ברוח טובה, בנחת ובשמחה. בשם האריז"ל מובא, שהסימן השלילי ביותר לקראת השנה החדשה הוא הכעס, וכלשונו של ה'משנה ברורה': "והנה כל אלו הענינים עושין הכל לסימן טוב ולכן פשוט שיזהר מאד שלא יכעוס בימים האלו, מלבד גודל האיסור, כדי שיהיה לסימן טוב". וב'בן איש חי' נתן דוגמה לכך: "אם נודמן שבא ולא ראה השולחן ערוך, לא יתקוטט עם אשתו ויכעוס, דהכעס הוא סימן רע ביותר, אלא יסבול ולא יקפיד אפילו בלב".

הימנעות ממאכלים חמוצים היא מנהג קדום הנזכר בתשובת רב נטרונאי גאון ואצל ראשונים ופוסקים נוספים. הוסיפו על כך האחרונים שאין לאכול דברים

מרים, ויש שמנעו גם אכילת חריף ומלוח. הרמ"א מביא ממנהגי אשכנז שיש להימנע מאכילת אגוזים בראש השנה - כי "אגוז" בגימטריה "חטא" (בלי האות א') שאינה נשמעת), וכן משום שהם מרבים ליחה ויש לחשוש פן יטרידו את המתפללים בשעת תקיעת השופר. יש שנהגו שלא לשתות קפה שחור ללא סוכר בשל טעמו המר, ויש שאינם שותים אותו בכלל בשל צבעו השחור.

פרץ איינהורן

תהא שנת עין טובה

ואני הקטן מוסיף: זה נכון לימיו של הרב קרליבך זצ"ל, ומאז ועד היום, ברוך ה' ככל שהגאולה מתקרבת, הניסיונות והקשיים שמערים עלינו היצור הרע הם בלתי נתפסים. ובתוך כל המציאות המסוכנת הזאת אנחנו זוכים לחיות ולהתאמץ להיות עובדי ה' בשמחה! ובכמה אנשים ומשפחות מדובר יחסית לכל העולם?

ישראל קדושים הם בסך הכל 0.02% מהעולם!

ומתוך האפס נקודה אפס שתיים הללו, כמה זוכים ללמוד תורה, לבנות בתים בטהרה ולהגיד בזקיפות קומה רוחנית ולאומית: אנחנו רוצים להיות צדיקים ולהיות דבקים באלוקים חיים?? 0.01?

אז איך אמר הרב קרליבך?!

ה-0.01 שהם החסידים האמיתיים של הבעש"ט נמצאים בימינו, בקהילותינו, במשפחותינו, ובזכותם, ובזכותנו, כל העולם קיים. שהרי בשביל מה נברא העולם? "בראשית" - בשביל ישראל שנקראים "ראשית" ובשביל התורה שנקראת "ראשית".

תגידו לי אתם: לא הגיע הזמן להסתכל על עצמנו בעין טובה?! לא הגיע הזמן לדון את עצמנו לכף זכות?! לא הגיע הזמן להפסיק לחשוב ולדבר על עצמנו רע?! לא הגיע הזמן לחזק את עצמנו בכל החיזוקים שבעולם?!

אני לא יודע מה אתכם, אבל אני פשוט מרגיש מיליארדר! לא מיליונר. מיליארדר!

מודה אני לפניך ה' אלוקי ואלוקי אבותי שעשיתני יהודי.

בכל פעם שאני אומר בסליחות "ברית שלוש עשרה", או שאני נזכר במילים: "וברית אבות לבנים תזכור" אני פשוט מתרגש. "זוכרתי להם ברית ראשונים", "כרת עימנו ברית בחורב", "והקימותי את בריתי איתך", "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמת" - פשוט לחזק את הודאות בקשר הלא-מונתנה עם ה'!!

ה' אוהב אותנו אהבה שאינה תלויה בדבר.

ה' שמח בכל מצווה שאנחנו עושים.

ה' כל כך מרוצה מכל התגברות קטנה שלנו.

אני לא יודע מה אתכם מוריי ורבותיי, אבל אני החלטתי שבשנה הבאה אין לי אפילו שניה אחת לבזבז על עין רעה על עצמי או לדון את עצמי לכף חובה, אין לי שניה מיותרת כדי לחוש ייאוש או אכזבה מעצמי או ממשפחתי או מחבריי או מכל מי שבסביבתי בעבודה, בכבישים, בקניות או בקהילה שאני גר בה. תהא שנת עין טובה - על ה'. על ישראל קדושים. על ממשלת ישראל. על כל שליחי הציבור שמוסרים את נפשם לילות וימים. על משפחתי וילדיי. על כל חבריי לעבודת ה'. על כל ה-0.02 שנבחרו מכל העמים להיות קדושים, מובדלים ומיוחדים.

בשיעורי התורה שאני זוכה להעביר לחיילים, אני משתדל להגיד: מראש חודש אלול ולפחות עד אסרו-חג של שמחת תורה, כל העולם חדש, דף חלק, בסיס טהור, חיילים טהורים. אין הקפדות, אין כעסים, אין לחצים, אין האשמות ובטח שאין הלקאות עצמיות. "במידה שאדם מודד - מודדין לו". אני רוצה שינהגו איתי לפני משורת הדין, ולכן אני מתאמץ בכל כוחותיי לנהוג כך עם כל מי שבקשר איתי בכל המעגלים, הקרובים והרחוקים.

לשנה טובה ניכתב וניחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום בספרן של צדיקים בעלי תשובה מאהבה!

בשבת קודש שעברה זכיתי ללמוד מעט משיחותיו של הרב קרליבך זצ"ל על חודש אלול וזה ממש חיזק אותי. אז חשבתי לפתוח במשהו מתוך הלימוד:

"הרבי מבובוב הזקן המשיל משל: במאה השתיים-עשרה חי חייל מקצועי, מומחה בתחום עיסוקו, שניצח את כל צבא הצלבנים. הוא היה חייל אדיר. ובכן, הלכתי היום לבית הקברות והייתי אותו, ואמרת לי: 'במאה השתיים-עשרה ניצחת את כל צבא הצלבנים, עכשיו שברוך השם יצאת מהקבר, תוכל לעזור לנו לנצח את כל אויבי ישראל'. זאת כמובן בקשה טיפשית, שהרי בימים ההם נלחמו עם חרבות ולכן הוא ניצח, אבל היום, אי אפשר לנצח גם בעזרת אקדחים ורימונים. הנשק הוא ברמה אחרת לגמרי.

"כך גם בעניין התשובה. הרבה צדיקים אמרו לפני כמה שנה דברים רבים על התשובה. אך בימיהם, גם לסטרא אחרא היה נשק חלש. בימינו יש לסטרא אחרא נשק הרבה יותר חזק. לכן כשהגיע הרבי מבובוב לאמריקה הוא אמר: החסידים האמיתיים של הבעל שם טוב הם כאן.

"במזיבוז, אם אדם רצה לחטוא, לאן הוא היה יכול ללכת? הוא היה אומר: 'ריבוננו של עולם, רחם עלי, אני רוצה לחטוא', אבל מה הוא היה יכול לעשות? לא היה לו לאן ללכת. היום העולם פרוץ, עד שבדקה אחת אפשר לעבור כמה וכמה עבירות, במספר שאבותינו לא יכלו לעבור גם במשך מאה אלף שנים. לפיכך, החסידים האמיתיים של הבעש"ט הם בימינו!!"

רב מכר

ארחות אהרן
אור ועבודת המועדים

לימי הרחמים והסליחות ומועדי האיתנים חודשי אלול ותשרי

נספר שיחות קודש הנשדדים את הלכות סאת אהובן של ישראל

כ"ק מרן אדמו"ר מפנינסק קארלין זיע"א

ספר יסוד ללימוד אופן עבודת ה' כידת האיתנים על פי תורת החסידות מדרוה שנה בספריית הוצאת דף פנינסק לוי נשים | ארצות מאותנים

הספר

- שיעורי זימור את לבנך ולבב בנך באור ועבודת הימים הקדושים.
- סילוח אותך בחרובה נאמנת על כל מרטי העבודה שנים.
- הצטרף לאלפים המוננים את נפשות בלימוד קבוע בספר מדיש זה.

להשיג בחנויות הספרים - להזמנות עד הבית, מכון מטה אהרן טל. 05271-41446

כח לעשות חיל

אתם הכח שלנו!
התגייסו ותרמו

מתגייסים עכשיו למען צל"ש ומאפשרים
את הרחבת הפעילות המבורכת.
הקמפיין בעיצומו, אנחנו צריכים אותך!

072-3935599 טל. | tzalash.org.il

צבא לשם שמיים
ליווי רוחני לחייל הדתי

סיומי מסכתות • שמחה יום א' • צלש לחייל הבודד • קידושא רבאק

הזקעים הזשענא

תהליך חודש תשרי
לאור תורת אדמו"רי איז'ביצא

אלחנן ראובן גולדהבר

מוציא לאור ספרי איז'ביצא ראדדין ויין מרן ה'בית יעקב' ז"ע

המצווה הפותחת את חודש תשרי, מצוות השופר, והמצווה האחרונה של החודש, מצוות הערבה, נוגעות בנקודה העמוקה ביותר בנשמתנו. שתי המצוות האלו הן המוצא והיעד, וביניהן אנו פוסעים במסלול נפלא, שמגלה לנו את האמת על העבר שלנו. "ואותי יום יום ידרשו" - זה יום תקיעה ויום ערבה (ירושלמי ראש השנה פרק ד). היינו שבאלו השני ימים מעיד ה' יתברך על עומק לבכם של ישראל, שהוא זך ונקי" (סוד ישרים, הושענא רבה).

ובשופר יתקע, וקול דממה דקה

בליל התקדש ראש השנה, נדרם העולם ומתקפל חזרה לשרשו. העולם הישן הולך ונמוג, מטושטש ורדום ב"דורמיטא". כמו שהובא בספר התניא (אגרת הקדוש יד): "ובכל שנה ושנה יורד ומאיר מחכמה עילאה אור חדש ומחודש, שלא היה מאיר עדיין מעולם, לארץ העליונה. כי אור כל שנה ושנה מסתלק לשרשו, בכל ערב ראש השנה, כשהחדש מתכסה בו. ואחר כך, על ידי תקיעת שופר והתפלות, נמשך אור חדש עליון מבחינת עליונה יותר".

בתוך החשכה הגדולה של ביטול העולם הקודם, עומד יהודי בשתי תהיות. האחת, מה יעלה בדינו על מעשיו בשנה החולפת. והשניה, כיצד יתפלל על העתיד.

כמו שהראש מנהל את כל אברי הגוף, כך גם ראש השנה כולל בתוכו את כל מה שיעבור על האדם השנה. כל התפילות והרצונות וכל צרכי האדם מכל השנה החדשה, נכללים ביום ראש השנה. ואיך ידע אדם מה יחסר לו במשך השנה? איך הוא יכול להתפלל עכשיו על העתיד הלא ידוע?

כאן מגיע קול השופר, בוקע ועולה, קול פשוט, בלי חיתוך אותיות ומעבר בחמשת מוצאות הפה. בקול הפשוט הזה נכללות כל הצעקות והתפילות על הגוף ועל הנפש, על העבר ועל העתיד. האדם לא מבין ולא יודע, אך קול השופר יוצא ממעמקי הלב, ורומז לה' יתברך: הרי הכל ממך ואין אני יודע מה יחסר לי, קח קול פשוט זה, והפוך אותו אצלך לכל התפילות הראויות.

ביום זה אין חסרונות, איננו מתוודים על חטאים. העבר נטהר בקול הפנימי והעמוק, וחושף ליהודי שהעומק שלו זך ונקי. אותו קול שופר, המטהר את העבר ומקפל בתוכו את תפילותינו העתידיות, הוא הממליך את הקדוש ברוך הוא על העולם.

למפרע מתברר

יצאנו לדרך. השנה נפתחה ותפקידו של יהודי הוא להוציא אל הפועל את טוהר הלב הפנימי. עשרת ימי תשובה מלאים בהתבוננות ובעבודת התיקון.

גם כשאנו עוסקים בתיקון החטאים, איננו עומדים מרחוק. אנו מרגישים קרבת אלוקים, "שמאלו תחת לראשי", ושואפים ליום הטהרה הגדול הממשמש ובא, יום הכיפורים.

כשאדם עושה דבר מצווה, רואה הוא במפורש את רצון ה' יתברך. אבל בדבר הרשות, היינו אכילה ושתייה וכדומה, שם נסתר רצון הבורא מהאדם. ובאמת, מצד ה' יתברך, גם שם הוא מלא אור ו"לית אתר פנוי מינה" (אין מקום פנוי ממנו), אלא שמצד האדם נסתר שם אור רצונו יתברך. וכשהאדם

מגביר עצמו בכוח עבודתו, ונוטל מכל הנאות עולם הזה סיוע לעבודת ה' יתברך, אז רואה הוא מפורש, שכל הבריאה היא חיבור לה' יתברך והכל מלא אור.

כל זה נכון בשאר ימות השנה. אבל ביום הכיפורים, רצון ה' יתברך שימנע האדם את עצמו מאכילה ושתייה ומכל הנאות עולם הזה. אז זוכה האדם וה' יתברך מאיר לו שגם בכל השנה שחלפה - כאשר חי בתוך העולם המסתיר ולא ראה מפורש את רצון של ה' יתברך - גם שם היו כל מעשיו והליכותיו מלאים אור.

עבודה זמנית וברכה נצחית

על האדם לטהר עצמו עד מקום שידו מגעת. ולמרות שהטוהר איננו קבוע ולפעמים נסתר ממנו אור ה' יתברך, הכל הולך אחרי זמן העלייה. אם בעת האורה, כשהוא בבהירות, משתדל יהודי לטהר עצמו, ומסלק מעצמו כל הנאות העולם הזה, ממילא 'שורת הדין' נותנת שינחיל לו ה' יתברך את הטהרה כפי שהיא מצד ה' יתברך, שהיא בקביעות.

זה ביאור מאמר רבי עקיבא בסוף מסכת יומא: "אשריכם ישראל, לפני מי אתם מטהרין". ההתחלה היא שישראל מטהרים עצמם ביום הכיפורים, ומסלקים מעצמם את כל הנאות העולם הנכללות בחמשת העינויים. וכנגד חמש הפרישות הללו, מתפללים ישראל חמש תפילות נשגבות. אז ממילא מנחיל ה' יתברך לישראל בזה היום קדושה בקביעות, כלומר את אותה הטהרה שהיא מצידו, שהיא בקביעות בלי שום הפסק. וזהו סיום המאמר: "ומי מטהר אתכם, אביכם שבשמים!"

ה"כסה" מאיר באור יקרות

אחרי שזכינו וטיהרנו את עצמנו, זוכים אנו להגיע לחג הסוכות, חג האהבה בין בורא עולם לעם ישראל. בחג המתייחד ב"מינו תחבקני", שולח אותנו הבורא לבטא את הקשר איתו במצוות מעשיות.

בזוהר הקדוש כתוב (ויחי רכ): "פולחנא דקודשא בריך הוא במלולא ובעובדא" (עבודת הקדוש ברוך הוא באמירה ובפעולה). עד כאן עבדנו באמירה, וכאן הגיע הזמן להפשיל שרוולים ולעבוד את ה' בפעולות ממשיות. כך מתמלא כל הגוף בקדושה, אך לא רק הגוף: כאשר אפילו כלי הפעולה של האדם מלאים בעבודת ה', הוא יכול להביט לאחור, ולהכיר שגם חלקיו הפנימיים, הקודמים לעשייה, מאוחדים עם אור רצונו יתברך.

גילוי האהבה שבין בורא עולם לכלל ישראל על ידי מצוות סוכה וארבעת המינים הוא עצום. ומשכך, אין פלא ששמחה עצומה ממלאת את הלב ומתפשטת עד הרגליים, בריקודי שמחת בית השואבה.

תחנת מוצא. תחנה סופית

ובהגיע היום השביעי, יום הערבה מחזיר אותנו אל יום התקיעה שפתח את החודש. נעוץ סופן בתחילתן. עבודת הערבה, המצווה האחרונה בחודש הזה, דומה למצווה הראשונה של תקיעת השופר. הערבה הפשוטה, ללא טעם וריח, מצטרפת לקולו הפשוט של השופר, חסר המילים. שניהם יחד מעוררים את הנקודה הפנימית שיש בכל יהודי, את שורש החיים שלו, בו הוא תמיד עובד את ה' יתברך.

"ואותי יום יום ידרשון" - זה יום תקיעה ויום ערבה (ירושלמי ראש השנה פרק ד). היינו שבאלו השני ימים מעיד ה' יתברך על עומק לבכם של ישראל, שהוא זך ונקי" (סוד ישרים, הושענא רבה).

בוה היום מאיר ה' יתברך לאדם, שכל הפעולות שנרמו לו כמחוסרות אור, ללא טעם וללא ריח, מחוברות היו תמיד לשורש החיים.

בראש השנה התמקדנו בחשיפת הנקודה הנסתרת העמוקה ביותר, וראינו איך היא לעולם מלאה אור. בהושענא רבה אנו רואים איך גם הלבוש החיצוני והמגושם ביותר, אפילו אם הוא בלא טעם וריח - אם יהודי פסע לאורך כל המסלול של תשרי ב"מילולא ובעובדא", בדיבור ובמעשה עד לתחנה הסופית - הרי גם הוא מלא אור.

אפילו ברכה אין למצוות הערבה. ברכה היא המשכה של שפע, אך בערבה יהודי מוסר את כל טעמו וריחו, את כל הבנתו וכוחו אל בורא עולם. אין הוא נוטל לעצמו כלום, אפילו לא שפע שמתברך מהמצווה. יהודי עומד בסוף התהליך העצום של החודש המופלא הזה, ואומר לבורא עולם: כולי שלך. וגם ההבנה שכולי שלך - היא שלך. אין בי שום עצמאות, לא טעם ולא ריח. את הכל הבאתי אליך.

עכשיו תור

אחר התהליך המטהר והענק הזה, אין פלא שכל יהודי שומע את בורא עולם קורא ואומר לו: "עכבו עלי יום אחד". בני יקירי, אין עוד צורך יותר בעבודה מצדך. הלכת את כל הדרך וכעת הגיע תורה של ההתייחדות איתי במלואה.

שבעת ימי החג מורים על בירוריו של האדם, אבל המספר שמונה עולה אל מעל גדר העולם. שמיני עצרת מרמז על אורו של ה' יתברך אשר הוא בלי גבול ובלי תכלית, האור המקיף. ולזה האור אין ביד האדם להגיע בכוח עבודתו. אך מאחר שישאל ביררו עצמם עד מקום שידם מגעת בשבעת ימי החג, כעת מנחיל להם ה' יתברך את האור הזה, אשר הוא בלי גבול ובלי תכלית.

אף שתפיסת האדם היא בגבול ותכלית, אבל ה' יתברך מאיר לישראל שתפיסתם הגבולית נכללת בתוך הבלתי-גבול.

אור השמיני הוא אור של ימות המשיח, כמבואר בגמרא (ערכין יג): "כינור של מקדש של שבעה נימין ושל ימות המשיח של שמונה נימין". יהודי מחבק את ספר התורה, "אורייתא וקודשא בריך הוא וישאל חד" (התורה), והקב"ה וישאל הם אחד, ומפיו זועקת מסקנת כל הימים: "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלוקים אין עוד מלבדו".

כעת, כשהלבנה התמלאה בחמישה-עשר בחודש, ניכר האור שנסתר מאתנו בתחילת החודש, "בכסה ליום חגנו". על כן גדלה השמחה עד מאוד, כי היא מגלמת בתוכה כעין "התרת הספקות" כאשר האור נגלה ומתממש והאדם רואה עין בעין כי מראשו ועד רגליו, מראשית המחשבה ועד לאחרית העשייה הפיזית, הוא מאוחד עם ה' יתברך.

הזוהר הקדוש (אמור קג) אומר: "מאן דאיהו משורשא וגזעא קדישא דישראל, הוא יתיב תחות צילא דמהימנותא" (מי שהוא משורש וגזע קדוש של ישראל, הוא יושב בצל האמונה).

יהודי, ורק יהודי, רואה כשהוא מחוץ לביתו הקבוע, תחת סכך ה"פסולת גורן ויקב" את השמירה התמידיה של בורא עולם. וכאשר הלב נמשך אחר רצונו יתברך, אין לו כל ספק כי ה' הוא המקיף והשומר עליו מרוחות רעות, מזרם וממטר, ומושך אותו אליו יתברך.

ארבעת המינים ושבע המידות

מבואר בכתבי האר"י שארבעת המינים רומזים על עולם התיקון. היינו שאנו נוטלים את אלו המינים שמרמזים על כל עם ישראל וכוחותיו - עם ובלי ריח, עם ובלי טעם - ואנו מנענעים וממשיכים עם כולם, ללא יוצא מן הכלל, את השפע מהעולמות העליונים עד הבינה שבלב. איחוד זה מאגד את כל המידות. שלושת ההדסים רומזים לחסד-גבורה-תפארת, צמד הערבות רומזות לנצח והוד, הלולב מסמל את היסוד, עד ההמשכה אל עולם התיקון באתרוג, ש"טעם עצו ופריו שוים", כפי שהיה קודם הקלקול הראשון.

סט 'צורבא מרבנן' מהודר ומפואר מתנה לחג!

74 אורז לידנר BSN

צורבא מרבנן
TZURBA MRABANAN
ליעילי נשמת מאיר (מיש) אלימלך ז"ל

מחיר מיוחד לזמן מוגבל
רק **199** ₪ בלבד
במקום **420** ₪

סט לכלל השנה

סט לסוכות

סט לראש השנה

התקשרו עוד היום והזמינו **המלאי מוגבל!** בהזמנת 2 סטים משלוח חנים עד הבית!
1-700-500-777

כשהבוס מבקש שתגיד משהו

הרב יוני לביא, ארגון קהלים

"הבוס מבקש שתיכנס אליו לרגע", אמרה המזכירה בפנים חתומות. הלב שלך החסיר פעימה. לא בכל יום ולא כל אחד מוזמן לפנישה אישית אצל המנכ"ל. "כול להיות שעשיתי משהו לא בסדר?!", הלפפה מחשבה מדאיגה בראשך, תוך כדי שאתה משחזר בקדחתנות את אירועי השבוע האחרון.

החיוך הקורן של הבוס הפיג תוך שניה את החששות. "טוב שבאת", אמר וכדרכו ניגש ישר לעניין, "מחר בבוקר אנו עורכים את טקס הרמת כוסית המסורתי שלנו לכבוד השנה החדשה. כל העובדים יהיו שם, ראשי האגפים, המזכירות. שמונים איש בערך.

"אני מחפש משהו שיגיד כמה מילים שיכניסו קצת רוח באנשים. אתה יודע, טיפה השראה, משמעות. שיגביהו את המבט. אין לנו עוד הרבה דתיים כאן בחברה", הוסיף בקריצה ושלה מבט אל הכיפה שעל ראשי, "שלוש דקות. קצר וקולע. אני יכול לסמוך עליך בעניין, נכון?!"

בחיים כדאי לנצל הזדמנויות, אמר פעם אדם חכם. בטח כאלו שקורות פעם בשנה, ובפרט בזמן שהלב פתוח והאוזניים כרויות. אם משמיים דאגו לסדר לך אז מיקרופון ביד, אתה רק צריך לדאוג להשתמש בו נכון. אז לטובת כל המתעניינים הנה דוגמה לרעיון קצרצר שעשוי לתת לאנשים קצת השראה וחומר למחשבה לקראת השנה החדשה:

אם יש לך במקרה שופר בבית כדאי להביא אותו ולהציג אותו תוך כדי שאתה מדבר. אם אתה גם יודע לתקוע בו, אין יותר מתאים מלחתום בתקיעה פשוטה אחת בסיום של דבריך.

לוקח בערך 3 דקות לומר את הרעיונות הנ"ל. במידת הצורך ניתן לקצר ולבחור חלק מהן או להאריך ולהרחיב בתובנות נוספות משלכם.

עדיף לא להקריא את הטקסט כמו שהוא אלא לומר את הרעיונות במילים ובשפה שלכם. אין צורך לתת קרדיט על הרעיונות הנ"ל. אם אתם מתחברים אליהם ומאמינים בהם פשוט תגידו אותם, ודברים היוצאים מן הלב – בעזרת ה' יכנסו אל הלב.

אם אצלכם בעבודה אין כלל 'טקס הרמת כוסית' או שיש אבל חוץ מלנשנש קרואסונים ולהקיש כוסיות אין בו שום תוכן – זו ההזדמנות שלכם ליזום ולהציע למנהל לשדרג את האירוע בכמה מילים שיפיחו קצת רוח. הניסיון מלמד שכמעט תמיד ההצעות האלו מתקבלות בשמחה רבה ומהר מאוד הופכות למסורת קבועה... בהצלחה!

לכל חג ישנה המצווה המיוחדת שלו. בפסח אוכלים מצות, בסוכות בונים סוכה ובחנוכה מדליקים נרות (וגם אוכלים סופגניות אבל זה פחות בקטע של מצווה ויותר עניין של קלוריות...).

ראש השנה נחשב לאחד הימים החשובים ביותר בשנה וגם בו ישנה המצווה המיוחדת שלו. כדי לקיים אותה לא צריך להתאמץ או לעשות שום דבר מלבד... להקשיב. תקיעת שופר.

מה מיוחד במצווה הזו? מדוע דווקא היא נבחרה לפתוח בה את השנה החדשה? השופר אם נודה על האמת הוא חפץ מאכזב למדי. במבט חיצוני הוא נראה עקום, הצבע שלו סתמי ומשעמם, והמגע שלו נוקשה וקר.

ובכל זאת אם תקרב את פיך אל הנקב הצר ותנשוף קצת אוויר – ייצא ממנו קול אדיר ועוצמתי.

זה אולי המסר הראשון להצטייד בו לשנה החדשה: **די לשפוט כל דבר מבחוץ.** "אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו", כמו שאומר הפתגם, שנכון על קנקנים ורלוונטי לא פחות על אנשים.

השופר בא בעצם לומר לנו – "אתה רואה אותי?! דע שְׁמֹמֵתִי יש עוד הרבה". אנשים טובים, איכותיים, מוכשרים, אבל בגלל שחיצוניות אין להם את היופי, הכריזמה או הפוזה – לא נותנים להם הזדמנות להראות לעולם את הטוב שיש בהם. האם השנה יש סיכוי שיהיה קצת אחרת?

המתנה השניה שהשופר נותן לנו היא **ההקשבה**.

המצווה של ראש השנה היא פשוט להקשיב. זה נראה פשוט לביצוע אבל בעולם שבו אמצעי התקשורת כל-כך דומיננטיים, שאדם מחובר לאינספור קבוצות ווצאפ ונגיש לעולם הרשתות החברתיות, כמה קל לדבר וכמה קשה להקשיב...

מישהו אמר פעם שאלוקים נתן לאדם שתי אוזניים אבל רק פה אחד, כדי שהאדם יקשיב כפליים ממה שהוא מדבר. רק מה, לבני אדם (ולגברים בעיקר) יש בעיה בלקלוט רמזים, ומאז ועד היום הם אלופים בלדבר וחלשים מאוד בלהקשיב...

תקיעת השופר אומרת בעצם שְׁמִי שיהיה מוכן לשים רגע על 'שְׁקֵט', להנמיך קצת את הווליום הבלתי פוסק והרעש שאופף אותנו, ולפתוח את האוזניים והלב להקשיב, עשוי לשמוע קולות חשובים, עדינים ועמוקים, שלפני כן הוא פשוט לא שם לב אליהם.

דבר שלישי קשור לצורה של השופר. הכלי הזה לא ניצב בגאווה, ישר כמו סרגל, אלא מוטה וכפוף. וגם זה בא לומר משהו על החיים: יש אנשים שעומדים על דעתם בעקשנות. לא משנה מה תגיד להם, הם לא יזוזו מילימטר. מבחינתם, האמת מונחת בכיס שלהם ואוי למי שיעז לחלוק עליהם.

קשה מאוד לחיות לצד אנשים כאלו, וגישה כזו היא מתכון למריבות וסכסוכים בלתי נגמרים.

השופר מלמד את **סוד ההכלה**. קצת צניעות, התחשבות, ונכונות ללכת לקראת השני ולוותר, הם מצרכים בסיסיים במתכון לזוגיות, גידול ילדים ויחסי אנוש טובים.

המסר האחרון מן השופר קשור לקולות שהוא מוציא: 'תקיעה' (ארוכה ופשוטה), 'שברים' (3 קולות קצרים יותר), 'תרועה' (9 קולות שבורים וקצרים עוד יותר) ולבסוף שוב תקיעה ארוכה.

'קונצרט' הקולות הזה אינו סתמי. הוא מקפל בעצם את סיפור חיינו.

כולנו הופענו בעולם כילדים קטנים. תמימים, פשוטים, טהורים. ממש כמו ה'תקיעה' הראשונה.

אלא שאז נזרקנו אל החיים והכל הסתבך. הקול הפשוט הלך ונשבר לחלקים – 'שברים'.

בהמשך גדלנו, התבגרנו, החיים הלכו והסתבכו, והיו אפילו רגעים שנשברו לרסיסים – 'תרועה'. הפכנו להיות מחוספסים, מסובכים ואטומים.

ראש השנה בא להחזיר אותנו אל **נקודת הראשית**. זוהי התקיעה הפשוטה והארוכה שמופיעה שוב בסוף. לעורר בתוכנו את הבסיס, הטהור, הנקי, הפשוט שנמצא עמוק בפנים. להזכיר לנו את הערכים שאנחנו מאמינים בהם, את השאיפות והחלומות שתמיד רצינו להגשים אבל קצת איבדנו בדרך.

באמת הן לא נעלמו. הן רק התכסו בשכבות של אבק, ציניות וייאוש, ואנחנו צריכים לנער אותן.

הקול הצלול של השופר הוא סוג של 'שעון מעורר'. הוא בא להחזיר אותנו אל עצמנו, אל הטוב שיש בנו, ולחזק בנו את התקווה והתפילה ש"פה ישנונה תהא השנה אשר מתחילה לה היום". תודה רבה!

הגפן של בת-ים

ב"קריית באמ"כ"

נותרו
דירות
אחרונות

בית כנסת חב"ד
צמוד לבניין

אכלוס
קרוב

ההדמייה להמחשה בלבד. ט.ל.ח.

052-3667437

בניין מגורים מפואר

דירות 3,4,5,6 ^{חדרי} חדרים ודירות גן

מרפסות סוכה, חניון תת-קרקעי,
חיפוי אבן ירושלמית בכל הבניין ו... נוף לים!

רחוב הרב צבי יהודה 9 בת-ים

בשכונה - כל השירותים למשפחה החרדית/הדתית

גנים, בתי ספר, ישיבות, "כוללים", שיעורי תורה, מגרשי משחקים ועוד...

צמוד לבניין: **בית כנסת** < המקווה המרכזי (נשים וגברים)

< מכולת כשרה למהדרין < ה"שטיבלך" המרכזי של האזור.

גישה מיידית ל"נתיבי אילון" ולתחנת הרכבת.

למה תצטרף לחיים?

חיים". מאז, בכל שנה ושנה בראש השנה, הקב"ה בורא את העולם מחדש, "מפרמט" אותנו ועושה לנו אתחול מחדש. "היום הרת עולם". הקב"ה מתבונן בעולם שברא ומחליט האם להמשיך ולברוא אותו. זה הדין שעושה הקב"ה ביום הזה. וכמו בראשית, בכל שנה ושנה הקב"ה נותן לנו את התפקיד לבחור בחיים, להמשיך את החיים, להיבראות מחדש. נפיחת החיים שהתרחשה לראשונה בבריאה, מתגלה בשופר. דרך השופר נופח בנו הקב"ה חיים חדשים, נופח חיים בכל ברייה וברייה, ומעניק חיים לעולם כולו.

בראש השנה נפקדות עקרות - "וה' פקד את שרה", שרה, רבקה ורחנה, ואיתן כל העקרות. בכל אחד מאיתנו יש איזו נקודה של עקרות שמבקשת להיפקד. "כל באי עולם עוברים לפניו" - מתעברים לפניו. "מי לא נפקד כהיום הזה". כולנו נזכרים לפניו יתברך ומשהו חדש נולד בנו. מתחיל הריון, מתחילה לידה. ביום הזה הדבר אפשרי. משהו בטבע יכול להשתנות. יש בריאה חדשה. אפשר לצאת מבית האסורים ולהיוולד מחדש. אחת התפילות המיוחדות של כהן גדול ביום הכיפורים היא "שלא תפיל אישה פרי בטנה", ובהקשר שלנו אפשר להסביר - שלא ייפסקו החיים שהחלו להתרקם בראש השנה.

עורו ישנים

בגמרא מסבירים, שלמרות שעבודתו של השופר היא מחוץ לקודש הקודשים, יש עניין של "אין קטגור נעשה סגור", כמו בגדי זהב של כהן גדול. לכן קרן של פרה פסול, מפני שעבודת השופר היא עבודה פנימית, ובלשון הגמרא: "שופר כיוון דליזכרון, ככפנים דמי". כלומר, השופר, מפני שנועד לזיכרון, דומה למה שנעשה לפניו ולפנים.

ה'שם משמאל' מסביר באופן מופלא, שבניגוד לתפילה, שהיא קול דיבור שיוצא החוצה, השופר הוא כולו קול פנימי. ה'שם משמאל' מרמז את השופר לבית הסתרים שאינו מקבל טומאה. בית הסתרים הוא המקום הפנימי שבנו, לכן אין בו אחיזה לחיצונים. קול השופר מעורר בתוכנו מקום פנימי, עמוק ועליון מאין-כמותו, שכולו טהור.

באותו הקשר, רבי נחמן מלמד שבחינת השופר היא "להתיר פה אילמים ולהתיר פה עקרות". כלומר - לעורר את מקום בית הסתרים:

זֶה בְּחִינַת שׁוֹפֵר פִּי שׁוֹפֵר הוּא בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה כְּמוֹכָא בְּסַפְרִים, שְׁשׁוֹפֵר מְרַמֵּז בְּחִינַת "עוֹרֵר יְשָׁנִים מִתְּרֵדְמִתְכָּס" וְעַל יְדֵי זֶה הוּא בְּחִינַת לְהַתִּיר פֶּה אֱלִמִּים, וְלְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת כְּנִ"ל... וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה פְּקִידוֹת עֲקָרוֹת שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת רֹאשׁ הַשְּׁנָה, שְׂאֵז נִפְקְדָה שָׂרָה וְכוּ' כְּנִ"ל... זֶה בְּחִינַת הוֹלְדָה, בְּחִינַת זְוֹג הַגּוֹפְנִי... (ליקוטי מוהר"ן ס)

כל העמדה שלנו בראש השנה מול הקב"ה היא כיחס שבין אישה לבעלה. רעיה לדודה. השופר מעורר בנו התרחשות עמוקה. באמצעות השופר אנו מתבטלים אל נקודת הראשית, אולם התפקיד הנשי כאן אינו רק תפקיד פאסיבי. דווקא הביטול אל מול המלכות הוא ההתעוררות שלנו, כמו אישה המעוררת את עצמה אל בעלה. אתערותא דלתתא.

רחם ארחמנו

השופר פותח נתיב דו-סטרי בינינו לבין הקב"ה. באמצעות השופר הקב"ה מתגלה אלינו. החל מנפיחת הנשמה בבריאת העולם, דרך מעמד הר סיני ועד הגאולה העתידה, כשהקב"ה יתגלה אלינו בשופר גדול.

רחמנא אמר

מספרים על הרבי מקוצק, שבשיחה לפני התקיעות היה אומר רק משפט אחד, כדברי הגמרא על טעם התקיעות - "רחמנא אמר תקעו"! פשוט. הקב"ה ציווה אז עושים, בלי לשאול שאלות. מעניין שהטיעון הזה שייך דווקא למצוות שופר ולא למצוות אחרות. דווקא ביום שבו אנו ממליכים את הקב"ה עלינו, אנחנו מקבלים את מצוותיו בלי לשאול שאלות. זה בדיוק טיבה של המלכה, שיש בה קבלת מרות בלבד, בלי טעם ובלא סיבה. רחמנא אמר תקעו. לכאורה אין עוד מה לומר. אבל רבותינו הביאו רמזים, טעמים וכוונות עליונות במצווה זו. אף אני אנסה לבאר כאן מעט מעניינה הכמוס.

שופר ופרו

מה מקומן של נשים במצוות שופר? אנחנו כל כך רגילות לכך שנשים מקפידות לקיים את מצוות שופר, ששכחנו שבעצם נשים כלל אינן מחויבות במצווה זו! רק מכיוון שהנשים קיבלו על עצמן מצווה זו, היא נעשתה כחובה. זה ממש מדהים! איני מכירה עוד מצוות עשה שהזמן גרמא, שנשים קיבלו על עצמן כמו השופר - לא תפילין, לא ציצית, לא סוכה וגם לא לולב. אמנם סוכה ולולב נשים מקיימות, אך לא באותה מחויבות כמו מצוות שופר.

כשהעמקתי בעניין, חשבתי שבכל זאת יש מצווה מיוחדת שנשים אינן מחויבות בה אך מקיימות אותה. אתן ודאי שואלות את עצמכן איזו מצווה זו. זוהי מצוות פרו ורבו. נשים אינן מחויבות במצווה זו ובכל זאת הן מקיימות אותה, ובהידור...

(אין כאן המקום להאריך כמה חכמה אלוקית גנוזה בכך שהחיוב במצוות פרו ורבו חל על הגברים בלבד, ואילו הנשים פטורות. לכאורה יש כאן פרדוקס, שהרי גברים אינם יכולים לקיים מצווה זו ללא שותפותן של הנשים, ובכל זאת הן פטורות. באופן פשוט אפשר לומר שנשים אינן מחויבות במצווה זו משום שזהו טבען. בנשים טבוע הרצון ללדת, לגדל ילדים ולהביא חיים לעולם, ולכן אין צורך לצוות אותן על כך. למעלה מכך, הפטור ממצווה זו הוא שמאפשר לנשים בחירה מוחלטת בהריון ובלידה, המביאה לשותפות בלב, בנפש ובגוף באופן שלם ובריא בהולדה ובגידול הילדים).

מה הקשר בין מצוות תקיעת השופר למצוות פרו ורבו? מדוע דווקא שתי המצוות הללו הן מצוות שנשים אינן מחויבות בהן אך קיבלו על עצמן? מעניין ששתי המצוות האלו שייכות לראש השנה! התורה מכנה את ראש השנה "יום תרועה", שבו הצטוונו לשמוע קול שופר, וביום הזה בדיוק ניתנה לאדם הראשון מצוות פרו ורבו. בראש השנה, היום שבו נברא האדם, הצטווה האדם, שאך זה נוצר, לפרות ולרבות, למלא את הארץ ולכובשה. הקב"ה ברא את העולם והעביר לאדם תפקיד להמשיך את החיים שניתנו בו, לשכלל את העולם, לפתחו ולהרחיבו.

היום הרת עולם

לפני ה'תשע"ט שנים נפח ה' באדם נשמת חיים - "ויפח באפיו נשמת

מצדנו, באמצעות השופר אנחנו פונים אל ה' יתברך. אנחנו שומעים את קול השופר ומתעוררים. קול השופר מפלח את לבנו ואנחנו זועקים אליו יתברך מתוך המצרים שנשמטנו נתונה בהם בעולם הזה. "מן המצר קראתי י-ה". אנחנו מצדנו פותחים פתח קטן, כפתחו של מחט. זו השותפות שלנו. והקב"ה מצדו פותח לנו כפתחו של אולם, משפיע לנו חיים ועונה לנו במרחב י-ה. "מן המצר קראתי י-ה ענני במרחב י-ה".

הנתיב הדו-סטרי של השופר אינו נפתח רק מלמעלה כלפי מטה אלא גם להפך. השופר מעורר אותנו, אך באופן מופלא דווקא ההתעוררות שלנו למטה היא שמעוררת את הרחמים למעלה. כך דורשים חז"ל: "אשרי העם יודעי תרועה" - שיודעים לפתות את בוראם בתרועה.

בכל שנה מחדש בתקיעת השופר אנו מעוררים את הרחמים למעלה, ומשתפים אותם בכריאה המחודשת של העולם, ממש כמו בראשית, כאשר הקב"ה רצה לברוא את העולם במידת הדין אך ראה שאין העולם יכול להתקיים ושיתף עמה את מידת הרחמים. זו ההתרחשות העמוקה המתחוללת בעת תקיעת השופר - הקב"ה עובר מכיסא דין ויושב על כיסא רחמים - "עלה אלוקים בתרועה ה' בקול שופר". וכאשר מתעוררים הרחמים, תרתי משמע, יש עיבור, יש היריון. אנחנו קשורים בו והוא קשור בנו. "הבן יקר לי אפרים אם ילד שעשועים כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד, על כן המו מעי לו רחם ארחמנו".

הזיכרון שאנו מעוררים בשופר הוא זיכרון של מי שאין לפניו שכחה. הזכר הוא בעל הזיכרון, ואילו האישה, לשון נשייה, כולה שכחה. אך כאשר השכחה מתעוררת, העוררות שלה היא שמעוררת למעלה את הזיכרון, ואנו נזכרים לפניו. יש פקידה. יש זיווג שלם. מכאן נולדת השנה החדשה.

מלך חפץ בחיים

בתקיעת שופר אנחנו מטים אוזנינו, משתוקקים לשמוע את קול ה' ומתפללים - "זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים". כנשים אנחנו יודעות במדויק את עומק הרצון להיות חפצות בחיים. בנפשנו הדבר. בטבענו אנו חפצות בחיים, חפצות להיות שותפות עם הקב"ה בהבאת חיים לעולם, ללדת ולהמשיך עוד ועוד חיים לעולם הזה. בכל שנה אנו חשות מעצמנו את הרצון להיות שותפות בהתחדשות החיים המתחוללת ביום הזה.

ולאיהו חיים אנחנו מכוונות? - "למענך אלוקים חיים". אנחנו רוצות חיים כאלה שיהיו מכוונים לה' יתברך. כמו חנה שכל כך השתוקקה לילד אך לא למען עצמה, אלא הבטיחה להשאיל אותו לקב"ה. להקדיש את החיים שיוולדו דרכה לעבודתו יתברך. זה מה שאנחנו מכוונות בקול השופר - שהקב"ה יחדש בנו חיים כאלה שנהיה מכוונים למלכותו.

הרגע שבו נופח הקב"ה את הנשמה בעת הלידה, הוא הרגע שבו התינוק בוכה. זה עוד פן של השופר. אנחנו מקבלים חיים חדשים ובוכים, כמו ששרים בחב"ד: "הנשמה יורדת לתוך הגוף / וי צועקת וי וי / ירידה זו צורך עלייה / עד שכל זה הוא כדאי". קשה לנשמה להתנתק מכור מחצבתה ולרדת לעולם הזה, אך למרות הכאב, היא יודעת שבחיים האלה חפץ הקב"ה - שמתוך מצרי העולם הזה תדבק הנשמה בכוראה ותמליך עליה את ה' יתברך, מלך חפץ בחיים. למענך אלוקים חיים.

לסראת יום כיפור,
התחזקו שות והסליחה

סדנת התבודדות

ומדיטציה ביער

הכנה לכיפור בלימוד, תרגול
והקשבה פנימית במדיטציה
והתבודדות במשנת רבי נחמן

על הסליחה העצמית

מנחי הסדנה:

מיכי יוספי | ברל"ה קרומבי

יום ראשון ז' תשרי - 16.9

בשעות 16:00 עד 20:00

יער לטרון ("פארק קנדה")
(20 דקות נסיעה מירושלים / תל-אביב)

עלות הסדנה: 240 ש"ח

לפרטים והרשמה:
0549-45-72-45 (אפשר גם
לשלוח הודעת ט.מ.ט. / וואצפ)

כריכים ושתייה חמה
לאורך הסדנה

ישוע רינו

הופעה מלאה | ישיבה נפרדת

בנייני האומה

ירושלים

יום ג' | 25.9 < מ"ז תשרי | חוה"מ סוכות

מופץ פותח: זושא-ZUSHA

נרטיסים: *6565 | TICKCHAK.CO.IL

יממה קלמן

כלל גדול בקדושה

כל איש ישראל

כמו שכתוב: "ויהי בישורן מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל", שכולם מתאספים יחד להיות לאחדים. כי זהו כלל גדול, שכל השייך לצד הקדושה הוא בבחינת "נעוץ סופן בתחילתן", שאין לו בחינת ראש וסוף, והוא בחינת עיגולים, שנמשך מבחינת אור איך-סוף הסובב כל עלמין.

ולכן אמרו רבותינו ז"ל: "הווי שפל רוח בפני כל אדם", לפי שיש בכל אחד ואחד בחינות ומדרגות מה שאין בחברו, ונמצא שיש יתרון ומעלה בכל אחד ואחד שבה הוא גבוה מחברו וחברו צריך לו.

וכמשל האדם שיש לו ראש ורגליים, שאף שהרגליים הן סוף המדרגה ולמטה והראש הוא העליון ומעולה מהן, מכל מקום הרי יש צד יתרון ומעלה לרגליים, שצריך להלך בהן וגם הן המעמידות את הגוף והראש, וגם כשאירע כובד בראש מקיזים דם ברגליים ונרפא ומקבל חיותו ממנו, ונמצא שאין שלמות לראש ללא הרגליים. כך הנה כל ישראל קומה אחת שלמה, ואפילו מי שחושב עצמו לבחינת ראש לעומת חברו, הרי אין לו שלמות בלי חברו, וימצא חיסרון בנפשו מה שחברו משלימו, ועל ידי זה יהיה בטל ושפל רוח לעומתו.

ועל ידי ביטול זה יתאחדו כל נשמות ישראל מבלי ימצא האדם ראש וסוף וישרה עליהם ייחודו יתברך.

מה שאין כן מי שחושב עצמו נפרד מחברו במעלתו, ועושה ראש וסוף נפרדים, הרי הוא נופל בעלמא דפירודא שמסטרא-אחרא. והנה בראש השנה הוא בחינת התשובה, שכל נשמות ישראל שבות למקורן ושורשן, וזהו "בהתאסף ראשי עם", שכל מי שנפל במחשבות פירוד ישוּבו וייעשו רשות היחיד לייחודו יתברך. [רבי שניאור זלמן מליאדי, ליקוטי תורה]

נעלם לגמרי

ושבת - עד ה'אלקין!

שמעתי מאדוני אבי זקני, הבעש"ט ז"ל, כי כמו אדם שמביא הנר למקום

החושך, שהחושך הולך לגמרי ואינו ניכר כלל, כך כשחוזר בתשובה: אף שהיה בתחילה במקום חושך, כשמאיר אור התורה הולך החושך לגמרי. [ע"פ רבי משה חיים אפרים מסדילקוב, דגל מחנה אפרים, ליקוטים, פרשת ניצבים]

סקופים מים החסידות

דוני ליבמן

נצבים

איך מתכוננים למשיח?

ושב וקבצך מכל העמים

אמר הבעש"ט ז"ל שצריך כל אחד מישראל לתקן ולהכין חלק קומת משיח השייך לנשמתו. כנודע שאדם הוא ראשי יתבותאדם דוד משיח, שקומתו של אדם הראשון מסוף העולם ועד סופו הייתה, ובה נכללו כל נשמות ישראל, ואחר כך על ידי החטא נתמעטה קומתו. וכמו כן יהיה משיח קומה שלמה, כלולה מכל נשמות ישראל, כמו קודם החטא. ועל כן צריך כל אחד מישראל להכין חלק בחינת משיח השייך לחלק נשמתו עד שתיבנה כל הקומה כולה כבתחילה. [ע"פ רבי מנחם נחום מטשרנוביל, מאור עיניים, פרשת פינחס]

החשק ישוב

אם יהיה נדחך בקצה השמים

וְהִיָּה כִּי יָבֹאוּ עֲלֶיךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה - הַעֲנִיין שִׁנְכֹתֵב בְּרֹכָה וְקִלְלָה, הֵינְנוּ כִּי גַם בְּתוֹךְ הַקְּלָלָה נִמְצָא גַם בְּרֹכָה בְּהִסְתַּר. וְהַשְׁבֵּת אֶל לְבָבְךָ בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדִּיחָךְ ה' אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה - הֵינְנוּ שֶׁתֵּשֵׁב אֶל לְבָבְךָ זֶה הַדָּבָר עֲצוּמוֹ, שֶׁגַם בְּהַקְּלָלָה נִמְצָא בְּרֹכָה כִּנְ"ל. וְשָׁבַת עַד ה' אֱלֹהֶיךָ וְשִׁמְעַתָּה בְּקִלּוֹ - הֵינְנוּ קוֹל פְּנִימָא, הַנִּמְצָא בְּפִנִּימִיּוֹת בְּכָל דָּבָר וּדְבָר. וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֶיךָ - הֵינְנוּ רַחֲמֵנוּ שֶׁהֵיאַב בְּתִמְיֹמֹת הַלֵּב יִיתֵן לָךְ ה' יִתְבָּרַךְ דְּבָרֵי תוֹרָה, וְתִלְמוּד תוֹרָה בַּחֲשֵׁק וּבְתִמְיֹמֹת. אִם יִהְיֶה נְדַחְךָ בְּקֶצֶה הַשָּׁמַיִם - הֵינְנוּ דָּבָר שֶׁרַחוּק מְדַעְתֵּךְ שֶׁתוּכַל לְתַקֵּן אוֹתוֹ, מִשֵּׁם יִקְבְּצֶךָ ה' אֱלֹהֶיךָ וּמִשֵּׁם יִקְחֶךָ - גַּם שֵׁם יִתֵּן אוֹתְךָ ה' יִתְבָּרַךְ. וְגַם ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ... לְאַהֲבָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ - הֵינְנוּ הַחֲשֵׁק שֶׁהֵיאַב לְדַבְרֵים אֲשֶׁר אֵינֶם טוֹבִים בְּעֵינֵי ה', יִתְקַנּוּ ה' יִתְבָּרַךְ בַּעַת אֲשֶׁר תֵּשֵׁב בְּתוֹבָה שְׁלֵמָה, וְתֵאָהֵב אֶת ה' וְתַחֲשֵׁק לְדַבְרֵי תוֹרָה. וְנָתַן ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת כָּל הָאֱלֹת הָאֵלֶּה עַל אִיבֶיךָ וְעַל שְׁנֵאֶיךָ - הֵינְנוּ הַדָּבָר תְּאוּוּהָ הָרַע שֶׁנִּמְצָא בְּךָ יִיתֵן ה' עַל אוֹיְבֶיךָ וְעַל שׂוֹנְאֶיךָ. וְאַתָּה תֵּשׁוּב וְשִׁמְעַתָּה בְּקוֹל ה' וְעֲשִׂיתָ אֶת כָּל מִצְוֹתָיו - הֵינְנוּ הַחֲשֵׁק הַנִּמְצָא בְּךָ לְדַבֵּר תְּאוּוּהָ יִכְרַר אוֹתוֹ ה' יִתְבָּרַךְ, וְיִהְיֶה לַעֲשׂוֹת בּוֹ אֶת כָּל מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו. [ע"פ רבי מרדכי יוסף

ליינר מאיז'ביצא, מי השילוח, פרשת ניצבים]

כולם מתעלים

אתם נצבים היום כלכם

הנה פרשה זו קורין לעולם קודם ראש השנה, ומרומז במילת היום, כי "זה היום תחילת מעשיך זיכרון ליום ראשון". שכל ניצוצי נשמות ישראל נצבים ומתעלים במקורם הראשון ביום זה עד לפני ה' - ראשיכם שבטיכם וגו' עד שאב מימך. ופירט הכתוב עשר מדרגות, שכמו שיש עשר מדרגות בנפש האדם כך הנה כל ישראל הם קומה אחת שלמה, כנסת ישראל, ואף היא נחלקת לעשר מדרגות, ובראש השנה מתעלים כל המדרגות למעלה במקור חוצבם, אפילו מחטב עצים עד שאב מימך, שהם בחינות ומדרגות התחתונות. [ע"פ רבי שניאור זלמן מליאדי, ליקוטי תורה]

זֶהוּ וּבוּ הוּא
ספרו החדש של עוזד מזרחי

סיפורים קצרים מעולמם של החוזרים בתשובה

שראו אור ובחרו בטוב, אך נילו בהמשך שהסיפור אינו פשוט כלל...

סיפורים של אמונה והתמודדות, מוכוה ותעוה, צחוק ועצבות. קדיש וחול.

077-3220338
תחנה מרכזית ירושלים, יפו 224
דוכן - קומת כניסה, חנות - קומת 3
שעות פעילות: 8:00-22:00 (חנות), 8:00-22:00 (דוכן)

ד' שיר
חברת ירושלים מקיפה
www.dshir.co.il

דרושים מדריכות ומדריכות

לשנה"ל תשע"ט

לשליחות חינוכיות בכתות ט' י' בבתי"ס ברחבי הארץ

אחריות מסירות והתמדה
יום הדרכה מלא
ליווי תלמידים בתהליך אישי וכתתי
עדיפות לבעלי ניסיון בחינוך לא פורמלי

אפיקים
תכנית להעצמה דתית
מכוונים לאמונה, מתחברים לנשמה

פרטים והגשת מועמדות
michalkalfa@gmail.com

052-4249300

אוצרות בפתקים

מבחר מרתק מתשובות שכתב
כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע,
עם צילום כתב היד, במגוון רחב של נושאים

רוצים לקבל את
הקטלוג המלא
של הוצאת
מעיינותיך?
שלחו מייל:
mbook.co.il@gmail.com

בקרו
בחלק ג'

פתקים
משולחנו של הרבי

א

ליקוט תשובות בכתב יד קדשו
של הרבי מליובאוויטש זי"ע

ב

ליקוט תשובות
של הרבי מליובאוויטש זי"ע

מעיינותיך
בית הוצאה לאור לספרות חסידיית

מדי יום ביומו השיב הרבי מליובאוויטש לפונים רבים. כתבו לו אנשים ונשים, תלמידי חכמים ופשוטי עם, מבוגרים וצעירים ואפילו ילדים קטנים. לעתים הרבי השיב במכתב בחתימת ידו, ולפעמים רשם בשולי מכתבי הפונים את תשובתו, בסגנון קצר וחד. תשובות אלה זכו לכינוי 'פתקים'.

שלושת הכרכים של 'פתקים משולחנו של הרבי' מביאים מבחר מתוך תשובות אותנטיות אלה, בכתב ידו של הרבי, במגוון רחב של נושאים המעסיקים רבים מאיתנו - משאלות של שידוכים, חינוך, בריאות ופרנסה ועד בירורים בענייני אמונה ועבודת ה'. לצד תצלום כל פתק מוגש פענוח והסבר, במידת הצורך.

להשיג ברשתות אור החיים, יפה נוף, קה"ת ובכל חנויות הספרים המובחרות
ביריד החסידות בייט כסלו ובאתר mbook.co.il

הכלבה עשתה שליחותה

עדו גגרים

האמת היא שאני חושש ממצע שופר, ובכלל מפנייה לאנשים ברחוב... אבל ראש השנה זה זמן להתחזק, אז החלטתי להעז יותר.

התפילה בישיבה מסתיימת די מאוחר, ואחריה סעודת החג בבית לא הותירה זמן רב. כך שעד שיצאתי לרחוב היה כבר סמוך לשקיעה.

ראש השנה אחרי הצהריים - ואין נפש חיה ברחובות! אפילו בגנים הציבוריים, כמה זקנים דתיים שבוודאי שמעו שופר, ותאילנדים שקצת פחות מחויבים במצווה.

עשרים דקות לפני השקיעה, אני משוטט בגן הציבורי בחוסר תקווה, והנה שני בחורים צעירים מולי, אחד עם כלבה. הם נראו כל כך לא בעניין, שלא העזתי לשאול אפילו. אבל השקיעה מתקרבת, ואין אף אחד, אז אין ברירה. ניגשתי אליהם ואמרתי: "תשמעו, באתי לתקוע בשופר לאנשים, ואין אף אחד. אז יש לי כאב בטן מהתקיעות שמחכות לי בפנים... רוצים לשמוע שופר? "

אחד באמת עשה פרצוף חמוץ, אבל זה עם הכלבה אמר: "יודע מה, בוא נעשה קטע! נראה איך הכלבה תגיב ליללות האלה."

הם הכניסו אותה לגינת הכלבים, לקחו כיפות, בירכו והתחלתי לתקוע. הם באמת היו מרוכזים בכלבה, שנבחה כמו משוגעת על השופר. תקעתי בכל הכוח, בתחרות עם הנביחות, והחברה ממש לא איתי.

סיימתי, אמרו תודה ושנה טובה והמשיכו בדרכם, וגם אני ממשיך, חצי מבואס. לפחות הכלבה גרמה להם לשמוע.

ואז, מהצר השני של הפארק, בניין שלם, שש או שמונה מרפסות מלאות, צועקים לי: "סליחה, סליחה, אתה יכול לבוא לתקוע גם לנו? "

מבט לשעון - שמונה דקות לשקיעה. הכלבה עשתה את העבודה והעירה את השכונה.

חציתי בריצה את הפארק, צעקתי - "שומעים אותי מפה? " וכל המרפסות במקלה: "כן! "

"או אני מברך, תענו אמן ותקשיבו! "

ברכה, תקיעות, ומולי חבורת אנשים בשלל מרפסות, זה עם כיפה, זה עם מגבת מחבל הכביסה על הראש, ההיא מתעטפת באיזו שמיכת קיץ... אבל כולם מקשיבים לתקיעות! ממש בשקיעה סיימנו ונפרדנו בצעקות שנה טובה. אולי הכלבה לא חייבת לשמוע, אבל היא בהחלט השמיעה שופר להרבה יהודים...

שלוש שנים מאוחר יותר. ליל שבת 'שובה' בישיבה. קוראים לי, מישהו מחפש אותך בחוץ.

יצאתי. זוג חמוד עמד שם.

- תגיד, אתה תקעת בשופר בראש השנה בגן הציבורי לפני שלוש שנים?

- נכון!

- אנחנו היינו אז בבניין, בשתי מרפסות שונות, עוד לא הכרנו. וגם היינו רחוקים אז מאוד ממצוות. אבל זו הייתה תקיעת השופר הראשונה שלנו בחיים... אז תודה רבה!

התקיעה הזו הייתה כנראה חלק ממסע התקרבות. התברר לי שחודש אחרי התקיעה הזאת, נכנסו שניהם לפרויקט זהות יהודית לסטודנטים. עברו שנים, הם נישאו וכיום הם זוג מלא בקדושה ותורה, ואפילו מלמדים בעצמם את מי שרוצה.

בכל(ב) הקדוש ברוך הוא עושה שליחותו...

האתגר המרכזי הרב יהושע וידר

מתאימה היא פרשת ניצבים, הנאמרת על סף הכניסה לארץ, לימים אלו בהם ניצבים כולנו על סף השנה החדשה, וגם לתקופתנו בכללותה, תקופה בה ניצבים אנו על סף הגאולה השלמה. מתוך עיון בפרשה נוכל למצוא הדרכות יסודיות גם לימים ולתקופה.

עיקרון ראשון הוא החיבור אל כלל ישראל כולו, ולא רק כשורשי-חיים מופשט אלא חיבור ממשי לכל גווני הציבור. אותו כלל של "אתם ניצבים היום בְּלִפְנֵי" מתפרט בפועל לכל המדרגות והרבדים החברתיים, החל ב"ראשיכם שבטיכם" וכלה ב"חֹטֵב עֵצִיף וְשֹׁאֵב מִיַּמֶּךָ". החיבור אל הכלל הוא גם שורש ההכנה לראש השנה, היום בו אמרה האשה השונמית לאלישע "בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנִי יֹשֶׁבֶת". ראש השנה הוא יום המלכת ה', ואדם פרטי לא ממליך כפרט, העם הוא הממליך, והפרט ממליך כחלק ממנו, מתוך הזדהות וחיבור אישי לשאיפת החיים הלאומית שלנו. פיתוחה של אותה תודעת התכללות הוא גם האתגר המרכזי של דור קיבוץ הגלויות, בשלב המעבר מהיותנו אוסף של פירורי קהילות ויחידים בגלות להיות שוב "לגוי אחד בארץ" (יחזקאל לז).

מתוך עיקרון ראשי זה נובע העיקרון השני - בניית הערכות ההדדית: "...לא ענש את הרבים [= על חטאי היחיד] עד שעברו את הירדן, משקיבלו עליהם את השבועה בהר גריזים ובהר עיבל ונעשו ערבים זה לזה" (רש"י פרשתנו ט). כך גם כל בקשותינו בראש השנה הן בקשות כלליות, "שמחה לארץך וששון לעירך". כך היה תמיד, ובפרט בדורנו. תהליך התגבשותנו מחדש למרקם-חיים לאומי אחד הינו זכות גדולה - המטילה עלינו אחריות גדולה. "האחריות הכללית הציבורית ומתוכה הפרטית האישית, כלפי כלל ישראל ומתוכו כלפי יחידיו, המוטלת עכשיו... על כל אחד ואחד מאיתנו" (הרצ"ה קוק, מאמר "אמונת עיתנו"). בדור שזוה מקבל משנה-תוקף ציוני התורה "ואהבת", שהרמב"ם בספר המצוות (עשה ג) כותב עליו "שמצוה זו כוללת גם כן שנדרוש ונקרא האנשים כולם לעבודתו יתברך ולהאמין בו... ולשון ספרי: ואהבת את ה' - אהבה על הבריות". זכות וחובה היא לכל אחד ואחת מאיתנו להיות שותפים פעילים בשלב המופלא של ההתוודעות לפנימיותנו האישית והלאומית, תהליך הנקרא בפרשתנו "תשובה" (ובמבט מנוכר, חיצוני ומבולבל - "הדתה").

יסוד הכל, המעניק לנו את הוודאות בהצלחת התהליך הכה-מאתגר הוא ההכרה כי אין מדובר בתהליך לאומי גרידא, אלא בתהליך אלו-קיאומי, כדברי חז"ל המובאים ברש"י בפרשתנו (ל): "שהשכינה שרויה עם ישראל בְּצַרַת גְלוּתָם, וכשנגאלין הַכְּתִיב גְאוּלָּה לְעַצְמוֹ, שהוא ישוב עמהם". על בסיס יסוד זה מנוסחת הבקשה החוזרת את תפילותינו: "למען שמך". למען שמו אנו חיים, למען שמו אנו מתפללים בראש השנה, ולמען שמו, ואיתו כביכול, אנחנו נגאלים.

יתן ה' שתהא השנה הבאה עלינו לטובה שנת צמיחת קרן ישועה מתוך התעצמותה של התודעה הישראלית האמיתית - תודעת "קודש ישראל לה", שמתוך ערכותנו נחלץ להפצתה בכל שדרות האומה.

מבצע על ספרי סדרת "הגיע הזמן"

8 ספרים רק ב- **389** כולל משלוח עד פתח הבית

תרומות לראש יהודי יתקבלו בברכה

הספר "עכשיו תורנו" **במתנה** לתורמים מעל 180 ₪

החכמה היא לטעום!

חז"ל על התורה

7

בראשית < חז"ל על התורה

החכמה

לא גדולים...מקטן כלומר עתידים לצאת ממנו גם גדולים וגם קטנים (במראה ובחשיבות). לישול רשות. לשתף, להתיעץ.

אמר לו הקדוש ברוך הוא: משה, האדם הזה שבראתי – לא גדולים וקטנים אני מעמיד ממנו? שָׁאם יבא הגדול לישול רשות מן הקטן ממנו, והוא אומר: 'מה אני צריך לישול רשות מן הקטן ממני, והן אומרים לו: למוד מבוראך, שהיא ברא את העליונים ואת התחתונים, כיון שבא לבראות את האדם – נמלך במלאכי השרת.

(מדרש – בראשית רבה, פרשה ח)

האדם נברא יחידי

בדברי חכמינו כמה הסברים לבריאת אדם אחד, יחידי, שממנו התפתחה האנושות.

לפיכך נברא אדם יחידי, ללמדך שכל המאבד נפש אחד מישראל מעלה עליו הכתוב כאלו אבד עולם מלא. וכל המקים נפש אחת מישראל מעלה עליו הכתוב כאלו קים עולם מלא.

ומפני שלום הבריות, שלא יאמר אדם לחבירו: אבא גדול מאביך.

ושלא יהו מינין אומרים: הרבה רשויות בשמים.

ולהגיד גדולתו של הקדוש ברוך הוא, שאדם טובע כמה מטבעות בחותם אחד וכולן דומין זה לזה, ומלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא טבע כל אדם בחותמו של אדם הראשון ואין אחד מהן דומה לחבירו.

לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר: בשבילי נברא העולם.

(משנה – סנהדרין ד, ה)

בריאת האיש והאישה

חכמינו מרחיבים את סיפור יצירת האישה, במבט הרואה באיש ובאישה שני חצאים של ישות אחת.

אמר רבי ירמיה בן אלעזר: בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון אנדווגינוס ברא. זהו שכתוב: 'זכר ונקבה בראם' (בראשית ה, ב).

אמר רבי שמואל בר נחמן: בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון דויפרצופים ברא, ונסרו ועשאו גביים – גב לכאן וגב לכאן.

להרחבה < עוד על האיש והאישה כשני חצאים של נשמה אחת, ראו ספר המחשבה עמ' 16.

כאלו אבד עולם מלא. שהרי מאדם אחד בלבד יצאו כל בני העולם. מקום. מציל.

שלא יאמר...מאביך. שהרי כולם בני אב אחד. מינין. כופרים. הרבה רשויות בשמים. אלים רבים, וכל אל ברא אדם אחר. חוקם. תבנית.

בשבילי נברא העולם. גורל העולם תלוי בי.

ספר החכמה, עמוד 7
מתוך סדרת 'סודות היהדות'

עכשיו על המדף: סודות היהדות

יצירת המופת של הרב עדין אבן ישראל שטיינזלץ, המקיפה את אוצרות הידע של עם ישראל בפורמט ייחודי: מצד אחד הטקסטים המקוריים ולצדם עזרים וביאורים בעברית מדוברת, והכל באריזה נגישה, ידידותית ונעימה לעין

להשיג עכשיו:

ובחנייות הספרים המובחרות

סיפורי חסידיים | זלמן רודרמן

ותשליך במצולות ים

מיכה ז, יט

“ותשליך במצולות ים כל חטאותם” – בספר ה'תניא' נאמר שכל יהודי בגלגול זה או בגלגול אחר, כי לא ידח ממנו נידח”. כשהיה המשפיע הנודע רבי שמואל בצלאל שפטל (הרשב"א) מגיע לקטע הזה בשיעורו לפני תלמידי הישיבה, היה אומר:

“בניי חביבי, הרי כל יהודי ודאי יעשה

תשובה בסופו של דבר, אם־כן מדוע לדחות? יש לעשות מיד

תשובה, בלא שהיות!” (סיפורי חסידיים)

צבי החל מגבש לעצמו מחדש את עולמו הרוחני. ולפתע חש עצמו בודד בתוך העולם והסביבה שבהם חי והתהלך. בהעדר הדרכה ויד מכוונת, השתית את מערכת קשריו המתפתחת, עם הבורא, על כל מיני אותות וסימנים שקבע לעצמו.

באותה התקופה נתקף גם מחלה קשה ומסתורית שהסבה לו כאבים עזים, מלווים בדימומים קשים. הוא נזקק ליטול בכל יום כמות גדולה של תרופות, שהתישו אותו פיזית ונפשית כאחד. במקביל הוא לא נטש את תחום התעניינותו החדש – היהדות. כל ספר יהודי שהזדמן לידי עורר את סקרנותו ונקרא על־ידו בשקיקה.

באחד הימים התגלגל לידיו ספר שעסק בחגים היהודיים ובמנהגייהם. את עיניו של פישמן צדו פתאום כמה שורות שעסקו במנהג ה'תשליך' בראש־השנה. אמירת הנוסח המיוחד וניעור הכיסים לאחר מכן, כאקט של התנערות מן החטאים, מצאו חן בעיניו.

לאחר ששב וקרא את נוסח ה'תשליך' פעם ועוד פעם, החלו המחשבות להתרצץ במוחו. לפתע סגר צבי את הספר וכמי שאחזו דיבוק פתח בריצה מטורפת משפת הים אל ביתו. כשהגיע לשם, דילג במהירות על כל המדרגות, נכנס פנימה וניגש

פישמן נבוך לרגע. “איך באמת?”, השיב בשאלה, ספק לחבר ספק לעצמו. מאותו רגע והלאה השאלה הזאת לא הניחה לו. “איך יכול להיות שבעוד אני חוקר כתות ובודק דתות שונות ומשונות, מעולם לא הקדשתי כל מחשבה ליהדותי שלי?!” שב ושאל את עצמו.

למחרת הגיע אל החוף כשספר תנ"ך בידיו. הוא החל לקרוא בו והתכנים דיברו אל ליבו. פתאום מצא את עצמו מבלה ימים שלמים כשהוא שקוע בשורות הנביאים והכתובים. סיפורי התנ"ך נפרשו לנגד עיניו כעלילה מרתקת מאין כמותה.

אט־אט החלה להבשיל בקרבו ההכרה כי גם הוא עצמו אינו אלא עוד חולייה בשרשרת התנ"כית היהודית וכי כל מציאות חייו מהווה פרק בתסריט הבריאה. “איזה תסריטאי ענק הוא הבורא!...”, התפעם ברגע של הארה.

חריקת בלמים ראוותנית עצר את מכונת הספורט שלו בחניון ביתו המפואר. את גרם המדרגות שהוביל אל הבית דילג בקפיצות גדולות, תוך שהוא משמיע קריאות צהלה. היה זה יום גדול ומאושר בעבורו. זה עתה מכר תסריט ארוך שבכתיבתו השקיע חודשי עמל רבים לבימאי סרטים צ'כוסלובקי נחשב. פרק נוסף בסיפור ההצלחה ההוליוודי שלו – הושלם.

באותם ימים נהנה צבי פישמן ממסך ומתהילה. את ימיו ולילותיו חילק בין כתיבת תסריטים לבין בילויים והתחככות עם ידוענים למיניהם.

אלא שבתוך תוכו גם ברגעי השיא שחוה חש צבי תחושה עמומה של ריק פנימי. הרגשת תפלות וחוסר תוכן תקפה אותו לעיתים תכופות. זו הסיבה שבגללה פנה לאפיקים מיסטיים שונים כדוגמת יוגה, מדיטציה ואף בודהיזם. אך גם ניסיונות אלה לא הועילו לנפשו הכמהה ותחושת הריקנות לא חדלה להציק לו.

צבי לא “ברח” מיהדותו, שכן למעשה מעולם הוא לא הכיר אותה ולא נתוודע לה. כשמלאו לו שלוש־עשרה שנים, לרוגמה, ביקשו הוריו לערוך לו טקס בר־מצווה בהיכל הרפורמי שבשכונה. אך מכיוון שהמקום היה נתון אז בעיצומן של עבודות שיפוצים וה'תפילות' הועברו זמנית ל...כנסייה סמוכה, נערכה גם חגיגת בר־המצווה שלו שם, לצד העוגב ובצל הצלמים. בכך פחות או יותר הסתכם החינוך ה'יהודי' שספג בבית הוריו.

את מועקת ליבו השתדל צבי להפיג על שפת הים, שם נהג לבלות במשך שעות ארוכות – צופה בגלי הים המתנפצים אל החוף בתסיסה חרישית לבנה. שם גם 'בושלו' מרבית רעיונותיו לתסריטים שכתב.

יום אחד, בעת שנח על שפת הים, מגלגל בראשו רעיון לתסריט חדש, התיישב לידי חבר, לשעבר תושב הארץ. בין השניים התפתחה שיחה על דא ועל הא. בתוך כך פנה אליו החבר בשאלת תם – איך ייתכן שהוא יהודי ובכל זאת אינו יודע דבר על יהדותו.

כמי שאחזו דיבוק פתח בריצה מטורפת משפת הים אל ביתו. כשהגיע לשם, דילג במהירות על כל המדרגות, נכנס פנימה וניגש היישר אל ארון התרופות. הוא נטל שקית ריקה ומילא אותה בכל התרופות שבארון

בסייעתא דשמיא

הדרך פנימה

גילוי ניגון האמת שבתוכנו

סוף סוף זה קורה,

יוצאים לדרך...

ואתה מוצאן להצלחה!

לימוד תורת הנפש לגברים

לימוד העוצמות החבויות בתוכנו והקניית כלים להתמודדות יום יומיות; העצמה, זוגיות, חינוך ועוד... צמיחה מתוך לימוד משותף ומעמיק.

נלמד להתחבר לנקודת האמת, להעצים את אור הנפש החבוי

הרב שמואל מינקוב איש חינוך, מאסטר ומרצה ב-NLP

ר' הראל חזרוני מייסד 'הזולה של חזרוני' ומכון 'משיבת נפש' - OU ישראל

הרב אליהו עובדיה איש חינוך, מרצה ומייסד 'הדרך פנימה'

ועוד מרצים נוספים...

לפרטים והרשמה:

אוראל - 054-5410702

תוכנית דו שנתית

35 מפגשים (בשנה)

ימי ראשון 16:00-21:00

תחילת לימודים י"ב חשוון תשע"ט

21/10/18 (למניינם)

אולפנת צביה רח' ירמיהו 5, ירושלים

אור לשמואל

הדרך פנימה

גילוי ניגון האמת שבתוכנו לעילוי נשמת ר' שמואל בן מניני

היישר אל ארון התרופות. הוא נטל שקית ריקה ומילא אותה בכל התרופות שבארון.

עם השקית המלאה שב בריצה אל שפת הים. מתנשם ומתנשף תר צבי אחר פינה שקטה ומבודדת. הוא קרב אל הגלים והרים את השקית אל על. "אלוקיי שבשמים!", זעק מקירות ליבו, "הריני משליך בזאת את כל תרופותיי אל תוך המים ומתחנן לפניך - אנא טול ממני את מחלתי!"...

בתנופה השליך את השקית עם התרופות אל תוך גלי הים השוצפים, רחוק ככל שרק יכול. לאחר מכן קרא מתוך הספר שעמו את פסוקי ה'תשליך'.

לביתו שב צבי מותש לחלוטין מן החוויה הנפשית המסעירה שעברה עליו. הוא שקע בשינה עמוקה, ממנה התעורר רק למחרת בבוקר.

כשפקח את עיניו חש לפתע מאושש כפי שלא חש זה זמן רב. הוא קם על רגליו, ניגש אל החלון ושמש זהובה חייכה אליו.

רק בחלוף כמה ימים נוספים ידע צבי בבירור כי תחושת ההקלה הגדולה שפקדה אותו אינה זמנית או מדומה. צבי הבריא לגמרי ממחלתו ויותר לא נזקק עוד לשום תרופה.

התקרבותו של צבי ליהדות נכנסה עתה להילוך גבוה ורציני יותר.

בימים הבאים הזדמן לו לקרוא באחד הספרים שהשיג כי הקב"ה נתן לעם ישראל את ארץ-ישראל. הוא החל להתלבט עם עליו לעזוב את מקומו ולעלות לארץ-ישראל. לילה אחד, לאחר יום ארוך של מחשבות בלתי פוסקות בנושא, ביקש צבי אות משמים שיאיר את דרכו.

למחרת בבוקר, בצאתו מביתו, נדהם לגלות בתיבת הדואר שלו חוברת הסברה יהודית, שעל כריכתה תצלום של הריהבית ומעליו הכתובת 'ירושלים בחירת'... ליותר מכך הוא לא היה זקוק.

בתוך כמה שבועות קם צבי ועלה ארצה. הוא נטש מאחור את גלי הים, את הסרטים ואת הנאות העולם הזה, ושיקע עצמו בלימוד תורה ובקיום מצוות. כאן בארץ, צועד בדרכו החדשה, דרך אבותיו עליהם למד בין דפי התנ"ך, חש סוף-סוף כי בא אל המנוחה ואל הנחלה.

ר' צבי פישמן מתגורר בירושלים, נשוי ואב למשפחה מאושרת. לפרנסתו הוא כותב תסריטים לסרטי תדמית של מוסדות חינוך דתיים וכדומה. בניצול כישורונותיו ויכולתו המקצועית, למטרות קדישה, הוא רואה את הדרך האמיתית לתיקון עברו.

המשך בעמוד הבא

התוועדות

הרב עדין אבן ישראל (שטיינדלץ)

שנים היו חיי עמל ויגיעה, חוץ מכמה מפורעניות שבאו והתרגשו לעולם ועשו את החיים קצת יותר מעניינים.

יש לבני אדם דמיונות וזיכרונות, פלוני חושב שכשהיה ילד אנשים היו יותר יפים, הכרס של הגבאי היתה יותר עגולה, בית הכנסת היה יותר מצוחצה, ועוד כל מיני דמיונות. יש תיאור יפה של מישוהו שמתלונן על הנוער של הדור שלו - "הנוער מקולקל ומושחת, לא כמו בזמן של אבותינו שהייתה דרך ארץ. עכשיו - עולם פרוץ, בלי שום כבוד". הדבר היפה כאן הוא שהמכתב הזה הוא בן ארבעת אלפים שנה, ממצרים העתיקה. זה עניין שלמשל לא השתנה, אותו סוג של תלונות מצד הזקנים ממשך לו לאורך כל הדורות. "כשאנחנו באנו ארצה - העולם היה אחר, ואיזה מנהיגים וראשים היו לנו".

ואחרי כל זה, יש דבר שבאמת השתנה, ואני אומר את זה רק בגדר של חוויה או זיכרון פרטי. הייתי קורא לזה "היהדות בפשיטות".

אני בכונה לא אומר "יהדות בתמימות" - לא תמיד הייתה תמימות, אבל פשיטות; שאני לוקח את היהדות שלי ברצינות גמורה. יכול להיות שעכשיו מספר היהודים שלומדים הוא גדול יותר, אבל בעבר הייתה הפשטות הזו שאני יכול להגיד - יש חודש אלול ולכן חודש אלול ניכר; יש עשרת ימי תשובה ולכן אלו לא רק ימים שאומרים בהם סליחות ומוסיפים כל מיני הוספות בתפילה - ותמיד שוכחים אותן - אלא עשרה ימים של תשובה. "הימים הראשונים" אולי היו ימים עם הרבה פחות תודעה בענייני אמונה ומחשבה - אם אני צריך לנחש, אני חושב שכיום יש הרבה יותר בחורים שמכירים קצת את ספר הכוזרי. אני לא חושב שבא רבה שלי עיין בו. אני גם רואה אנשים שמכירים ולומדים ספרים אחרים. לכאורה הייתה צריכה להיות תוספת בעניין הזה של המודעות, של ההתבוננות והאמונה, אבל המודעות והתודעה הם רק פורמליים.

אנחנו עומדים כעת ימים ספורים לפני ראש השנה - מה היום הזה אומר ומה הוא מחייב? זו הנקודה שמקשה עלינו להבין איזה סוג של הכנה עלינו לעשות. יש דיונים בפוסקים האם צריך לצום בערב ראש השנה, ולדעת רבים, מן הראוי לצום. אם הרעיון הוא שאני צם כל היום בערב ראש השנה וגם עושה במשך היום כך וכך דברים כדי להכין את עצמי, אז יש דיבור תועלת. אנחנו מדברים על "קדושת היום כי הוא נורא ואיום" - האם אני יכול להתכונן לזה, או שאני בא לזה באופן של "אם ילך - ילך, ואם לא - אז יהיה כמו ראש השנה בשנים עברו"? לגבי יום כיפור אין לי כל כך חשש כזה, גם ביחס לפסח וסוכות, כי יש דברים אחרים שתופסים את היום. אבל ראש השנה - כל העיסוקים שלו הם כולם רוחניים, זה לא יום של ממשות, ולכן יש כאן בעיה.

נניח שאדם רוצה לעשות תשובה - לאו דווקא בסדר גודל של שינויי המהות הגדולים, אבל גם לא ביחס לדברים של מה בכך; תשובה שמתבטאת לא בניסיון למצוא חסרונות ופגמים אלא בתיקון, ביצירה של עניין חדש בחיים. אותו אדם יכול לגבש תכנית עבודה מקיפה - ויש לו חודש שלם בשביל זה, עשרים ותשעה יום. אפשר לחלק את הימים: מיום ד' ועד ט' באלול אני עוסק בתיקון התפילה, ובימים אחרים אני מנסה לתקן עניין אחר, ואני מנסה ליצור איזה שינוי כללי יותר בחיים שלי. אם אני עושה תכנית עבודה שכזו במשך חודש שלם, אם אני עושה חודש אלול כזה - כאשר מגיע ראש השנה הוא לא מסתכם רק בזה שאני שומע קול שופר וזהו.

רצוננו לראות את מלכנו!

אותו בית מדרש. אותו אדמו"ר. אותו בעל תוקע. ובכל שנה התקיעות יצאו מקוטעות וצרודות. התפלאתי - הם לא יכולים למצוא איזה בעל תוקע מיומן? < אין הופכים את ראש השנה ליום נשגב, יום שבו לא רק שרים למלך הכבוד אלא גם פוגשים אותו?

לחגים מעשיים, כמו סוכות ופסח, קל לעשות הכנות. בסוכות יש לבנות סוכה, לסדר את הסכך ולקנות ארבעת המינים. בפסח מנקים ומבערים. אבל בראש השנה, מצד התורה יש רק מצווה אחת, ומצווה מאוד פסיבית - "לשמוע קול שופר". אם המצווה הייתה על כל אחד לתקוע לעצמו הרי שאנשים היו מתייגעים בהכנות לזה, אבל המצווה היא רק לשמוע. לראש השנה יש תוכן, אבל התוכן כמעט ולא מתבטא בעשייה גשמית - אז איך אני מבטא את התוכן הזה?

חודש אלול היה צריך להיות הזדמנות יוצאת מן הכלל בשביל הכנה שכזו. מדובר בחודש שלם, שדאגו לכך שלא יהיו בו מאורעות וחגים מיוחדים - חודש נקי. בחודשים אחרים יש אירועים שממלאים אותם בעיסוקים, אבל אלול הוא חודש של חולין, חודש שכולו פנוי בשביל להיות חודש התשובה.

נכון שיש עניין כזה של ירידת הדורות. אבל בכלל, כשאנשים מתחילים לדבר על מה היה לדורות הראשונים שהיו טובים מאלה, קהלת עונה - "כי לא מחכמה שאלת על זה". על הרבה שאלות יותר גדולות ומרכזיות קהלת לא עונה ש"לא מחכמה שאלת", למה רק כאן יש תשובה כזו? כי נניח שאתה צודק, והדורות הראשונים היו טובים יותר - מה אתה מתכוון לעשות עם זה? מה יוצא לך מזה? אם זו עובדה - זו עובדה, מה אפשר לעשות?

אבל לפני כן בכלל צריך לשאול האם זה נכון שהימים הראשונים היו טובים מאלה, כי במובנים רבים - זה פשוט לא כך. ייתכן שפעם היה צריך להיות היסטוריון כדי להבחין בדברים שמשתנים לאורך הזמן, אבל כיום לא צריך להיות חכם גדול כדי לשים לב שהעולם כל הזמן זו, משתנה, וגם מתפתח ומשתפר, ולא רק בנוגע לעניינים של מה בכך כמו דגם חדש של טלוויזיה, אלא גם בענייני רפואה ומדע, למשל. אותה טענה שאוהבים לומר על כמה נפלא היה בדורות הראשונים - אלו רק אגדות. החיים במשך מאות ואלפי

למצוא איזה בעל תוקע מיומן ומלומד, שיתקע בשופר כדבעי? לאחר זמן ה'בית ישראל' נפטר ונתחלף האדמו"ר - באופן פנימי הוא היה יותר תקיף מקודמו, אבל הוא לא היה נראה כך, אלא הרבה יותר נוח לבריות. והנה הגיעו לתקיעות: אותו תוקע, אותו מקום, אותו קהל - והתקיעות הלכו חלק. מדוע? כי אצל ה'בית ישראל' הייתה פשוט אימה, התוקע שהיה חסיד זקן ובעל-תוקע מיומן, כאשר היה צריך לתקוע פשוט לא היה מסוגל.

המלכות, איננה קשורה דווקא בזה שיש כך וכך אלפי אנשים, אלא היא תלויה בכך שאדם מגיע להפנמה והרגשה של מלכות ה'. **כאשר יש יום כזה שזה כל מה שאומרים בתפילה - "המלך" "המלך" - אז אני רוצה פעם אחת לראות את המלך! האם זה לא שווה, אפילו פעם אחת? ואפילו אם המלך לא מתגלה אליי, לפחות שתהיה לי איזו הרגשה שהגעתי לראש השנה - פתחו לי פתח, נכנסתי פנימה, וראיתי משהו משל המלך. בשביל זה צריך להתכונן, בשביל שהאדם יוכל להיכנס ולשמוע קול שופר, ולהרגיש את ההרגשה של המלך.**

מה שקורה הרבה פעמים הוא שמגיע ערב ראש השנה וכולם מאוד עסוקים, וקשה למצוא זמן להכנות הנפש. הכנת הנפש היא לא דבר שהאדם יכול לעשות סתם ככה ברגע שמתחשק לו.

מה עושים במהלך היום הזה של ראש השנה? בסדר, אז שרים עם החזן, הרי אלו ימי הרווחה והפרנסה של החזנים. לפעמים אני שומע אנשים משוחחים ואומרים שהם יבדקו מי הם החזנים בבית כנסת זה ומי בבית כנסת זה, וכך יחליטו היכן יתפללו. עצם זה שבשביל לשמוע פלוני מיילל יותר יפה בתפילה פלוני הולך מבית הכנסת שבמקומו למקום אחר, נראה לי פשוט משונה ומופרך. לשמוע קול שופר מילא, אבל לשמוע קול חזן?

יגיע ראש השנה "ויבוא מלך הכבוד", וגם ישירו שיר לכבודו של מלך הכבוד, אבל איך אני בפועל מרגיש, מבטא, את זה שיש מלך הכבוד? בכל זאת - "הנה יום מלכנו", צריכה אם כן להיות הרגשה כלשהי שאכן יש דבר כזה ויש תאריך כזה. אם במקום זה ישבתי וסיימתי את התפילה, קיפלתי את הטלית והלכתי הביתה לקיים את הציווי של נחמיה "אכלו מעדנים ושתו ממתקים", מה יצא לי מזה?

מה שצריך לנסות ולהגיע אליו בראש השנה, הוא שכאשר סוף סוף בא יום ה' הגדול והנורא, שזה יהיה יום של שבג. העניין בראש השנה הוא שתהיה הרגשה של משהו מיוחד ושל מעמד מיוחד, של גדולת היום. תוקעים בשופר; השופר תוקע יותר או תוקע פחות, זהו לא העניין, העניין הוא בהרגשה הברורה של החרדה.

במשך שנים הלכתי להתפלל בבית המדרש של גור באחד מהימים של ראש השנה. יש שם הרבה מויקה - הרבה ניגונים מורכבים, עם מקהלה מאורגנת ומפוארת. אני יכול לחיות בלי המוזיקה שם, אבל הדבר שבאמת משך את ליבי היה אוסף גדול של אנשים שיצר מעין "הוד מלכות". יש משקל והשפעה למשהו שהוא כמו מסדר צבאי, עשוי כמו שצריך. נכון שלא עשו שם מסדר, אבל כשיש קהל גדול, שהוא גם קהל כל כך אחיד - יש לזה עוצמה בלתי רגילה. לא באתי לשם בשביל הכוונות - את התפילה עצמה מתפללים מהר מאוד, ובשירה ובנגינה מאריכים עד כמה שאפשר כך שזה רק לטעמו של מי שאוהב שירה. מה עשה עלי את הרושם? הרגשתי שם מלכות. אני רוצה פעם אחת לראות מלכות, בוודאי בראש השנה אני רוצה לראות מלכות. המלכות יכולה להיות גדולה או קטנה - אבל מלכות.

בזמנים מסוימים העניין של המלכות - ממש מורא מלכות - היה עוד יותר בולט שם. אחת החוויות שאני זוכר הייתה בתקיעת השופר. **הייתי שם שנים רבות, בעיקר בזמנו של הרבי ה'בית ישראל'. הוא עצמו לא היה אדם גדול ממדים, אבל הוא היה אדם מאוד מרשים, מאוד מלכותי. הוא הסתובב שם כמלך בתוך הקהל. כאשר הגיעו לתקיעות, לא הייתה פעם אחת שסדר התקיעות הלך ישר. תמיד התקיעה הייתה נפגמת, היה שם רב שעמד ליד התוקע והחזיר אותו פעם אחר פעם. זה דבר שקרה שנה אחרי שנה, והתפלאתי - הם לא יכולים**

בוקר לימוד נשים באריאל

תוכנית שנתית

ג'ש"ט

קרוב אליך

ללמוד ולהתמלא בעוצמות של תורה והכול קרוב לבית וללב

ימי שני ו' בחשוון • כ"א בסיון התשע"ט (15.10.18-24.6.19)

שירת דוד, פרקי תהילים מתוך סידור התפילה הרבנית עידית איצקוביץ'	9:00-10:30
אקטואליה לאור פרשת השבוע הרב אהרן כהן	10:45-11:45
בניין אישי משפחה והורות סדרות מפי מיטב המרצים - הרב יוני לביא, הדסה גהלי, הרבנית אפרת טוויל, הרב עמירם סבן, לינדה בירנבוים ועוד	12:00-13:15

תוכנית מלאה 2500 ₪ (500 ₪ * 5 תשלומים)
שני שיעורים 1500 ₪ (300 ₪ * 5 תשלומים)
שיעור הרבנית איצקוביץ' 950 ₪ (190 ₪ * 5 תשלומים)

לפרטים והרשמה • רותם 052-4767011
bnashim@netzerariel.org
<https://www.bms-ariel.org/blank-i3961>

הנחות

משמעותיות
למזדרות לשלם

נפשי בשאלתי

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

ביני ובין הורי יש פער עצום בעבודת ה', לפעמים אני נוסעת למקומות כדי להתחזק אבל הם כועסים.

הלכה פשוטה היא שכשאדם רוצה לעבוד את ה', הוא אינו מחויב לשמוע בקול הוריו שרוצים שילך בדרך אחרת, קל וחומר אם רוצים שימעט בעבודת ה' יתברך. יחד עם זאת, כיבוד ההורים היא מהמצוות היקרות ביותר. התורה מלמדת אותנו זאת, בין היתר, כשהיא ממקמת אותה בלוחות הברית בתוך שבין המצוות שבין אדם למקום למצוות שבין אדם לחברו, מפני שההורים הם כשותפים עם הקדוש ברוך הוא בברייתנו. ולכן אין להימנע מן העניינים שעל ידם אנחנו נדבקים בה' יתברך, ויחד עם זאת אנחנו צריכים לעשות כל שלאל ידינו, במאמצים גדולים ואמיתיים, כדי לרצות את ההורים ולעשות הכל בדרכי שלום ואהבה. ואם מגיעים למבוי סתום, כדאי להתייעץ עם אדם חכם ומנוסה כדי למצוא את שביל הזהב.

אם אני נהנה מעבירה מסוימת, איך אני יכול להפסיק לרצות אותה?

התורה לא מתנה את אי-עשיית העבירה בכך שלא נאהב אותה. גם אדם שאוהב את העבירה עליו לא לעבור עליה, וזוהי המעלה המיוחדת של תשובה מיראת העונש.

באמת, היה מקום לחשוב שרק מי שחוזר בתשובה מתוך אהבה לה' ושונא בכל לבבו את העבירה, תשובתו תקבל. אבל מי היה עומד בזה? לכן נתן לנו הקדוש ברוך הוא בחסדו אפשרות לשוב בתשובה גם מיראת העונש, אפילו כאשר אנחנו נמשכים אל הרע והעונש הוא המונע היחידי. תשובת העונש הופכת זדונות לשגגות, ומהן קל יותר לשוב בתשובה שלמה, ועל ידי שאדם מתגבר על יצרו, הקדוש ברוך הוא מסייעו שיזכה גם לשנוא את הרע.

נוסף על כך, כשאדם טועם טעם של מתיקות עליונה הוא כבר לא יכול להתרשם ולהתפעל ממתיקות מועטה. ולכן, אם אדם מדבק את עצמו במתיקות הקדושה והמצוות, שזוהי מתיקות אלוקית שאין כדוגמתה, הולכת ומתפוגגת ממנו המתיקות של העבירה. ועל ידי שהוא דבק בטוב וסר מן הרע, הקדוש ברוך הוא יסייעו שיהיה גם בכלל "אוהבי ה' - שנאו רע".

אומרים שה' הוא לא שוטר שמנסה להתקיל אותנו, אז למה הוא נתן לנו כל כך הרבה אפשרויות להיכשל?

למה יש כל כך הרבה דברים בחיים, שיכולים להביא לפגיעה או למחלה? אולי היה עדיף שיהיו לנו פחות אברים, כך שנהיה פחות פגיעים?

הקדוש ברוך הוא רצה לתת לנו שפע עצום של חיים, ולא רק רמ"ח אברים קיבלנו אלא מיליארדי תאים וגוונים של צורות חיים שאיננו רואים. אמת, שכשיש שפע של חיים לפעמים איננו זוכרים להתנהל נכון, וחלקם נפגמים. ולמרות זאת, איננו רוצים לוותר על תא אחד מגופנו.

באותו אופן, "רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצוות". הריבוי הגדול הוא מפני הרצון לזכות אותנו. אשרינו שזכינו בעושר אדיר של מצוות, ויש לנו אינספור דרכים להתקשר אליו יתברך ולהידבק בו. המצוות הן לא מקפצה לחטא, לנפילה ולעונש אלא לחיבור ולעונג אלוהי.

סליחה,

"לא הגיע הזמן שהציונות הדתית תתגאה בלומדי התורה?"

הציונות הדתית הצמיחה אנשים מובילים בכל תחום בחברה הישראלית. לצד מצויינות כלכלית, לאומית ובטחונית, כעת עלינו לתמוך בתלמידי חכמים שיהוו בעתיד את ההנהגה הרוחנית של הציונות הדתית.

אלוד פרי | יזם נדל"ן
ומייסדה של קבוצת אלוד פרי

הציונות הדתית. עכשיו תורה.

- קרן אחד לאחד תומכת ב-500 עמלי תורה במוסדות תורניים לאומיים ברחבי הארץ.
- התמיכה מוענקת ל-100 לומדים בכל מחזור שכל אחד מהם הומלץ אישית בידי ראש הישיבה.
- התמיכה ע"ס 3,000 ש"ח ניתנת למשך 5 שנים בלבד.
- זכאי התמיכה נבחרים ממוסדות הציונות הדתית הממשיכים ללמוד בישיבה בה החלו את לימודיהם ובהתאם ליכולותיהם בלבד.

תרמו עכשיו!
חפשו בגוגל 'עכשיו תורה'
או חייגו 1700-70-70-99

